

السلامة



---

## قانون جهش تولید دانش بنیان

به همراه قوانین اصلاح شده، آیین نامه ها و دستورالعمل های اجرایی

### به کوشش:

معاونت سیاست گذاری و توسعه معاونت علمی، فناوری و اقتصاد دانش بنیان ریاست جمهوری؛  
دبیرخانه شورای راهبری فناوری ها و تولیدات دانش بنیان



---

**عنوان کتاب:** قانون جهش تولید دانش بنیان؛ به همراه قوانین اصلاح شده، آیین نامه ها و دستورالعمل های اجرایی  
**به کوشش:** معاونت سیاست گذاری و توسعه معاونت علمی، فناوری و اقتصاد دانش بنیان ریاست جمهوری؛ دبیرخانه شورای راهبری فناوری ها و تولیدات دانش بنیان  
**ناشر:** دانش بنیان فناور  
**نوبت چاپ:** سوم (بهار ۱۴۰۲)  
**شمارگان:** ۵۰۰ جلد

---

نشانی: تهران، خیابان ملاصدرا، خیابان شیخ بهایی شمالی، کوچه لادن، پلاک ۲۰  
کلیه حقوق مادی و معنوی این اثر، متعلق به نشر دانش بنیان فناور بوده و هرگونه بهره برداری از مطالب آن با ذکر منبع، مجاز است.



آنچه بنده در ذهن خودم، در مقابل چشم ذهنی و عقلی خودم از آینده‌ی کشور و از آینده‌ی ملت و از پیشرفت دانش این کشور مشاهده می‌کنم، خیلی بیشتر از آن چیزی است که در این حدسیات متعارف اظهار می‌شود یا فکر می‌شود و واقعاً خیلی بیش از این حرف‌هاست.

دیدار با کارآفرینان، تولیدکنندگان و دانش‌بنیان‌ها (۱۰ بهمن ۱۴۰۱)



لازمه حرکت به سمت اقتصاد دانش‌بنیان، مدیریت دانش‌بنیان است. لذا تحول در حوزه‌های مدیریتی از ضرورت‌های جدی جامعه است. برای انجام کارهای بزرگ در کشور لازم است فرآیندها تغییر پیدا کند، در غیر این صورت در نظام پیچیده اداری موجود نمی‌توان کاری از پیش برد. از این روی لازم است فرایند شکل‌گیری ایده تا تبدیل آن به محصول متحول و تسهیل شود. صنایع بزرگ کشور باید فعالیت و تولید خود را دانش‌بنیان کنند و اگر چنین اتفاقی نیافتد، بدون تردید شرکت‌های کوچک دانش‌بنیان نمی‌توانند رشد مؤثری داشته باشند.



از تصویب قانون حمایت از مؤسسات دانش‌بنیان ۱۳ سال می‌گذرد. قانونی که مصوب شد و به برکت آن بسیاری از مجموعه‌های دانش‌بنیان و در کل گفتمان دانش‌بنیان در کشور به وجود آمد. اما امروز ما به یک حرکت جدید نیاز داریم. ما یک قانون مترقی به نام قانون جهش تولید دانش‌بنیان داریم که باید حداقل ۱۰ سال با برنامه‌ریزی بر اساس این قانون کار کنیم. ما باید از گفتمان دانش‌بنیانی و گفتمان علم و فناوری به سمت واقعیت‌های علم و فناوری که یعنی اقتصاد دانش‌بنیان گذار کنیم.





---

## فهرست

- ماده ۱: مسئولیت دستگاه‌های اجرایی در ارتقای توانمندی‌های فناورانه ..... ۱۳
- دستورالعمل اجرایی تعیین موضوعات اولویت‌دار ملی و طرح‌های مصوب شورا ..... ۱۴
- آیین‌نامه اجرایی بند «ب» ماده (۱) قانون جهش تولید دانش‌بنیان ..... ۱۷
- ماده ۲: رفع مشکلات فعالان اقتصاد دانش‌بنیان در حوزه‌های مرتبط با تحریم ..... ۲۳
- تبصره ماده (۶۱) قانون رفع موانع تولید رقابت‌پذیر و ارتقای نظام مالی کشور ..... ۲۴
- ماده ۳: حمایت از توسعه بازار ماشین‌آلات و تجهیزات ساخت داخل ..... ۲۷
- بند «غ» ماده (۱۱۹) قانون امور گمرکی ..... ۲۸
- ماده ۴: اصلاح و تقویت ابزارهای تأمین مالی فعالیت‌های دانش‌بنیان ..... ۲۹
- بند «ج» ماده (۱) قانون امور گمرکی ..... ۳۰
- ماده (۹) قانون حداکثر استفاده از توان تولیدی و خدماتی کشور و حمایت از کالای ایرانی ..... ۳۱
- آیین‌نامه اجرایی بند (د) الحاقی به ماده (۹) قانون حداکثر استفاده از توان تولیدی و خدماتی کشور ..... ۳۲
- بند «ج» ماده (۲۴) قانون الحاق برخی مواد به قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت (۲) ..... ۳۴
- تبصره (۱) ماده (۱۵) قانون بانکداری بدون ربا ..... ۳۴

- ماده ۵:** حمایت از تجاری‌سازی دارایی‌های فکری و دستاوردهای پژوهشی ..... ۳۷
- آیین‌نامه اجرایی ماده (۵) قانون جهش تولید دانش‌بنیان ..... ۳۸
- ماده ۶:** توسعه زیرساخت‌های لازم برای فعالیت‌های دانش‌بنیان ..... ۴۱
- تبصره بند (۲۴) ماده (۵۵) قانون شهرداری اصلاحی ۱۳۵۲ ..... ۴۲
- آیین‌نامه اجرایی بند «ب» ماده (۶) قانون جهش تولید دانش‌بنیان ..... ۴۳
- آیین‌نامه اجرایی توسعه زیست‌بوم واحدهای خلاق ..... ۴۸
- ماده (۸۱) قانون الحاق برخی مواد به قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت (۲) ..... ۵۶
- ماده ۷:** معافیت بیمه‌ای و مالیاتی قرارداد دستگاه‌های اجرایی با شرکت‌های دانش‌بنیان ..... ۵۷
- بندهای «الف» و «ب» ماده (۱۲) قانون حداکثر استفاده از توان تولیدی و خدماتی کشور ..... ۵۸
- ماده (۲۴) قانون حداکثر استفاده از توان تولیدی و خدماتی کشور ..... ۵۹
- ماده ۸:** تمرکزبخشی به ابزارهای اجرایی قانون حمایت از شرکت‌های دانش‌بنیان ..... ۶۱
- اصلاح آیین‌نامه اجرایی قانون حمایت از شرکت‌ها و مؤسسات دانش‌بنیان ..... ۶۲
- شرح وظایف و آیین‌نامه داخلی شورای راهبری فناوری‌ها و تولیدات دانش‌بنیان ..... ۶۷
- ماده (۲) قانون حمایت از شرکت‌ها و مؤسسات دانش‌بنیان ..... ۷۱
- مواد (۷) و (۱۲) قانون حمایت از شرکت‌ها و مؤسسات دانش‌بنیان ..... ۷۲
- ماده (۴) قانون حمایت از شرکت‌ها و مؤسسات دانش‌بنیان ..... ۷۲
- ماده (۵) قانون حمایت از شرکت‌ها و مؤسسات دانش‌بنیان ..... ۷۳
- اصلاح اساسنامه صندوق نوآوری و شکوفایی ..... ۷۳
- اصلاح آیین‌نامه اجرایی ماده (۴۴) قانون رفع موانع تولید رقابت‌پذیر ..... ۷۴
- تبصره (۳) ماده (۵) قانون حمایت از شرکت‌ها و مؤسسات دانش‌بنیان ..... ۷۵
- ماده (۹) قانون حمایت از شرکت‌ها و مؤسسات دانش‌بنیان ..... ۷۶
- ضوابط برخورداری واحدهای فناور مستقر در پارک‌های علم و فناوری از حمایت‌های قانون دانش‌بنیان ..... ۷۶
- ماده (۹۱) قانون مالیات‌های مستقیم ..... ۷۷
- آیین‌نامه اجرایی ماده (۱۰) قانون حمایت از شرکت‌ها و مؤسسات دانش‌بنیان ..... ۷۸
- ماده ۹:** رفع چالش‌های قضایی شرکت‌ها و مؤسسات دانش‌بنیان ..... ۷۹
- دستورالعمل نحوه تشکیل شعب تخصصی رسیدگی به اختلافات در حوزه علم و فناوری ..... ۸۰
- ماده ۱۰:** تکلیف بخش دولتی در حمایت از تولیدات دانش‌بنیان ..... ۸۳

- ماده (۲۹) قانون برگزاری مناقصات..... ۸۴  
 دستورالعمل اجرایی کارگروه تولید بار اول..... ۸۵  
 دستورالعمل اجرایی بند «پ» ماده (۱۰) قانون جهش تولید دانش بنیان..... ۸۸

**ماده ۱۱: حمایت مالیاتی با هدف تقویت فعالیت‌های تحقیق و توسعه..... ۹۱**

- ماده (۱۴۱) قانون مالیات‌های مستقیم..... ۹۲  
 آیین‌نامه اجرایی بند «ب» ماده (۱۱) قانون جهش تولید دانش بنیان..... ۹۳  
 دستورالعمل اجرایی بند «ب» ماده (۱۱) قانون جهش تولید دانش بنیان..... ۹۶  
 مصوبه اصلاح حمایت‌های مالیاتی از شرکت‌های دانش بنیان..... ۱۰۴  
 ماده (۱۲۷) قانون مالیات‌های مستقیم..... ۱۰۵  
 بندهای (۲۰) و (۲۱) ماده (۱) قانون بازار اوراق بهادار جمهوری اسلامی ایران..... ۱۰۶  
 آیین‌نامه اجرایی بند «ت» ماده (۱۱) قانون جهش تولید دانش بنیان..... ۱۰۷  
 دستورالعمل اجرایی بند «ت» ماده (۱۱) قانون جهش تولید دانش بنیان..... ۱۱۲

**ماده ۱۲: تکلیف استان‌ها در حمایت از توسعه زیست‌بوم فناوری و نوآوری..... ۱۱۷**

- بند «الف» ماده (۳۱) قانون احکام دائمی توسعه کشور..... ۱۱۸  
 بند «ب» ماده (۳۱) قانون احکام دائمی توسعه کشور..... ۱۱۹  
 تبصره ۳ بند «ب» ماده (۳۱) قانون احکام دائمی توسعه کشور..... ۱۲۰

**ماده ۱۳: تقویت ارتباط صنعت و دانشگاه..... ۱۲۱**

**ماده ۱۴: توسعه منابع مالی و مدیریت یکپارچه سرمایه‌گذاری‌های دانشگاه‌ها..... ۱۲۳**

**ماده ۱۵: کاهش هزینه‌های پیگیری دعاوی قضایی شرکت‌های دانش بنیان..... ۱۲۵**

- ماده (۳۵) قانون آیین دادرسی دادگاه‌های عمومی و انقلاب..... ۱۲۶

**ماده ۱۶: حمایت از توسعه شبکه تولید برق تجدیدپذیر..... ۱۲۷**

- آیین‌نامه اجرایی ماده (۱۶) قانون جهش تولید دانش بنیان..... ۱۲۸

**ماده ۱۷: تسهیل سرمایه‌گذاری در حوزه دانش بنیان..... ۱۳۳**

- آیین‌نامه اجرایی بند «الف» ماده (۱۷) قانون جهش تولید دانش بنیان..... ۱۳۴

آیین‌نامه اجرایی بند «ب» ماده (۱۷) قانون جهش تولید دانش‌بنیان ..... ۱۳۶

**ماده ۱۸: تقویت جایگاه صندوق نوآوری و شکوفایی در زیست‌بوم فناوری و نوآوری ..... ۱۳۹**

بند «ب» ماده (۱۶) قانون رفع موانع تولید رقابت‌پذیر و ارتقای نظام مالی کشور ..... ۱۴۰

دستورالعمل اجرایی بند «الف» ماده (۱۸) قانون جهش تولید دانش‌بنیان ..... ۱۴۱

بند (۲) ماده (۴۵) قانون رفع موانع تولید رقابت‌پذیر و ارتقای نظام مالی کشور ..... ۱۴۳

تبصره (۲) ماده (۹) قانون افزایش بهره‌وری بخش کشاورزی و منابع طبیعی ..... ۱۴۳

**ماده ۱۹: هزینه‌های اجرای قانون ..... ۱۴۵**

**ماده ۲۰: نظارت و پیگیری ..... ۱۴۷**

## «ماده ۱»

### مسئولیت دستگاه‌های اجرایی در ارتقای توانمندی‌های فناورانه

دستورالعمل اجرایی تعیین موضوعات اولویت‌دار ملی و طرح‌های مصوب شورا

آیین‌نامه اجرایی بند «ب» ماده (۱) قانون جهش تولید دانش‌بنیان

**ماده ۱:** کلیه دستگاه‌های اجرایی موضوع ماده (۵) قانون مدیریت خدمات کشوری مصوب ۱۳۸۶/۷/۸ موظفند:

الف: سالانه فهرست اقلام راهبردی خود و نیز توانایی‌های فناورانه داخلی و خلأهای موجود کشور و برآورد ارزش و زنجیره‌های تأمین هر کدام را با تعیین اولویت‌ها به شورای راهبری فناوری‌ها و تولیدات دانش‌بنیان موضوع ماده (۲) قانون حمایت از شرکت‌ها و مؤسسات دانش‌بنیان و تجاری‌سازی نوآوری‌ها و اختراعات مصوب ۱۳۸۹/۸/۵ با اصلاحات بعدی ارائه دهند. رعایت الزامات زیر در این راستا ضروری است:

۱. تعیین اقلام با ارزیابی بالای یک میلیون (۱,۰۰۰,۰۰۰) دلار
۲. تعیین موارد آسیب‌زای تأمین این محصولات از خارج در شرایط تحریم و غیر آن
۳. پیش‌بینی تناسب واردات این محصولات با روند تحولات کشور در حوزه فناوری
۴. تناسب با ظرفیت بازار داخلی و صادراتی
۵. میزان حساسیت و نقش محصول در حوزه امنیت غذایی، دفاعی، سلامت، صنعت و امنیت کشور

### مصوبه شورای راهبری فناوری‌ها و تولیدات دانش‌بنیان

شورای راهبری فناوری‌ها و تولیدات دانش‌بنیان در جلسه مورخ ۱۴۰۱/۱۰/۲۰ به استناد بند (ت) ماده (۱۱)، بند (ت) ماده (۱۷) و بند (الف) ماده (۱۸) قانون جهش تولید دانش‌بنیان - مصوب ۱۴۰۱ - «دستورالعمل اجرایی تعیین موضوعات اولویت‌دار ملی و طرح‌های مصوب شورا» را به شرح زیر تصویب کرد:

#### دستورالعمل اجرایی تعیین موضوعات اولویت‌دار ملی و طرح‌های مصوب شورا

##### ماده ۱ - تعاریف

**الف - قانون:** قانون جهش تولید دانش‌بنیان - مصوب ۱۴۰۱ -

**ب - شورا:** شورای راهبری فناوری‌ها و تولیدات دانش‌بنیان موضوع ماده (۲) قانون حمایت از شرکت‌ها و مؤسسات دانش‌بنیان و تجاری‌سازی نوآوری‌ها و اختراعات - مصوب ۱۳۸۹ - با اصلاحات بعدی آن.

**ج - کارگروه:** کارگروه دائمی شورا، موضوع ماده (۴) آیین‌نامه اجرایی قانون حمایت از شرکت‌ها و مؤسسات دانش‌بنیان و تجاری‌سازی نوآوری‌ها و اختراعات - مصوب ۱۳۸۹ - و اصلاحات و الحاقات بعدی آن.

**د - دبیرخانه:** دبیرخانه کارگروه دائمی شورای راهبری فناوری‌ها و تولیدات دانش‌بنیان.

**ه- معیارهای اهمیت:** معیارهایی که بر اساس آن‌ها، موضوع طرح‌های پیشنهادی باید حداقل از یکی از ویژگی‌های زیر برخوردار باشند:

۱- تأثیرگذاری در حل چالش‌ها و رفع گلوگاه‌های ملی؛

۲- تأثیرگذاری در افزایش بهره‌وری و خلق ارزش افزوده در زنجیره‌های راهبردی اقتصاد؛

۳- داشتن ارزشی بالا؛

۴- مرتبط بودن با فناوری‌های برتر و آینده‌ساز.

**معیار سطح فناوری:** معیاری که بر اساس آن، طرح پیشنهادی باید شامل فعالیت‌های نوآورانه و فناورانه‌ای باشد که از نظر سطح فناوری مصداق کالا و خدمات دانش بنیان محسوب شود و یا در صنایع مرسوم کشور از متوسط سطح فناوری رقبای فعال در آن صنعت بالاتر باشد.

**فهرست موضوعات اولویت دار ملی:** فهرستی از موضوعات کلان که بر اساس فهرست کالا و خدمات دانش بنیان، فهرست اقلام راهبردی دستگاه‌های اجرایی موضوع ماده (۱) قانون و پیشنهادات ارائه شده توسط نهادهای قانونی نماینده بخش خصوصی، توسط دبیرخانه با معیارهای اهمیت تطبیق داده شده و در کارگروه تصویب می‌شود.

**طرح پیشنهادی:** طرحی که برای دریافت حمایت‌های قانون به ویژه بند (الف) ماده (۱۸)، بند (ت) ماده (۱۷) و بند (ت) ماده (۱۱) قانون از طرف متقاضیان مشمول به دبیرخانه پیشنهاد می‌شود.

**طرح‌های مصوب شورا:** طرح‌های پیشنهادی که جهت استفاده از مزایای بند (الف) ماده (۱۸)، بند (ت) ماده (۱۷) و بند (ت) ماده (۱۱) قانون براساس ضوابط این دستورالعمل به تأیید دبیرخانه می‌رسند.

**ماده ۲-** فرایند تعیین موضوعات اولویت دار ملی و طرح‌های مصوب شورا متشکل از دو مرحله اصلی است که عبارتند از:

الف) تعیین فهرست موضوعات اولویت دار ملی؛

ب) بررسی و تصویب طرح‌های پیشنهادی مرتبط با موضوعات اولویت دار ملی.

**ماده ۳-** در راستای اجرای ماده (۱) قانون، کلیه دستگاه‌های اجرایی موظف هستند فهرست اقلام راهبردی خود را حداکثر در سه ماهه اول هر سال به صورت کتبی به دبیرخانه اعلام کنند.

**ماده ۴-** دبیرخانه موظف است جهت دریافت سالیانه موضوعات اولویت دار پیشنهادی بخش خصوصی، با نهادهای قانونی نماینده بخش خصوصی مکاتبه کند.

**ماده ۵-** دبیرخانه موظف است فهرست موضوعات اولویت دار ملی را به صورت سالیانه بروزرسانی کرده و

جهت تصویب به کارگروه ارائه کند.

**تبصره ۵-** دبیرخانه می‌بایست طرح‌های پیشنهادی مشمول حمایت‌های بند (الف) ماده (۱۸)، بند (ت) ماده (۱۷)، بند (ت) ماده (۱۱) و سایر مواد مرتبط قانون را که خارج از فهرست موضوعات اولویت‌دار ملی هستند، حداکثر ظرف دو ماه از نظر معیارهای اهمیت و سطح فناوری مورد ارزیابی قرار دهد و در صورت احراز این شرایط، فهرست موضوعات اولویت‌دار ملی را متناسب با موضوع طرح پیشنهادی تکمیل کند.

**ماده ۶-** دبیرخانه موظف است فهرست موضوعات اولویت‌دار ملی مصوب در کارگروه را به صورت سالانه اعلام عمومی کند و جهت درج در سامانه نان (نظام ایده‌ها و نیازها) به وزارت علوم، تحقیقات و فناوری ابلاغ کند.

**تبصره ۵-** فهرست موضوعات اولویت‌دار ملی تا اعلام عمومی فهرست بعدی دارای اعتبار است.

**ماده ۷-** کلیه متقاضیان مشمول حمایت بند (الف) ماده (۱۸) (بانک‌ها/شرکت‌ها/فناوران/ نهادهای و ...) می‌بایست طرح پیشنهادی خود را در چارچوب فهرست موضوعات اولویت‌دار ملی، از طریق صندوق نوآوری و شکوفایی و مطابق با سازوکارهای تعیین شده توسط این صندوق آغاز و پیگیری کنند.

**ماده ۸-** صندوق نوآوری و شکوفایی موظف است در چارچوب فهرست موضوعات اولویت‌دار ملی، طرح‌های پیشنهادی مشمول حمایت بند (الف) ماده (۱۸) را پس از ارزیابی بر اساس معیارهای سطح فناوری به دبیرخانه ارسال کند؛ دبیرخانه موظف است در صورت مغایرت طرح با مفاد این دستورالعمل، ظرف مدت ۷ روز کاری نظر خود را به صندوق نوآوری و شکوفایی منعکس کند؛ در غیر این صورت، سرمایه‌گذاری صندوق نوآوری و شکوفایی با مشارکت بانک‌های مربوطه در طرح پیشنهادی در چارچوب ضوابط شورا بلامانع است.

**ماده ۹-** دبیرخانه موظف است طرح‌های پیشنهادی جهت دریافت حمایت‌های بند (ت) ماده (۱۱)، بند (ت) ماده (۱۷) و سایر موارد مرتبط در قانون را ظرف مدت یک ماه با فهرست موضوعات اولویت‌دار ملی تطبیق داده و بر اساس معیارهای سطح فناوری مورد ارزیابی قرار دهد و تائید یا عدم تائید طرح را اعلام کند.

**ماده ۱۰-** دبیرخانه موظف است گزارش اجرای این دستورالعمل را به صورت سالانه به کارگروه و شورا ارائه کند.

ب: منابع و اختیارات خود را با اولویت استفاده از ظرفیت همه ذی‌نفعان، شرکت‌ها و مؤسسات دانش‌بنیان و واحدهای فناور مستقر در مراکز رشد و پارک‌های علم و فناوری برای تکمیل و توسعه زنجیره‌های



ارزش مذکور و تسهیل سرمایه‌گذاری و ارتقای توانمندی‌های فناورانه و تولیدی اقلام راهبردی در داخل کشور و توسعه صادرات آنها بر اساس آیین‌نامه‌ای که توسط وزارت صنعت، معدن و تجارت و با همکاری معاونت علمی و فناوری رئیس‌جمهور و سازمان برنامه و بودجه کشور تهیه و به تصویب هیأت وزیران می‌رسد به کار گیرند.

### مصوبه هیأت وزیران

هیأت وزیران در جلسه ۱۴۰۱/۸/۲۵ به پیشنهاد وزارت صنعت، معدن و تجارت (با همکاری معاونت علمی، فناوری و اقتصاد دانش بنیان رئیس‌جمهور و سازمان برنامه و بودجه کشور) به استناد بند (ب) ماده (۱) قانون جهش تولید دانش بنیان - مصوب ۱۴۰۱ - آیین‌نامه بند یادشده را به شرح زیر تصویب کرد:

#### آیین‌نامه اجرایی بند (ب) ماده (۱) قانون جهش تولید دانش بنیان

**ماده ۱-** در این آیین‌نامه اصطلاحات زیر در معانی مشروح مربوط به کار می‌روند:

- ۱- **قانون:** قانون جهش تولید دانش بنیان - مصوب ۱۴۰۱ -
- ۲- **شورا:** شورای راهبری فناوری‌ها و تولیدات دانش بنیان.
- ۳- **معاونت:** معاونت علمی، فناوری و اقتصاد دانش بنیان رئیس‌جمهور.
- ۴- **دستگاه اجرایی:** دستگاه‌های اجرایی موضوع ماده (۵) قانون مدیریت خدمات کشوری - مصوب ۱۳۸۶ -
- ۵- **اقلام راهبردی:** کالاها و خدمات مورد نیاز دستگاه‌های اجرایی که از شرایط مندرج در بند (الف) ماده (۱) قانون برخوردار هستند.
- ۶- **محصولات دانش بنیان:** کالاها و خدمات موضوع قانون حمایت از شرکت‌ها و مؤسسات دانش بنیان و تجاری‌سازی نوآوری‌ها و اختراعات - مصوب ۱۳۸۹ - و اصلاحات بعدی آن.  
تبصره- طرح‌های عمرانی از شمول تعاریف موضوع بندهای (۵) و (۶) این ماده مستثنی می‌باشند.
- ماده ۲-** با هدف توسعه اقتصاد دانش بنیان و پیاده‌سازی الزامات آن در بخش‌های تخصصی:
  - ۱- دستگاه‌های اجرایی موظفند ظرف سه ماه از تاریخ ابلاغ این آیین‌نامه، برنامه اجرایی حمایت از تولید دانش بنیان بخش مرتبط با دستگاه خود را با هدف ارتقای بهره‌وری، مدیریت سبز، کاهش ارزیابی و توسعه صادرات کشور در قالب محورهای زیر تدوین و برای تصویب به شورا ارائه دهند:
  - الف- فهرست اقلام راهبردی و محصولات دانش بنیان مورد نیاز بخش مربوط.
  - ب- ارزیابی توانمندی فنی و تولیدی کشور در زمینه اقلام راهبردی.

پ- چگونگی به‌کارگیری منابع و اختیارات دستگاه اجرایی در بومی‌سازی، توسعه تولید و افزایش صادرات اقلام راهبردی و محصولات دانش‌بنیان.

ت- محورهای استفاده از ظرفیت شرکت‌های دانش‌بنیان و فناوری و شرکت‌های دارای توانمندی تحقیق و توسعه در اجرای وظایف قانونی و بهسازی فرایندهای دستگاه اجرایی.

ث- توسعه زیست‌بوم نوآوری بخشی اعم از دانشگاه‌ها و مؤسسات پژوهشی، پارک‌های فناوری، مراکز نوآوری، شرکت‌های دانش‌بنیان و فناوری و بهره‌برداران و ارائه‌کنندگان خدمات تخصصی و صندوق‌ها و نهادهای مالی.

۲- چهارچوب تفصیلی برنامه‌های اجرایی حمایت از تولید دانش‌بنیان در قالب سرفصل‌های فوق توسط شورا تصویب و به دستگاه‌های اجرایی ابلاغ می‌شود. در چهارچوب تفصیلی لازم است محورهای زیر مورد تأکید قرار گیرد:

الف- روش‌های به‌کارگیری ابزارهای تنظیم‌گری و تسهیل‌گری در فعالیت کسب‌وکارهای جدید به طور مستمر.

ب- روش‌های اعلام نیازمندی‌های فناورانه و نحوه تجمیع تقاضا به ویژه در سازمان‌ها و شرکت‌های تابع و وابسته و پایش مستمر آن.

پ- پیش‌خرید و خرید تضمینی اقلام راهبردی و محصولات دانش‌بنیان مورد نیاز با استفاده از ظرفیت توسعه‌ای بخش.

ت- چگونگی توسعه دفاتر طراحی صنعتی و صنایع ماشین‌سازی و ساخت تجهیزات در بخش مربوط.

ث- تولید بار اول محصولات دانش‌بنیان و اقلام راهبردی و پایش مستمر آن.

ج- توسعه اقتصاد چرخشی و راهبردهای زیست محیطی در بخش مربوط.

چ- هوشمندسازی فرایندهای داخلی و نحوه تعاملات با کسب‌وکارها با استفاده از توان شرکت‌های دانش‌بنیان و فناوری.

تبصره ۱- مصوبات هیأت وزیران با موضوع آیین‌نامه حمایت از تولید، دانش‌بنیان و اشتغال‌آفرین در خصوص وزارتخانه‌های مرتبط، به عنوان برنامه اجرایی حمایت از تولید دانش‌بنیان بخش مربوط تلقی می‌شود.

تبصره ۲- کلیه دستگاه‌های اجرایی مکلفند هر ساله نسبت به بروزرسانی برنامه اجرایی مربوط و تصویب آن در شورا اقدام نمایند و در خصوص مصوبات هیأت وزیران، پیشنهاد آن را جهت تصویب به دولت ارائه نمایند.

تبصره ۳- کلیه دستگاه‌های اجرایی موظفند در تدوین برنامه حمایت از تولید دانش‌بنیان بخش مرتبط، برنامه‌های مرتبط با دستگاه‌ها، سازمان‌ها و شرکت‌های تابع و وابسته به خود را نیز لحاظ نمایند.

تبصره ۴- دستگاه‌های اجرایی موظفند گزارش عملکرد برنامه حمایت از تولید دانش‌بنیان بخش مربوط شامل

اقدامات انجام شده و شاخص‌های عملکرد بخش مرتبط را به صورت سالانه به شورا ارائه دهند.

تبصره ۵- وظیفه تدوین شاخص‌های عملکردی مربوط به دستگاه‌های اجرایی و نظارت و پیگیری اجرای آیین‌نامه‌های مذکور برعهده دبیرخانه شورا است.

**ماده ۳-** با هدف تقویت تولید و ساماندهی نظام استاندارد مورد نیاز برای ارتقای کیفی، توسعه بازار و صادرات اقلام راهبردی و محصولات دانش‌بنیان:

۱- در اجرای جزء (۴) بند (ب) ماده (۴) قانون حداکثر استفاده از توان تولیدی و خدماتی کشور و حمایت از کالای ایرانی - مصوب ۱۳۸۹ - ارائه‌کنندگان محصولات داخلی مجازند گواهی انطباق محصول را از مراکز تأیید صلاحیت داخلی ارائه کنند و الزام آن‌ها به دریافت تأییدیه از مراکز بین‌المللی ممنوع است.

۲- دستگاه‌های اجرایی مکلفند با همکاری سازمان ملی استاندارد ایران نسبت به فراهم شدن امکان ارائه گواهی انطباق محصول توسط مراکز تأیید صلاحیت داخلی از طریق توسعه آزمایشگاه‌های داخلی و یا همکاری‌های بین‌المللی اقدام نمایند.

۳- دستگاه‌های اجرایی موظفند با عضویت کلیه زیرساخت‌های آزمایشگاهی مراکز تابع و وابسته خود در شبکه آزمایشگاهی فناوری‌های راهبردی معاونت در چهارچوب مصوبات شورای عالی علوم، تحقیقات و فناوری نسبت به ایجاد دسترسی مناسب به خدمات آزمون به متقاضیان اقدام کنند.

۴- دستگاه‌های اجرایی موظفند با هدف ارتقای فناوری و سطح کیفیت محصولات داخلی، در مواردی که از سوی دبیرخانه شورا مشخص می‌شود، نسبت به روزآمدسازی و تدوین استانداردهای اجباری با اولویت اقلام راهبردی و پیشنهاد تصویب به مراجع ذی‌صلاح اقدام نمایند.

تبصره- سایر سازمان‌های تدوین‌کننده مقررات و ضوابط فنی اجباری اعم از سازمان غذا و دارو، مرکز تحقیقات راه، مسکن و شهرسازی، مؤسسه تحقیقات ثبت و گواهی بذر و نهال و سازمان تنظیم مقررات و ارتباطات رادیویی نیز مشمول این بند می‌باشند.

۵- دستگاه‌های اجرایی موظفند تمامی زیرساخت‌ها و تجهیزات آزمایشگاهی خود را بر اساس مصوبات شورای عالی علوم، تحقیقات و فناوری در سامانه نظام فکرنو ایده(ها) و نیازها (نان) و بخش جستجوی آزمایشگاه‌های مرجع (جام) برای خدمات‌دهی ثبت نمایند.

۶- سازمان ملی استاندارد ایران موظف است نسبت به کسب اعتبار بین‌المللی گواهینامه‌های نهادهای ارزیابی انطباق داخلی از طریق بازنگری و اصلاح ساختار مرکز تأیید صلاحیت ایران بر اساس ضوابط و استانداردهای بین‌المللی و نیز عضویت کامل ایران در اتحادیه بین‌المللی تأیید صلاحیت آزمایشگاهی (آی‌ال‌ای‌سی) اقدام نماید.

**ماده ۴-** با هدف تسهیل تشریفات بازرگانی و کاهش هزینه‌های تولید اقلام راهبردی و محصولات دانش‌بنیان، گمرک جمهوری اسلامی ایران موظف است:

۱- نسبت به تعیین و راه‌اندازی گمرکات اجرایی تخصصی دانش‌بنیان و یا ایجاد مسیر سبز برای شرکت‌های دانش‌بنیان ظرف سه ماه از تاریخ ابلاغ این آیین‌نامه اقدام نماید.

۲- نمونه‌های تجاری و نمونه‌های کالا برای هر محصول/شرکت یک بار در سال به منظور انجام تحقیقات واردشده توسط شرکت‌های دانش‌بنیان در راستای فعالیت‌های دانش‌بنیان، مشمول مقررات بند (ب) ماده (۴۰) قانون امور گمرکی - مصوب ۱۳۹۰ - و بند (۱) ماده (۳۸) آیین‌نامه اجرایی قانون مقررات صادرات و واردات بوده و بدون اخذ ثبت سفارش، تنظیم اظهارنامه گمرکی، ارائه گواهی انطباق با استاندارد و نظایر آن ترخیص نماید. استفاده از تسهیلات فوق با تشخیص معاونت است که در هر مورد از طریق سامانه جامع گمرکی به گمرک جمهوری اسلامی ایران اعلام می‌گردد. دستورالعمل این بند توسط معاونت و با همکاری گمرک جمهوری اسلامی ایران و وزارت صنعت، معدن و تجارت ظرف سه ماه از تاریخ ابلاغ این آیین‌نامه تدوین و ابلاغ می‌شود.

**ماده ۵-** به منظور تسهیل فرایندهای فروش اقلام راهبردی و محصولات دانش‌بنیان و تضمین بازپرداخت تعهدات دولت، کلیه دستگاه‌های اجرایی و شرکت‌ها و سازمان‌های تابع و وابسته آن‌ها مجازند با رعایت قوانین و مقررات و در چهارچوب ضوابط بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران، قراردادهای خود با شرکت‌های دانش‌بنیان و فناوری را از طریق سازوکار اعتبار اسنادی داخلی (ال‌سی) توسط بانک‌ها، صندوق نوآوری و شکوفایی یا صندوق‌های پژوهش و فناوری غیردولتی منعقد نمایند، به طوری که حداکثر سه ماه پس از ارائه صورت وضعیت و تأیید انجام تعهدات توسط کارفرما، شرکت مجری توسط بانک‌ها یا صندوق‌های طرف قرارداد، مطالبات قراردادی خود را دریافت نماید. دستورالعمل اجرایی این ماده ظرف سه ماه از تاریخ ابلاغ این آیین‌نامه توسط معاونت با همکاری وزارت امور اقتصادی و دارایی، بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران و سازمان برنامه و بودجه کشور تدوین و ابلاغ می‌شود.

**ماده ۶-** به منظور به کارگیری ظرفیت‌های پژوهشی اعضای هیأت علمی دانشگاه‌ها و مرکز آموزش عالی و پژوهشی در تولید اقلام راهبردی و محصولات دانش‌بنیان و در اجرای ماده (۲۲) قانون الحاق برخی مواد به قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت (۲) - مصوب ۱۳۹۳ :-

۱- انعقاد قرارداد میان شرکت‌ها و مؤسسات دانش‌بنیانی که اعضای هیأت علمی دانشگاه‌ها، مراکز و مؤسسات آموزش عالی و پژوهشی شاغل در سمت‌های آموزشی و پژوهشی با اطلاع مدیریت دانشگاه، سهامدار، دارای سهم‌الشرکه یا عضو هیأت مدیره آن‌ها هستند با دستگاه‌های اجرایی در راستای فعالیت دانش‌بنیان آن‌ها مجاز است.

۲- متن زیر به عنوان تبصره به ماده (۱۹) آیین نامه طبقه بندی و تشخیص صلاحیت پیمانکاران موضوع تصویب نامه شماره ۴۸۰۱۳/ت/۲۳۲۵۱ هـ مورخ ۱۳۷۱/۱۲/۱۱ الحاق می شود:

تبصره- اعضای هیأت علمی دانشگاه ها و مؤسسات آموزش عالی و پژوهشی در صورت داشتن سهام یا سهم الشرکه و عضویت در هیأت مدیره شرکت ها و مؤسسات دانش بنیان از شمول ممنوعیت بند (ب) این ماده مستثنی می باشند.

۳- در انتهای تبصره (۲) بند (ب) ماده (۹) آیین نامه تشخیص صلاحیت مشاوران موضوع تصویب نامه شماره ۲۰۶۳۷/ت/۲۸۴۳۷ هـ مورخ ۱۳۸۳/۴/۲۳، عبارت "اعضای هیأت علمی دانشگاه ها و مؤسسات آموزش عالی و پژوهشی در صورت داشتن سهام یا سهم الشرکه و عضویت در هیأت مدیره شرکت ها و مؤسسات دانش بنیان، مشمول ممنوعیت قانونی معامله با دولت نمی باشند." الحاق می شود.

**ماده ۷-** در راستای ترغیب و تشویق اعضای هیأت علمی به فعالیت های شاخص فناورانه، دستورالعمل پایه های تشویقی (شصت پایه) ابلاغی وزارت علوم، تحقیقات و فناوری برای تمامی اعضای هیأت علمی اعم از شاغلین مؤسسات پژوهشی وابسته به دستگاه های اجرایی که از طریق مراکز جذب وزارتخانه های علوم، تحقیقات و فناوری و بهداشت، درمان و آموزش پزشکی به کار گرفته شده یا می شوند، در سقف اعتبارات دانشگاه و از سال ۱۴۰۲ اجرا می شود.

**ماده ۸-** بیمه مرکزی جمهوری اسلامی ایران موظف است نسبت به تدوین سازوکار ارائه بیمه فعالیت های مرتبط با پژوهش، فناوری و نوآوری اقدام نماید و دستورالعمل اجرایی مربوط را با همکاری معاونت و وزارت علوم تحقیقات و فناوری تهیه و برای تصویب به مراجع ذی صلاح پیشنهاد نماید.

**ماده ۹-** دبیرخانه شورا موظف است گزارش اجرای این آیین نامه را سالانه به شورا ارائه کند.

تبصره: مؤسسات و نهادهای عمومی غیردولتی مجازند، سالانه بخشی از درآمد و یا امکانات خود را برای تکمیل زنجیره ارزش و تولید اقلام راهبردی اولویت دار، موضوع بند «الف» این ماده از طریق قرارداد مشارکت و همکاری با شرکت ها و مؤسسات دانش بنیان و واحدهای فناور مستقر در مراکز رشد و پارک های علم و فناوری، سرمایه گذاری و هزینه نمایند.



## «ماده ۲»

رفع مشکلات فعالان اقتصاد  
دانش‌بنیان در حوزه‌های مرتبط با تحریم

تبصره ماده (۶۱) قانون رفع موانع تولید رقابت‌پذیر و ارتقای نظام مالی کشور

**ماده ۲:** ستاد تسهیل و رفع موانع تولید موضوع ماده (۶۱) قانون رفع موانع تولید رقابت‌پذیر و ارتقای نظام مالی کشور الحاقی مصوب ۱۳۹۷/۲/۳۰ با همکاری دبیرخانه شورای عالی امنیت ملی و مرکز همکاری‌های تحول و پیشرفت ریاست جمهوری موظف است نسبت به تشخیص نقاط آسیب‌پذیر اقتصادی و صنعتی ناشی از تحریم‌ها اقدام نموده و اشخاص حقیقی و حقوقی فعال در حوزه‌های اقتصادی و صنعتی که در فهرست تحریم‌ها قرار گرفته‌اند را با ارائه مشاوره و رفع چالش‌های آن‌ها در حوزه‌های آسیب‌پذیر از جمله تعاملات بین‌المللی، مالیات، گمرک، تسهیلات بانکی و تبادلات ارزی مورد حمایت قرار دهد.

تبصره ۱: عبارت «معاون علمی و فناوری رئیس‌جمهور» به عنوان بند (۸) به تبصره ماده (۶۱) قانون رفع موانع تولید رقابت‌پذیر و ارتقای نظام مالی کشور با اصلاحات و الحاقات بعدی آن الحاق، شماره بندهای بعدی به ترتیب اصلاح و در ذیل تبصره عبارت «بندهای (۱) تا (۷)» به عبارت «بندهای (۱) تا (۸)» اصلاح می‌شود.

### قانون مرتبط

#### تبصره ماده (۶۱) قانون رفع موانع تولید رقابت‌پذیر و ارتقای نظام مالی کشور:

در راستای وظایف ستاد، در هر استان کارگروه تسهیل و رفع موانع تولید به ریاست استاندار و تحت نظارت و سازماندهی «ستاد تسهیل و رفع موانع تولید» انجام وظیفه می‌کند. ستاد و کارگروه‌های مذکور و دبیرخانه‌های مورد نیاز آنها، باید از امکانات و نیروی انسانی موجود در دستگاه‌های اجرائی و اعضای ذی‌ربط استفاده کرده و به هیچ عنوان تشکیلات جدیدی ایجاد نکنند.

اعضای ستاد عبارتند از:

۱- وزیر صنعت، معدن و تجارت (رئیس ستاد)

۲- رئیس سازمان برنامه و بودجه کشور

۳- وزیر امور اقتصادی و دارایی

۴- وزیر تعاون، کار و رفاه اجتماعی

۵- وزیر کشور

۶- رئیس کل بانک مرکزی

۷- رئیس اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی

۸- معاون علمی و فناوری رئیس‌جمهور



۹- رئیس سازمان حفاظت محیط زیست؛ ۱۰- وزیر نفت؛ ۱۱- وزیر جهاد کشاورزی؛ ۱۲- نیرو؛ ۱۳- بهداشت، درمان و آموزش پزشکی؛ ۱۴- رئیس سازمان میراث فرهنگی، صنایع دستی و گردشگری؛ ۱۵- رئیس سازمان ملی استاندارد؛ ۱۶- رئیس اتاق تعاون؛ ۱۷- رئیس اتاق اصناف؛ ۱۸- نمایندگان تشکلهای سراسری تولیدی اعضای **بندهای (۱) تا (۸)** به عنوان عضو ثابت و بقیه اعضا حسب مورد در جلسه دعوت می شوند. مصوبات ستاد مذکور با رأی اکثریت وزراء و رؤسای دستگاههای اجرائی (ثابت و غیر ثابت مدعو) نافذ و اجرائی می شود.

تبصره ۲: مرکز همکاری های تحول و پیشرفت ریاست جمهوری به عنوان مؤسسه دولتی با استفاده از امکانات و نیروی انسانی موجود ذیل نهاد ریاست جمهوری تشکیل می گردد. این مرکز با رعایت مصوبات شورای راهبری فناوری ها و تولیدات دانش بنیان موضوع ماده (۲) قانون حمایت از شرکت ها و مؤسسات دانش بنیان و تجاری سازی نوآوری ها و اختراعات فعالیت می کند. اساسنامه این مرکز حداکثر ظرف سه ماه پس از ابلاغ این قانون توسط نهاد ریاست جمهوری تهیه و به تصویب هیأت وزیران می رسد.



## «ماده ۳»

حمایت از توسعه بازار ماشین‌آلات و  
تجهیزات ساخت داخل

بند (غ) ماده (۱۱۹) قانون امور گمرکی

**ماده ۳:** به منظور حمایت از صنعت ماشین‌سازی کشور، بند «غ» ماده (۱۱۹) قانون امور گمرکی اصلاحی مصوب ۱۳۹۴/۲/۱ حذف می‌شود و واردات ماشین‌آلات و تجهیزات خدمات تولیدی، صنعتی، معدنی و کشاورزی مشمول حقوق ورودی است. دولت موظف است متناسب با ظرفیت تولید کشور و به منظور حمایت هدفمند و مدت‌دار از ساخت داخل، سالانه حقوق ورودی این کالاها اعم از سود بازرگانی و سایر دریافتی‌های موضوع بند «د» ماده (۱) قانون امور گمرکی مصوب ۱۳۹۰/۸/۲۲ را تعیین نماید.

### قانون مرتبط

#### بند (غ) ماده (۱۱۹) قانون امور گمرکی:

علاوه بر معافیت‌های مذکور در جدول تعرفه گمرکی ضمیمه آیین‌نامه اجرائی قانون مقررات صادرات و واردات و معافیت‌های دیگری که به موجب قوانین، تصویب‌نامه‌ها، موافقتنامه‌ها و قراردادهای مصوب مجلس شورای اسلامی برقرار شده است، موارد زیر نیز از پرداخت حقوق ورودی معاف می‌باشد:

~~غ- واردات ماشین‌آلات خط تولید به تشخیص وزارت صنایع و معادن توسط واحدهای~~

~~تولیدی، صنعتی و معدنی مجاز~~

#### بند (د) ماده (۱) قانون امور گمرکی:

حقوق ورودی: حقوق گمرکی معادل چهار درصد (۴٪) ارزش گمرکی کالا به اضافه سود بازرگانی که توسط هیأت وزیران تعیین می‌گردد به علاوه وجوهی که به موجب قانون، گمرک مسؤول وصول آن است و به واردات قطعی کالا تعلق می‌گیرد ولی شامل هزینه‌های انجام خدمات نمی‌شود.

تبصره: دولت موظف است با رعایت اصل پنجاه و سوم (۵۳) قانون اساسی پس از تأمین هزینه‌های اجرای این قانون از محل منابع حاصل از اجرای این ماده، منابع حاصله مازاد را در قالب بودجه سنواتی به عنوان افزایش سرمایه به نهاد عمومی غیردولتی صندوق نوآوری و شکوفایی موضوع ماده (۵) قانون حمایت از شرکت‌ها و مؤسسات دانش‌بنیان و تجاری‌سازی نوآوری‌ها و اختراعات اختصاص دهد تا با اولویت تولید بار اول و ارتقای توانمندی فناورانه داخلی ساخت ماشین‌آلات خط تولید و طراحی مهندسی، در قالب تسهیلات و سرمایه‌گذاری تخصیص یابد.

## «ماده ۴»

### اصلاح و تقویت ابزارهای تأمین مالی فعالیت‌های دانش‌بنیان

بند (ح) ماده (۱) قانون امور گمرکی

ماده (۹) قانون حداکثر استفاده از توان تولیدی و خدماتی کشور و حمایت از کالای ایرانی

آیین‌نامه اجرایی بند (د) الحاقی به ماده (۹) قانون حداکثر استفاده از توان تولیدی و خدماتی کشور و حمایت از کالای ایرانی

بند (ج) ماده (۲۴) قانون الحاق برخی مواد به قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت (۲)

تبصره (۱) ماده (۱۵) قانون بانکداری بدون ربا

**ماده ۴:** به منظور حمایت از شرکت‌ها و مؤسسات دانش‌بنیان و توسعه اقتصاد دانش‌بنیان:  
الف: در بند «ح» ماده (۱) قانون امور گمرکی، متن زیر بعد از عبارت «ضمانتنامه بانکی» اضافه می‌شود:  
«ضمانتنامه صندوق نوآوری و شکوفایی، صندوق ضمانت صادرات و صندوق غیردولتی پژوهش و فناوری با رعایت اعتبارسنجی و رتبه‌بندی اعتباری»

| <b>قانون مرتبط</b>   |
|--|
| <p style="text-align: center;"><b>بند (ح) ماده (۱) قانون امور گمرکی:</b></p> <p>تضمین: وجه نقد، ضمانتنامه بانکی، <u>ضمانتنامه صندوق نوآوری و شکوفایی، صندوق ضمانت صادرات و صندوق غیردولتی پژوهش و فناوری با رعایت اعتبارسنجی و رتبه‌بندی اعتباری</u> و بیمه نامه معتبری است که برای اجرای الزامات مندرج در مقررات گمرکی نزد گمرک سپرده می‌شود.</p> |

ب: دستگاه‌های اجرائی موضوع ماده (۵) قانون مدیریت خدمات کشوری، بانک‌ها و مؤسسات مالی اعتباری غیربانکی و شرکت‌ها و مؤسسات تابعه و وابسته به نهادهای عمومی غیردولتی، نهادهای انقلاب اسلامی و نیروهای مسلح جمهوری اسلامی، مجازند در تضامین اعتباری و تضامین مربوط به فرآیند ارجاع کار، خرید انواع کالا و ماشین‌آلات، معاملات پیمانکاری، انجام تعهدات، پیش‌پرداخت و حسن انجام کار، ضمانتنامه‌های صادره توسط صندوق نوآوری و شکوفایی و صندوق‌های غیردولتی پژوهش و فناوری موضوع ماده (۴۴) قانون رفع موانع تولید رقابت‌پذیر و ارتقای نظام مالی کشور مصوب ۱۳۹۴/۲/۱ را بپذیرند.

پ: متن زیر به عنوان بند «د» به ماده (۹) قانون حداکثر استفاده از توان تولیدی و خدماتی کشور و حمایت از کالای ایرانی مصوب ۱۳۹۸/۲/۱۵ الحاق می‌شود:

«د: دستگاه‌های اجرائی موضوع ماده (۵) قانون مدیریت خدمات کشوری و نیروهای مسلح و مجموعه‌های زیر نظر مقام معظم رهبری با اِذن ایشان مکلفند در صورت درخواست شرکت‌ها و مؤسسات دانش‌بنیان و واحدهای فناور مستقر در مراکز رشد و پارک‌های علم و فناوری، مطالبات قطعی آنها را در قراردادهای مربوط به خود یا دستگاه‌های اجرائی دیگر به عنوان تضمین معتبر برای فرآیند ارجاع کار، انجام تعهدات، پیش‌پرداخت و حسن انجام کار بپذیرند و به همان میزان، مطالبات متقاضی تا زمان انجام تعهدات را

مسدود نمایند. در صورتی که میزان مطالبات متقاضی از مبلغ تضامین مورد نظر کمتر باشد، لازم است متقاضی صرفاً معادل کسری مطالبات، ضمانتنامه معتبر ارائه نماید. آیین نامه اجرائی این بند حداکثر ظرف سه ماه از تاریخ ابلاغ این قانون توسط وزارت امور اقتصادی و دارایی تهیه می شود و به تصویب هیأت وزیران می رسد.»

### قانون مرتبط

#### ماده (۹) قانون حداکثر استفاده از توان تولیدی و خدماتی کشور و حمایت از کالای ایرانی:

ماده ۹: به منظور گسترش ابزارهای تضمین و پوشش های بیمه ای در کشور:

الف: به منظور ارائه انواع ابزارهای تضمین مورد نیاز بخش تولیدی و خدماتی کشور اعم از ضمانتنامه شرکت در مناقصه، پیش پرداخت، حسن انجام کار، حسن انجام تعهدات، کسور وجه الضمان و سایر ضمانتنامه های تعهدات قراردادی، دولت مکلف است زمینه های قانونی لازم را برای تأسیس و شکل گیری فعالیت مؤسسات تضمین غیردولتی ظرف مدت شش ماه پس از لازم الاجراء شدن این قانون فراهم آورد. شرکت های بیمه گر ایرانی غیردولتی مجازند نسبت به تأسیس مؤسسات تضمین بر اساس ضوابط و مقررات قانونی اقدام کنند.

ب: ضمانتنامه های صادره توسط مؤسسات تضمین در زمره سایر ضمانتنامه های مجاز دستگاه های موضوع ماده (۲) این قانون قرار می گیرند و کارفرمایان مجازند به عنوان جایگزین ضمانتنامه بانکی، نسبت به قبول آن اقدام کنند.

ج: بیمه مرکزی موظف است ظرف مدت سه ماه پس از لازم الاجراء شدن این قانون، سازوکار ارائه انواع پوشش های بیمه نامه اعتبار صادراتی و بیمه نامه مسؤولیت ناشی از محصول توسط شرکت های بیمه داخلی را تهیه و ابلاغ کند.

#### د: دستگاه های اجرائی موضوع ماده (۵) قانون مدیریت خدمات کشوری و نیروهای مسلح

و مجموعه های زیر نظر مقام معظم رهبری با اذن ایشان مکلفند در صورت درخواست

شرکت ها و مؤسسات دانش بنیان و واحدهای فناور مستقر در مراکز رشد و پارک های علم

و فناوری، مطالبات قطعی آنها را در قراردادهای مربوط به خود یا دستگاه های اجرائی دیگر

به عنوان تضمین معتبر برای فرآیند ارجاع کار، انجام تعهدات، پیش پرداخت و حسن

انجام کار بپذیرند و به همان میزان، مطالبات متقاضی تا زمان انجام تعهدات را مسدود

نمایند. در صورتی که میزان مطالبات متقاضی از مبلغ تضامین مورد نظر کمتر باشد، لازم است متقاضی صرفاً معادل کسری مطالبات، ضمانتنامه معتبر ارائه نماید. آیین‌نامه اجرائی این بند حداکثر ظرف سه‌ماه از تاریخ ابلاغ این قانون توسط وزارت امور اقتصادی و دارایی تهیه می‌شود و به تصویب هیأت وزیران می‌رسد.

### مصوبه هیأت وزیران

هیأت وزیران در جلسه ۱۴۰۱/۷/۲۰ به پیشنهاد شماره ۸۰/۱۰۰۷۸۱ مورخ ۱۴۰۱/۵/۲۶ وزارت امور اقتصادی و دارایی و به استناد بند (د) الحاقی به ماده (۹) قانون حداکثر استفاده از توان تولیدی و خدماتی کشور و حمایت از کالای ایرانی موضوع بند (پ) ماده (۴) قانون جهش تولید دانش‌بنیان - مصوب ۱۴۰۱ - آیین‌نامه اجرایی بند یادشده را به شرح زیر تصویب کرد:

### آیین‌نامه اجرایی بند (د) الحاقی به ماده (۹) قانون حداکثر استفاده از توان تولیدی و

### خدماتی کشور و حمایت از کالای ایرانی

**ماده ۱:** در این آیین‌نامه اصطلاحات زیر در معانی مشروح مربوط به کار می‌روند:

۱. شرکت متقاضی: شرکت‌ها و مؤسسات دانش‌بنیان موضوع قانون حمایت از شرکت‌ها و مؤسسات دانش‌بنیان و تجاری‌سازی نوآوری‌ها و اختراعات - مصوب ۱۳۸۹ - و اصلاحات بعدی آن و واحدهای فناور مستقر در مراکز رشد و پارک‌های علم و فناوری.
۲. دستگاه کارفرما: دستگاه‌های اجرایی موضوع ماده (۵) قانون مدیریت خدمات کشوری و نیروهای مسلح و مجموعه‌های زیرنظر مقام معظم رهبری به اذن ایشان، طرف قرارداد با شرکت متقاضی.
۳. آیین‌نامه تضمین معاملات دولتی: آیین‌نامه تضمین معاملات دولتی موضوع تصویب‌نامه شماره ۱۳۳۴۰۲/ت/۵۰۶۵۹-هـ مورخ ۱۳۹۴/۹/۲۲ و اصلاحات بعدی آن.
۴. مطالبات قطعی شده: مطالبات قطعی شده شرکت متقاضی از دستگاه کارفرما که با رعایت قوانین و مقررات مربوط به تأیید ذی‌حساب/مدیر مالی (در دستگاه کارفرمای فاقد ذی‌حساب) و رئیس دستگاه کارفرما رسیده باشد.
۵. دستگاه پذیرنده: دستگاه کارفرمایی که در قالب قراردادهای مربوط به فرایند مربوط به ارجاع کار، انجام تعهدات، پیش‌پرداخت و حسن انجام کار مطالبات قطعی شده شرکت‌های متقاضی را به‌عنوان تضمین معتبر می‌پذیرند.



**ماده ۲:** دستگاه‌های پذیرنده مکلفند در صورت درخواست شرکت‌های متقاضی، مطالبات قطعی شده آن‌ها را که مربوط به قراردادهای خود با دستگاه‌های کارفرمایی دیگر است، به عنوان تضمین معتبر در قراردادهای خود، موضوع مواد (۵) تا (۹) آیین‌نامه تضمین معاملات دولتی بپذیرند.

تبصره ۱: دستگاه‌های کارفرما موظفند ضمن تکمیل کاربرگ پیوست که تأییدشده به مهر دفتر هیأت دولت است، به همان میزان مطالبات قطعی شده متقاضی که به عنوان تضمین معتبر مورد استفاده قرار گرفته است، مطالبات آن شرکت را در قرارداد خود، تا زمان انجام تعهدات مسدود نمایند.

تبصره ۲: در صورتی که میزان مطالبات قطعی شده شرکت متقاضی از مبلغ تضامین معتبر مورد نظر کمتر باشد، لازم است متقاضی صرفاً معادل کسری مطالبات ضمانتنامه معتبر ارائه نماید.

**ماده ۳:** به منظور تأیید مطالبات قطعی شده، دستگاه کارفرما مکلف است پس از تکمیل کاربرگ پیوست، تا میزان مطالبات قطعی شده شرکت متقاضی را حسب درخواست، به دستگاه پذیرنده تا هفت روز کاری اعلام نماید.

تبصره: مسئولیت حسن اجرای این ماده بر عهده بالاترین مقام دستگاه اجرایی است.

**ماده ۴:** تضمین شرکت در فرایند ارجاع کار مطابق قوانین و مقررات با اعلام دستگاه پذیرنده و سایر تضامین پس از ایفای تعهدات قرارداد با اعلام دستگاه پذیرنده، دستگاه کارفرما موظف است نسبت به رفع مسدودی مطالبات قطعی شده شرکت متقاضی اقدام نماید.

**ماده ۵:** در صورتی که شرکت متقاضی درخواست جابجایی نوع تضمین را داشته باشد، این موضوع در چهارچوب تضمین‌های مورد قبول موضوع مواد (۵) تا (۹) آیین‌نامه تضمین معاملات دولتی قابل انجام بوده و با جایگزینی تضمین جدید، دستگاه کارفرما مکلف است نسبت به رفع مسدودی مطالبات قطعی شده شرکت متقاضی اقدام نماید.

**ماده ۶:** در صورت نیاز به ضبط تضامین توسط دستگاه پذیرنده، مطابق با ماده (۱۰) آیین‌نامه تضمین معاملات دولتی اقدام خواهد شد.

**ماده ۷:** به جز تضامین موضوع این آیین‌نامه، در سایر موارد، احکام موضوع آیین‌نامه تضمین معاملات دولتی به قوت خود باقی است.

ت: در مورد احکام قطعی دادگاه‌ها و اوراق لازم‌الاجرای ثبتی و دفاتر اسناد رسمی و سایر مراجع قضایی علیه دستگاه‌های اجرائی موضوع ماده (۵) قانون مدیریت خدمات کشوری، سازمان برنامه و بودجه کشور

موظف است در اجرای بند «ج» ماده (۲۴) قانون الحاق برخی مواد به قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت (۲) مصوب ۱۳۹۳/۱۲/۴، قراردادهای مرتبط با تولید محصولات دانش‌بنیان با واحدها و مؤسسات موضوع قانون حمایت از شرکت‌ها و مؤسسات دانش‌بنیان و تجاری‌سازی نوآوری‌ها و اختراعات را در اولویت قرار دهد.

### قانون مرتبط

#### بند (ج) ماده (۲۴) قانون الحاق برخی مواد به قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت (۲):

در مورد احکام قطعی دادگاه‌ها و اوراق لازم الاجرای ثبتی و دفاتر اسناد رسمی و سایر مراجع قضایی علیه دستگاه‌های اجرائی موضوع ماده (۵) قانون مدیریت خدمات کشوری، چنانچه دستگاه‌های مذکور ظرف مهلت مقرر در قانون نحوه پرداخت محکوم به دولت و عدم تأمین و توقیف اموال دولتی مصوب ۱۳۶۵ به هر دلیل از اجرای حکم خودداری کنند، مرجع قضایی یا ثبتی یاد شده باید مراتب را جهت اجرا به سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور اعلام کند و سازمان مذکور موظف است ظرف مدت سه ماه، محکوم به را بدون رعایت محدودیت‌های جابه‌جایی در بودجه تملک دارایی‌های سرمایه‌ای و هزینه‌ای از بودجه سنواتی دستگاه مربوط کسر و مستقیماً به محکوم له یا اجرای احکام دادگاه یا سایر مراجع قضایی و ثبتی مربوط پرداخت کند.

ث: عبارت «و صندوق نوآوری و شکوفایی و صندوق‌های غیردولتی پژوهش و فناوری» به ترتیب بعد از عبارت‌های «که بلنک‌ها»، «اعلام بلنک» و «مطالبات بلنک» به تبصره (۱) ماده (۱۵) قانون عملیات بانکی بدون ربا اصلاحی مصوب ۱۳۷۶/۱۱/۲۹ اضافه می‌شود.

### قانون مرتبط

#### تبصره (۱) ماده (۱۵) قانون بانکداری بدون ربا:

ماده ۱۵ اصلاحی: کلیه قراردادهایی که در اجرای این قانون مبادله می‌گردد به موجب قراردادی که بین طرفین منعقد می‌شود در حکم اسناد رسمی بوده و در صورتی که در مفاد آن طرفین اختلافی نداشته باشند لازم‌الاجرا بوده و تابع مفاد آیین‌نامه اجرائی اسناد رسمی می‌باشد.

آن دسته از معاملات مربوط به اموال غیر منقول و اموال منقول که طبق قوانین و مقررات موضوعه باید

در دفاتر اسناد رسمی انجام شوند کماکان طبق تشریفات مربوط انجام خواهد شد.

تبصره ۱: کلیه وجوه و تسهیلات اعطائی که بانک‌ها و صندوق نوآوری و شکوفایی و صندوق‌های

**غیردولتی پژوهش و فناوری** در اجرای این قانون به اشخاص حقیقی و حقوقی پرداخت نموده یا

می‌نمایند و برابر قرارداد تنظیمی مقرر شده باشد که اشخاص مذکور در سررسید معینی وجوه و تسهیلات

دریافتی به‌انضمام سود و خسارت و هزینه‌های ثبتی و اجرائی، دادرسی و حق‌الوکاله را بپردازند، در صورت

عدم پرداخت و اعلام بانک و صندوق نوآوری و شکوفایی و صندوق‌های غیردولتی پژوهش و

**فناوری** بستانکار قابل مطالبه و وصول است و کلیه مراجع قضائی و دوایر اجرای ثبت و دفاتر اسناد

رسمی مکلفند براساس مفاد اسناد و قراردادهای تنظیمی نسبت به صدور حکم و اجرائیه و وصول مطالبات

بانک و صندوق نوآوری و شکوفایی و صندوق‌های غیردولتی پژوهش و فناوری، طبق

مقررات این قانون اقدام نمایند.

ج: با هدف حمایت از اقتصاد دانش‌بنیان و با عنایت به جهش قابل توجه تعداد شرکت‌های دانش‌بنیان کشور، مبلغ سی هزار میلیارد (۳۰,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰) ریال، به سرمایه کنونی صندوق نوآوری و شکوفایی موضوع ماده (۵) قانون حمایت از شرکت‌ها و مؤسسات دانش‌بنیان و تجاری‌سازی نوآوری‌ها و اختراعات اضافه می‌شود.

چ: در راستای تسهیل سرمایه‌گذاری بخش خصوصی برای تقویت زیست‌بوم فناوری، سازمان ثبت اسناد و املاک کشور موظف است برای ساختمان‌هایی که توسط بخش خصوصی و تعاونی در اراضی پارک علم و فناوری احداث می‌شود، سند مالکیت اعیانی صادر نماید. پارک‌های علم و فناوری دارای مجوز از مراجع ذی‌ربط، مجاز هستند حق بهره‌برداری مالکانه و اذن در انتفاع از اراضی متعلق به خود یا اراضی که توسط وزارت جهاد کشاورزی (سازمان منابع طبیعی یا آبخیزداری کشور) یا وزارت راه و شهرسازی یا سایر دستگاه‌های اجرائی یا مانند آنها، در اختیار پارک قرار داده شده است را در چهارچوب مصوبات هیأت امناء و طرح جامع مصوب خود، در قالب قراردادهای مشارکت با بخش خصوصی، اجاره بلندمدت یا واگذاری قطعی مشروط به «عدم تغییر کاربری» و «بهره‌برداری اختصاصی در چهارچوب مأموریت‌های پارک»، در اختیار شرکت‌های دانش‌بنیان و فناور و نوآور، اعضای پارک و سرمایه‌گذاران و کارگزاران ارائه خدمات تخصصی و عمومی قرار دهند.

تبصره: پارک‌های علم و فناوری حق واگذاری اراضی متعلق به خود را دارند.



## «ماده ۵»

# حمایت از تجاری‌سازی دارایی‌های فکری و دستاوردهای پژوهشی

آیین‌نامه اجرایی ماده (۵) قانون جهش تولید دانش‌بنیان

**ماده ۵:** کلیه دستگاه‌های اجرائی موضوع ماده (۵) قانون مدیریت خدمات کشوری، دانشگاه‌ها، مراکز و مؤسسات آموزش عالی و پژوهشی مجازند تمام یا بخشی از دارایی‌های فکری، دستاوردهای پژوهشی و حق بهره‌برداری از آنها را حسب مورد پس از اخذ رضایت کتبی مؤلف، پدیدآورنده، مخترع و دارنده حق جهت بهره‌برداری علمی و پژوهشی در اختیار شرکت‌ها و مؤسسات دانش‌بنیان و واحدهای فناور مستقر در مراکز رشد و پارک‌های علم و فناوری و یا افراد فعال در انجام طرح (پروژه) اعم از اعضای هیأت علمی، دانشجویان و پژوهشگران به صورت بلاعوض در جهت تجاری‌سازی آنها با رعایت موارد امنیتی و اصول محرمانه‌بودن واگذار و یا در جهت تجاری‌سازی یافته‌های علمی با کارآفرینان، قرارداد مشارکت منعقد نمایند. آیین‌نامه اجرائی این ماده حداکثر ظرف سه‌ماه از تاریخ ابلاغ این قانون توسط وزارتخانه‌های علوم، تحقیقات و فناوری و بهداشت، درمان و آموزش پزشکی تهیه می‌شود و به تصویب هیأت وزیران می‌رسد.

### مصوبه هیأت وزیران

هیأت وزیران در جلسه ۱۴۰۱/۹/۶ به پیشنهاد مشترک وزارتخانه‌های علوم، تحقیقات و فناوری و بهداشت، درمان و آموزش پزشکی و به استناد ماده (۵) قانون جهش تولید دانش‌بنیان - مصوب ۱۴۰۱ - آیین‌نامه اجرایی ماده (۵) قانون یادشده را به شرح زیر تصویب کرد:

### آیین‌نامه اجرایی ماده (۵) قانون جهش تولید دانش‌بنیان

**ماده ۱:** در این آیین‌نامه اصطلاحات زیر در معانی مشروح مربوط به کار می‌روند:

۱. دستگاه: دستگاه‌های اجرایی موضوع ماده (۵) قانون مدیریت خدمات کشوری - مصوب ۱۳۸۶ - و واحدهای وابسته و تابع آن‌ها، دانشگاه‌ها، مراکز و مؤسسات آموزش عالی و پژوهشی.
۲. طرح (پروژه): پژوهش‌های دانشگاهی، پایان‌نامه و رساله تحصیلات تکمیلی و کلیه طرح‌های مرتبط با دستگاه که تمام یا بخشی از منابع آن توسط دستگاه تأمین شده است.
۳. شرکت‌های دانش‌بنیان: شرکت‌ها و مؤسسات دانش‌بنیان موضوع قانون حمایت از شرکت‌ها و مؤسسات دانش‌بنیان و تجاری‌سازی نوآوری‌ها و اختراعات - مصوب ۱۳۸۹ - و اصلاحات و الحاقات بعدی آن.
۴. شرکت‌های فناور: واحدهای فناور مستقر در مراکز رشد و پارک‌های علم و فناوری دارای مجوز از مراجع ذی صلاح.
۵. اشخاص فعال در طرح (پروژه): اشخاص حقیقی و حقوقی مجری و یا همکار در اجرای طرح (پروژه) که

فعالیت آنها در طرح به تأیید مراجع ذی‌صلاح در دستگاه رسیده است.

۶. دستاورد پژوهشی: یافته‌های علمی و پژوهشی حاصل از اجرای طرح (پروژه) شامل تولیدات علمی، دانش فنی، دستور یا ترکیب ساخت (فرمولاسیون)، مستندات و نقشه‌های فنی.

۷. دارایی فکری: شامل مالکیت صنعتی (اختراع، طرح صنعتی) و مالکیت ادبی و هنری حاصل از اجرای طرح (پروژه) که بر اساس مقررات به ثبت رسیده است.

۸. برنامه تجاری‌سازی: برنامه توسعه کسب‌وکار مشتمل بر تحلیل و بررسی صنعت و بازار، تبیین نیازها و انتظارات مشتریان، رویه‌های اجرایی و عملیاتی تجاری‌سازی، برنامه‌های بازاریابی و توسعه بازار، تیم‌سازی، تأمین سرمایه و توسعه محصول که حسب مورد به تأیید مراجع ذی‌صلاح موضوع این آیین‌نامه می‌رسد.

۹. در اختیار گذاشتن تمام یا بخشی از دارایی فکری، دستاوردهای پژوهشی و حق بهره‌برداری از آنها: اعطای اجازه بهره‌برداری (لایسنس) از تمام یا بخشی از دارایی‌های فکری و دستاوردهای پژوهشی و اجازه استفاده از تمام یا بخشی از حق بهره‌برداری.

**ماده ۲:** دستگاه موظف است سهم مؤلفین، پدیدآورندگان، مخترعین و دارندگان حق از دستاوردهای پژوهشی، دارایی‌های فکری یا حق بهره‌برداری را قبل از اتمام طرح (پروژه) با رعایت ماده (۵) قانون ثبت اختراعات، طرح‌های صنعتی و علائم تجاری - مصوب ۱۳۸۶ - معین نماید. برای طرح (پروژه)‌های انجام شده، حسب تقاضای اشخاص فعال در طرح (پروژه) یا شرکت‌های دانش‌بنیان و فناور سهم مؤلفین، پدیدآورندگان، مخترعین و دارندگان حق معین می‌شود.

تبصره ۱: وزارتخانه‌های علوم، تحقیقات و فناوری و بهداشت، درمان و آموزش پزشکی مکلفند دستورالعمل موضوع این ماده در خصوص پایان‌نامه‌ها، رساله‌ها و قراردادهای پژوهشی انجام شده و جاری دانشگاه‌ها، مراکز و مؤسسات آموزش عالی و پژوهشی مرتبط با خود را با رعایت حقوق عضو هیئت علمی و دانشجو ظرف سه ماه پس از تصویب این آیین‌نامه تهیه و ابلاغ نمایند.

تبصره ۲: انعقاد قرارداد مشارکت و یا در اختیار گذاشتن تمام یا بخشی از دارایی فکری، دستاوردهای پژوهشی و حق بهره‌برداری از آنها به صورت بلاعوض موضوع این آیین‌نامه، فقط پس از اخذ رضایت کتبی از مؤلفین، پدیدآورندگان، مخترعین و دارندگان حق موضوع این ماده مجاز است.

**ماده ۳:** در اختیار گذاشتن تمام یا بخشی از دارایی فکری، دستاوردهای پژوهشی و حق بهره‌برداری از آنها که متعلق به دستگاه است، به صورت بلاعوض با تأیید بالاترین مقام دستگاه به اشخاص فعال در طرح (پروژه) که حداقل یکی از شرایط زیر را داشته باشند، با رعایت مفاد ماده (۲) این آیین‌نامه و در جهت تجاری‌سازی آنها مجاز است:

۱. سهام‌دار با حداقل بیست و پنج درصد (۲۵٪) سهم یا عضو هیئت مدیره یا مدیرعامل شرکت دانش‌بنیان و فناوری با موضوع فعالیت مرتبط با آن دستاورد پژوهشی یا مالکیت فکری مورد نظر باشد.
  ۲. برنامه تجاری‌سازی معینی برای دارایی فکری، دستاوردهای پژوهشی و حق بهره‌برداری از آنها تهیه و به دستگاه ارائه نمایند و به تأیید دستگاه برسد.
- ماده ۴:** در اختیار گذاشتن تمام یا بخشی از دارایی فکری، دستاوردهای پژوهشی و حق بهره‌برداری از آنها که متعلق به دستگاه است، به صورت بلاعوض با تأیید بالاترین مقام دستگاه به شرکت‌های دانش‌بنیان و فناوری که حداقل یکی از شرایط زیر را داشته باشند، با رعایت مفاد ماده (۲) این آیین‌نامه و در جهت تجاری‌سازی آنها مجاز است:
۱. سابقه فعالیت مرتبط با آن دارایی فکری و دستاوردهای پژوهشی موردنظر با تأیید معاونت علمی، فناوری و اقتصاد دانش‌بنیان رییس‌جمهور برای شرکت‌های دانش‌بنیان یا وزارت علوم، تحقیقات و فناوری یا وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی برای شرکت‌های فناوری را حسب مورد داشته باشد.
  ۲. برنامه تجاری‌سازی معینی برای دارایی فکری، دستاوردهای پژوهشی و حق بهره‌برداری از آنها تهیه و به دستگاه ارائه نمایند و به تأیید دستگاه برسد.
- ماده ۵:** در صورت تقاضای واحدهای صنعتی یا سرمایه‌گذاران حقیقی و حقوقی برای تجاری‌سازی دارایی فکری، دستاوردهای پژوهشی و حق بهره‌برداری از آنها، دستگاه می‌تواند به میزان مالکیت یا حق بهره‌برداری خود با رعایت مفاد ماده (۲) این آیین‌نامه با آنها مشارکت نماید.
- ماده ۶:** تشخیص اولویت در اختیار گذاشتن تمام یا بخشی از دارایی فکری، دستاوردهای پژوهشی و حق بهره‌برداری از آنها با رعایت مواد (۳) و (۴) این آیین‌نامه بر عهده بالاترین مقام دستگاه است.
- ماده ۷:** دستگاه موظف است نسبت به ثبت اطلاعات دستاوردهای پژوهشی موضوع این آیین‌نامه در سامانه نظام فکر نو (ایده‌ها و نیازها) اقدام نماید.
- ماده ۸:** دستگاه‌ها موظفند به صورت سالانه، گزارش اجرای این آیین‌نامه را به شورای راهبری فناوری‌ها و تولیدات دانش‌بنیان موضوع ماده (۲) قانون حمایت از شرکت‌ها و مؤسسات دانش‌بنیان و تجاری‌سازی نوآوری‌ها و اختراعات - مصوب ۱۳۸۹ - و اصلاحات بعدی آن ارائه نمایند.



## «ماده ۶»

### توسعه زیرساخت‌های لازم برای فعالیت‌های دانش‌بنیان

تبصره بند (۲۴) ماده (۵۵) قانون شهرداری اصلاحی ۱۳۵۲

آیین‌نامه اجرایی بند «ب» ماده (۶)

آیین‌نامه اجرایی توسعه زیست‌بوم واحدهای خلاق

ماده (۸۱) قانون الحاق برخی مواد به قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی  
دولت (۲)

**ماده ۶:** در راستای حمایت از پارک‌های علم و فناوری، شرکت‌ها و مؤسسات دانش‌بنیان: الف: در تبصره بند (۲۴) ماده (۵۵) قانون شهرداری اصلاحی مصوب ۱۳۵۲/۵/۱۷، پس از عبارت «دفتر مهندسی» عبارت «و دفتر شرکت‌های دانش‌بنیان» اضافه می‌شود.

### قانون مرتبط

#### تبصره بند (۲۴) ماده (۵۵) قانون شهرداری اصلاحی ۱۳۵۲:

شهرداری در شهرهایی که نقشه جامع شهر تهیه شده مکلف است طبق ضوابط نقشه مذکور در پروانه‌های ساختمانی نوع استفاده از ساختمان را قید کند. در صورتی که بر خلاف مندرجات پروانه ساختمانی در منطقه غیرتجاری محل کسب یا پیشه و یا تجارت دایر شود شهرداری مورد را در کمیسیون مقرر در تبصره (۱) ماده (۱۰۰) این قانون مطرح می‌نماید و کمیسیون در صورت احراز تخلف مالک یا مستأجر با تعیین مهلت مناسب که نباید از دو ماه تجاوز نماید در مورد تعطیل محل کسب یا پیشه و یا تجارت ظرف مدت یک ماه اتخاذ تصمیم می‌کند.

این تصمیم وسیله مأمورین شهرداری اجرا می‌شود و کسی که عالماً از محل مزبور پس از تعطیل برای کسب و پیشه و یا تجارت استفاده کند به حبس جنحه‌ای از شش ماه تا دو سال و جزای نقدی از پنج هزار و یک ریال تا ده هزار ریال محکوم خواهد شد و محل کسب نیز مجدداً تعطیل می‌شود. دایر کردن دفتر وکالت و مطب و دفتر اسناد رسمی و ازدواج و طلاق و دفتر روزنامه و مجله و دفتر مهندسی و **دفتر شرکت‌های دانش‌بنیان** به وسیله مالک از نظر این قانون استفاده تجاری محسوب نمی‌شود.

ب: دستگاه‌های اجرائی موضوع ماده (۵) قانون مدیریت خدمات کشوری مجازند املاک، زمین و ساختمان‌های خود را برای استقرار شرکت‌ها و مؤسسات دانش‌بنیان، پارک‌های علم و فناوری، سراهای نوآوری دانشگاه آزاد اسلامی و واحدهای خلاق، بدون واگذاری مالکیت، طبق قوانین و مقررات در اختیار آنها قرار دهند. آیین‌نامه اجرائی این بند حداکثر ظرف سه‌ماه از تاریخ ابلاغ این قانون توسط وزارت امور اقتصادی و دارایی تهیه می‌شود و به تصویب هیأت وزیران می‌رسد.<sup>۱</sup>

<sup>۱</sup> آیین‌نامه اجرایی این بند در حال بررسی در کمیسیون حقوقی و قضایی هیأت دولت می‌باشد.

## مصوبه هیئت وزیران

## آیین نامه اجرایی بند (ب) ماده (۶) قانون جهش تولید دانش بنیان

هیئت وزیران در جلسه ۱۴۰۲/۲/۱۳ به پیشنهاد وزارت امور اقتصادی و دارایی و به استناد بند (ب) ماده (۶) قانون جهش تولید دانش بنیان - مصوب ۱۴۰۱ - آیین نامه اجرایی بند مذکور را به شرح زیر تصویب کرد:

**ماده ۱:** در این آیین نامه اصطلاحات زیر در معانی مشروح مربوط به کار می‌روند:

- ۱- قانون: قانون جهش تولید دانش بنیان - مصوب ۱۴۰۱.
- ۲- دستگاه اجرایی: دستگاه‌های اجرایی موضوع ماده (۵) قانون مدیریت خدمات کشوری - مصوب ۱۳۸۶ -.
- ۳- متقاضی: شرکتها و مؤسسات دانش بنیان، پارکهای علم و فناوری، سراهای نوآوری دانشگاه آزاد اسلامی و واحدهای خلاق که دارای مجوز معتبر از مراجع صلاحیت دار موضوع بند (۴) این ماده بوده یا صلاحیت آنها مورد تأیید مراجع مذکور باشد.
- ۴- مرجع صدور مجوز و تأیید صلاحیت: حسب مورد وزارتخانه‌های علوم، تحقیقات و فناوری، بهداشت، درمان و آموزش پزشکی، دانشگاه آزاد اسلامی و معاونت، علمی فناوری و اقتصاد دانش بنیان رئیس جمهور.
- ۵- اموال غیرمنقول: املاک، زمین‌ها و ساختمان‌های دستگاه‌های اجرایی به استثنای انفال.
- ۶- معاونت: معاونت علمی، فناوری و اقتصاد دانش بنیان رئیس جمهور.
- ۷- کارگروه: کارگروه موضوع ماده (۳) این آیین نامه.
- ۸- شورا: شورای راهبری فناوری‌ها و تولیدات دانش بنیان.

**ماده ۲:** به منظور جلوگیری از بروز تبعیض و برخورداری یکسان تمامی متقاضیان از امکانات موضوع این آیین نامه، دستگاه‌های اجرایی فهرست اموال غیر منقول مورد نظر خود جهت بهره‌برداری را از طریق سامانه جامع اطلاعات اموال غیرمنقول دستگاه‌های اجرایی (سادا) به وزارت امور اقتصادی و دارایی (اداره کل مدیریت اموال و دارایی‌های دولت) و معاونت اعلام می‌کنند. اداره کل مزبور مکلف است فهرست یادشده را به مرجع صدور مجوز و تأیید صلاحیت ارسال و به طور ماهانه منتشر کند. معاونت موظف است دسترسی عمومی لازم برای اطلاع رسانی و رسیدگی به درخواست‌های متقاضیان را ایجاد نماید.

**تبصره ۵:** به منظور ایجاد وحدت رویه وزارت امور اقتصادی و دارایی با تأیید معاونت حقوقی رئیس جمهور الگوهای قراردادی لازم جهت واگذاری اموال موضوع این آیین نامه را تنظیم و ابلاغ نماید.

**ماده ۳:** در هر استان کارگروهی متشکل از نمایندگان استانداری، معاونت، وزارت امور اقتصادی و دارایی، سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی استان، دستگاه اجرایی مربوط و حسب مورد وزارت علوم تحقیقات و فناوری، وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی و دانشگاه آزاد اسلامی در محل استانداری و به ریاست استاندار تشکیل و مطابق این آیین‌نامه فرآیند اجرایی بهره‌برداری اموال غیرمنقول دستگاه‌ها و مصوبات مراجع ذی‌صلاح در این خصوص را پیگیری می‌کند. کارگروه مزبور موظف است هر شش ماه یکبار گزارش عملکرد خود را به دبیرخانه شورا ارائه نماید.

**ماده ۴:** متقاضی، پیشنهاد خود برای استفاده از اموال غیرمنقول دستگاه‌های اجرایی را به همراه مستندات مربوط در قالب طرح توجیهی به کارگروه اعلام می‌کند. متقاضی می‌تواند با هماهنگی دستگاه اجرایی، اطلاعات مربوط به اموال غیرمنقول دستگاه اجرایی را که مناسب فعالیت فناورانه خود تشخیص می‌دهد، به کارگروه اعلام نماید.

**ماده ۵:** کارگروه موظف است بر اساس معیارهای زیر، متقاضیان را امتیازدهی و اولویت‌بندی نماید:

- ۱- اهمیت و جایگاه فعالیت در عرصه توسعه و پیشرفت کشور: (۳۰) امتیاز.
- ۲- تناسب میان فعالیت متقاضی با مأموریتها و اهداف دستگاه: (۲۰) امتیاز.
- ۳- تناسب اقتضائات و نیازمندی‌های متقاضی با مشخصات اموال غیرمنقول قابل واگذاری: (۲۰) امتیاز.
- ۴- عملکرد مؤثر متقاضی از جهت کیفیت و اهمیت محصولات، میزان اشتغال‌زایی و ایجاد درآمد اقتصادی به ویژه برای استان مربوط: (۲۰) امتیاز.
- ۵- کمبود دسترسی فعلی متقاضی به امکانات و پشتیبانی‌های دولتی و استفاده‌های قبلی متقاضی از این دارایی‌ها: (۱۰) امتیاز.

**تبصره ۵:** در مواردی که اموال غیرمنقول از طریق اجاره و اگذار خواهد شد از امتیازات هر یک از ردیف‌های (۱) تا (۵) موضوع این ماده پنج امتیاز کسر و به جای آن معیار قیمت پیشنهادی برای اجاره با (۲۵) امتیاز پیش‌بینی خواهد شد و کمیسیون معاملات بر مبنای بهای پیشنهادی تصمیم‌گیری خواهد کرد.

**ماده ۶:** واگذاری حق بهره‌برداری یا تغییر بهره‌بردار اموال غیرمنقول وزارتخانه‌ها و مؤسسات دولتی از جمله مؤسساتی که شمول قانون بر آنها مستلزم ذکر یا تصریح نام یا تابع مقررات و قوانین خاص است به پارک‌های علم و فناوری با ماهیت دولتی که دارای شخصیت حقوقی مستقل می‌باشند، با پیشنهاد کارگروه و تأیید کمیسیون مستندسازی و تصویب هیئت وزیران انجام می‌پذیرد.

**تبصره ۱:** واگذاری آن دسته از اموال غیرمنقول که دولت حق استفاده از آنها را به شرکت‌های دولتی واگذار کرده است، تابع حکم این ماده است.

**تبصره ۲:** واگذاری اموال غیرمنقول شرکت‌های صد درصد دولتی که از منابع داخلی خود تهیه کرده‌اند به پارک‌های علم و فناوری با ماهیت دولتی که دارای شخصیت حقوقی مستقل می‌باشند، مطابق ماده (۱۱۸) قانون محاسبات عمومی کشور - مصوب ۱۳۶۶ - انجام می‌پذیرد.

**تبصره ۳:** سازمان ثبت اسناد و املاک کشور نسبت به اصلاح و صدور سند مالکیت به نام دولت جمهوری اسلامی ایران با نمایندگی پارک علم و فناوری مربوط با درج عبارت هرگونه تغییر بهره‌بردار و واگذاری بعدی منوط به تصویب هیئت وزیران خواهد بود، اقدام می‌کند.

**ماده ۷:** واگذاری حق استفاده موقت اموال غیرمنقول وزارتخانه‌ها و مؤسسات دولتی از جمله مؤسساتی که شمول قانون بر آنها مستلزم ذکر نام یا تصریح نام یا تابع مقررات و قوانین خاص است، به پارک‌های علم و فناوری وابسته به مؤسسات و نهادهای عمومی غیردولتی مطابق تبصره (۵) ماده (۶۹) قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت - مصوب ۱۳۸۰ - و به پیشنهاد کارگروه و تأیید کمیسیون مستندسازی و تصویب هیئت وزیران صورت می‌پذیرد.

**ماده ۸:** واگذاری حق استفاده موقت ساختمان‌های مازاد دولتی به پارک‌های علم و فناوری با ماهیت دولتی در استان‌ها که دارای شخصیت حقوقی مستقل می‌باشند، پس از پیشنهاد کارگروه و مطابق بند (ب) ماده (۸۹) قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت - مصوب ۱۳۸۰ - انجام می‌پذیرد.

**ماده ۹:** واگذاری حق استفاده موقت موضوع مواد (۷) و (۸) این آیین‌نامه برای مدت حداکثر ده سال متناسب با ماهیت و نوع فعالیت فناورانه امکان‌پذیر است و تمدید حق استفاده موقت مذکور به تشخیص دستگاه اجرایی مطابق این آیین‌نامه انجام می‌پذیرد.

**ماده ۱۰:** واگذاری حق استفاده موقت موضوع مواد (۷) و (۸) این آیین‌نامه با رعایت شرایط زیر، که در متن مصوبات مربوط درج خواهد شد، انجام می‌شود:

- ۱- نظارت بر تداوم فعالیت طبق اهداف و وظایف مقرر بر عهده دستگاه اجرایی مربوط است.
- ۲- در صورت تغییر اهداف و موضوع فعالیت، توقف فعالیت و عدم استفاده از مال غیرمنقول ظرف شش ماه از تاریخ واگذاری، حق استفاده موقت مزبور ساقط می‌گردد.
- ۳- کلیه هزینه‌های مربوط به استفاده از اموال غیرمنقول یاد شده اعم از هزینه‌های جاری از قبیل، آب، گاز، برق، تلفن بیمه و مالیات و هزینه‌های تجهیز، تعمیر، نگهداری و بهره‌برداری بر عهده متقاضی است.
- ۴- دستگاه اجرایی هیچگونه تعهدی در تجهیز، تعمیر و نگهداری اموال غیرمنقول مذکور برای بهره‌برداری، به استثنای تعمیرات اساسی ندارد.

۵- در صورت ساقط شدن یا پایان یافتن مهلت حق استفاده، اعیانات و مستحقات ایجاد شده توسط متقاضی متعلق به دولت خواهد بود.

**تبصره ۵:** واگذاری اموال غیرمنقول موضوع این ماده به غیر، به استثنای استقرار شرکت‌های دانش‌بنیان، واحدهای فناوری و گروه تیم‌ها و هسته‌های فناور در چهارچوب مأموریت متقاضی و قرارداد منعقد شده با آنها، ممنوع است.

**ماده ۱۱:** دستگاه اجرایی می‌تواند اموال غیرمنقول در اختیار خود را با برگزاری مزایده محدود بین متقاضیانی که از سوی کارگروه پیشنهاد شده‌اند، به استثنای پارک‌های علم و فناوری با ماهیت دولتی و با احتساب امتیازات کسب شده از ماده (۵) این آیین‌نامه اجاره دهد.

**تبصره ۵:** مدت اجاره حداکثر (۱۰) سال متناسب با ماهیت و نوع فعالیت فناورانه خواهد بود.

**ماده ۱۲:** قرارداد اجاره تابع احکام قانون مدنی و قانون روابط موجر و مستأجر و سایر قوانین و مقررات مربوط است.

**ماده ۱۳:** قید ممنوعیت واگذاری مورد اجاره کلاً یا جزئاً حتی به صورت نمایندگی یا وکالت یا به غیر و نیز ممنوعیت تغییر کاربری در قرارداد اجاره الزامی است.

**تبصره ۵:** استقرار شرکت‌های دانش‌بنیان، واحدهای فناوری و گروه (تیم)ها و هسته‌های فناور در اموال غیرمنقول واگذار شده به متقاضی در چهارچوب مأموریت متقاضی و قرارداد منعقد شده بلامانع است و مشمول ممنوعیت موضوع این ماده نمی‌شود.

**ماده ۱۴:** ترتیب پرداخت هزینه‌های مترتب بر بهره‌برداری از عین مستأجره که فقط مستأجر می‌باشد، در قرارداد مشخص خواهد شد.

**ماده ۱۵:** اجاره اموال غیرمنقول هیچگونه حق کسب و پیشه و مانند آن برای متقاضی در پایان دوره بهره‌برداری ایجاد نمی‌کند.

**ماده ۱۶:** هرگونه تغییر در اهداف و نوع فعالیت متقاضی یا استفاده غیرمجاز بر خلاف قرارداد اجاره، با اعلام دستگاه اجرایی و تشخیص کارگروه موجب انفساخ قرارداد و تخلیه ملک توسط دستگاه اجرایی می‌گردد. در این صورت متقاضی مکلف به پرداخت اجرت‌المثل ایام تصرف غیرمجاز و خسارات وارده در چهارچوب قوانین می‌باشد.

**ماده ۱۷:** مسئولیت حفظ و حراست اموال واگذار شده در طول دوره قرارداد اجاره بر عهده مستأجر است و نظارت بر نحوه بهره‌برداری با دستگاه اجرایی مربوط است.

**ماده ۱۸:** واگذاری اموال غیرمنقول نهادهای عمومی غیردولتی و همچنین سایر اموال غیرمنقول شرکت‌های دولتی که در این آیین‌نامه ترتیبی برای آنها مشخص نشده است، به متقاضی موضوع این آیین‌نامه، تابع قوانین و مقررات مربوط است.

**ماده ۱۹:** اختیارات هیئت وزیران در تصویب واگذاری‌های موضوع مواد (۶)، (۷) و (۸) این آیین‌نامه به وزرای عضو کمیسیون حقوقی و قضایی هیئت دولت واگذار می‌گردد. مصوبات موضوع این بند با رعایت سازوکار ماده (۱۹) آیین‌نامه داخلی هیئت دولت قابل ابلاغ است.

**ماده ۲۰:** اراضی و املاک موضوع این آیین‌نامه صرفاً در چهارچوب کاربری‌های موجود اعم از اداری، آموزشی و بهداشتی قابل بهره‌برداری است.

**ماده ۲۱:** حق استفاده از اموال غیرمنقول موضوع این آیین‌نامه با حفظ مالکیت دولت بوده و هیچ‌گونه حق مالکیت و حق کسب و پیشه و مانند آن برای متقاضی در پایان دوره بهره‌برداری ایجاد نمی‌کند.

**ماده ۲۲:** با هدف تسهیل در تولید محصولات دانش‌بنیان و فناور سازمان حفاظت محیط زیست اموال غیرمنقول موضوع این آیین‌نامه را جهت استقرار شرکت‌ها و مؤسسات دانش‌بنیان به اماکن مجاز موضوع ضوابط و معیارهای استقرار واحدها و فعالیتهای صنعتی و تولیدی با رعایت ماده (۱۱) قانون هوای پاک - مصوب ۱۳۹۶ - اضافه می‌نماید. وزارتخانه‌های صنعت، معدن و تجارت و جهاد کشاورزی مجازند با همکاری سازمان حفاظت محیط زیست نسبت به صدور جواز تأسیس و پروانه بهره‌برداری در این اماکن برای شرکت‌های دانش‌بنیان اقدام نمایند.

**ماده ۲۳:** در اجرای بند (الف) ماده (۱۲) قانون، استانداران بر حسن اجرای این آیین‌نامه و بهره‌برداری مناسب از اراضی و املاک دستگاه‌های اجرایی که در اختیار متقاضی بهره‌برداری قرار می‌گیرند، نظارت عالیه داشته و سالانه گزارش عملکرد استان را به دبیرخانه شورا ارائه می‌نمایند.

تبصره: واحدهای خلاق، افراد حقیقی و حقوقی غیردولتی هستند که در حوزه صنایع فرهنگی و علوم انسانی و اجتماعی فعالیت دارند و از مهارت‌های انسانی، نوآوری و فناوری‌های جدید برخوردار هستند و نسبت به ارائه محصولات (کالا و خدمات) نوآورانه و فناورانه و یا بهره‌برداری از الگوهای جدید کسب‌وکار اقدام می‌نمایند. تشخیص مصادیق واحدهای واجد شرایط فوق برعهده معاونت علمی و فناوری رئیس‌جمهور است.

## دستورالعمل دستگامی

### آیین‌نامه اجرایی توسعه زیست‌بوم واحدهای خلاق

#### ماده ۱. تعاریف و مفاهیم:

۱-۱ معاونت: معاونت علمی و فناوری ریاست جمهوری

۱-۲ ستاد: ستاد فناوری‌های نرم و توسعه صنایع خلاق

۱-۳ دبیرخانه: دبیرخانه امور بررسی صلاحیت واحدهای خلاق و مراجع تشخیص صلاحیت

۱-۴ کارگروه: کارگروه امور واحدهای خلاق

تبصره ۱. مسئولیت دبیرخانه بر عهده دبیر ستاد فناوری‌های نرم و توسعه صنایع خلاق است.

۱-۵ واحدهای خلاق: واحدهای خلاق، اشخاص حقیقی و حقوقی غیر دولتی هستند که در حوزه صنایع خلاق، فرهنگی، علوم اجتماعی و علوم انسانی فعالیت دارند و از مهارت‌های انسانی، نوآوری و فناوری‌های نوین برخوردار هستند و نسبت به ارائه محصولات (کالا و خدمات) نوآورانه و یا با بهره‌برداری از فناوری‌های نوین و الگوهای جدید کسب‌وکار اقدام می‌نمایند. این واحدها شامل دو بخش اصلی می‌باشند:

۱-۵-۱ شرکت‌ها و مؤسسات خلاق: اشخاص حقوقی غیردولتی (شرکت‌ها و مؤسسات خصوصی) هستند که در حوزه صنایع خلاق، فرهنگی، علوم اجتماعی و انسانی فعالیت دارند و از مهارت‌های انسانی، نوآوری و فناوری‌های نوین برخوردار هستند و نسبت به ارائه محصولات (کالا و خدمات) نوآورانه و یا با بهره‌برداری از فناوری‌های نوین و الگوهای جدید کسب‌وکار اقدام می‌نمایند.

۱-۵-۲ اشخاص خلاق: اشخاص حقیقی که در حوزه صنایع خلاق، فرهنگی، علوم اجتماعی و انسانی فعالیت دارند و از مهارت، نوآوری و تجربه در این زمینه برخوردار هستند و از دانش و مهارت خود در زمینه کسب‌وکار در حوزه‌های تخصصی صنایع خلاق به گونه‌ای اثربخش بهره‌برداری می‌نمایند.

۱-۶ مراجع تشخیص صلاحیت: اشخاص حقوقی واجد صلاحیت تخصصی برای ارزیابی و نظارت که از سوی دبیرخانه، صلاحیت آنها احراز شده باشد.

۱-۷ صنایع خلاق و فرهنگی (Creative & Cultural Industries) آن دسته از فعالیت‌های اقتصادی مبتنی بر فرهنگ، نوآوری و دارایی‌های فکری یا فناوری‌های نوین و الگوهای جدید کسب‌وکار که برای ایجاد شغل و ثروت از طریق تولید یا خدمت از پتانسیل مناسبی برخوردار باشد. چنین صنایعی را می‌توان در بخش‌های زیر دسته‌بندی نمود:

- صنایع دیداری و شنیداری
- بازی رایانه‌ای، ویدئویی و موبایلی



- اسباب‌بازی و سرگرمی
- یادگیری، فناوری و آموزشی
- هنرهای تجسمی و هنرهای نمایشی
- طراحی
- معماری
- چاپ، نشر و نوشت‌افزار
- مد و پوشش
- واقعیت افزوده، مجازی و ترکیبی
- صنایع دستی، گردشگری و میراث فرهنگی
- گیاهان دارویی و طب سنتی
- تجهیزات توانبخشی و ورزشی
- علوم انسانی کاربردی
- خدمات زیرساخت واحدهای خلاق
- سلامت، غذا و محیط زیست
- الگوهای نوین کسب‌وکار
- نوآوری اجتماعی
- ورزش و تندرستی

تبصره ۲. سایر صنایع خلاق و فرهنگی (متناسب با ماهیت و جایگاه آن) به تصویب کارگروه خواهند رسید.

**ماده ۲.** این آیین‌نامه به منظور تحقق اهداف زیر تدوین شده است:

- ۲-۱ توسعه زیست بوم نوآوری و فناوری در کشور و تبیین و ارتقاء سهم شرکت‌های خلاق در اقتصاد
- ۲-۲ توسعه اشتغال‌زایی پایدار بر پایه کاربردی‌سازی و تجاری‌سازی صنایع خلاق، نرم، فرهنگی و علوم انسانی و اجتماعی، کارآفرینی برای نیروهای انسانی تحصیلکرده، دارای استعداد و مهارت و توسعه کیفی مشاغل
- ۲-۳ فعال‌نمودن مشاغل مبتنی بر نوآوری و فناوری در مناطق محروم و کم‌برخوردار
- ۲-۴ ایجاد و تقویت نمانام (برند)‌های واحدهای خلاق در صنایع و محصولات فرهنگی کشور و خدمات جدید مبتنی بر فناوری و نوآوری
- ۲-۵ تقویت صادرات و همکاری‌های بین‌المللی در حوزه صنایع خلاق و فرهنگی و کسب‌وکارهای نوآورانه
- ۲-۶ توسعه بازار و کیفیت محصولات و خدمات واحدهای صنایع خلاق

۲-۷ توسعه خانه‌های خلاق و نوآوری، کارخانه‌های نوآوری و پارک‌های علم و فناوری فعال در دامنه زیست‌بوم صنایع خلاق به عنوان بستر و زیرساخت‌های اصلی تبدیل ایده به محصول و تجاری‌سازی و توسعه کسب‌وکارهای نوآفرین

۲-۸ توسعه خدمات و سازمان‌های ارائه‌دهنده محصولات و خدمات زیرساخت جهت تامین، تسهیل و تسریع نیازمندی‌های مرتبط با واحدهای خلاق

۲-۹ ترویج و آموزش فرهنگ نوآوری و کارآفرینی بر پایه صنایع خلاق و فرهنگی

**ماده ۳.** به منظور سیاست‌گذاری و تصویب فرآیندهای اجرایی، معیارهای تشخیص مصادیق واحدهای خلاق، برنامه‌های خدماتی و حمایتی و نظارت بر حسن تحقق اهداف آیین‌نامه، کارگروهی با ترکیب زیر تشکیل می‌شود:

۳-۱ معاون علمی و فناوری رئیس‌جمهور (رئیس کارگروه)

۳-۲ دبیر ستاد فناوری‌های نرم و توسعه صنایع خلاق (دبیر کارگروه)

۳-۳ رئیس مرکز امور شرکتهای و موسسات دانش‌بنیان

۳-۴ معاون سیاست‌گذاری و توسعه

۳-۵ معاون توسعه مدیریت و جذب سرمایه

۳-۶ رئیس مرکز توسعه فناوری‌های راهبردی

۳-۷ نماینده شورای عالی انقلاب فرهنگی

۳-۸ نماینده وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی

۳-۹ نماینده وزارت میراث فرهنگی، گردشگری و صنایع دستی

۳-۱۰ نماینده وزارت آموزش و پرورش

۳-۱۱ نماینده وزارت صنعت، معدن و تجارت

۳-۱۲ نماینده وزارت علوم، تحقیقات و فناوری

۳-۱۳ نماینده وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی

۳-۱۴ دو نفر اشخاص حقیقی متخصص در حوزه فناوری نرم و صنایع خلاق، به انتخاب رئیس کارگروه

۳-۱۵ نماینده سایر بخش‌های معاونت و دستگاه‌های مرتبط (به تشخیص رئیس یا دبیر کارگروه برحسب موضوع)

۳-۱۶ نماینده صندوق نوآوری و شکوفایی

تبصره ۳. ستاد فناوری‌های نرم و توسعه صنایع خلاق مسئولیت مدیریت اجرایی دبیرخانه واحدهای خلاق است و بر فعالیت آن نظارت دارد.

**ماده ۴.** وظایف کارگروه به شرح زیر می‌باشد:

۴-۱ سیاست‌گذاری و تصویب فرآیندهای اجرایی

- ۲-۴ تصویب تنوع و حدود خدمات، حمایت‌ها و اعتبار مورد نیاز و سازوکارهای اجرایی آن
- ۳-۴ پیگیری از دستگاه‌های اجرایی، نهادهای عمومی و حاکمیتی برای شکل‌گیری، رفع موانع، توسعه و حمایت از کسب‌وکار واحدهای خلاق
- ۴-۴ حمایت از ایجاد و تقویت نهادهای زیست‌بوم نوآوری و فناوری در حوزه واحدهای خلاق شامل شرکت‌های خلاق، خانه‌های خلاق و نوآوری، شتابدهنده، مراکز نوآوری، مؤسسات و صندوق‌های پژوهش و فناوری و سرمایه‌گذار خطرپذیر و نظایر آن
- ۵-۴ پیشنهاد و پیگیری توسعه زیرساخت‌های نهادی مورد نیاز نظیر اصلاح قوانین و مقررات، شبکه‌سازی، سازماندهی صنفی، توسعه سرمایه انسانی و نظایر آن به منظور بالندگی واحدهای خلاق
- ۶-۴ تصویب برنامه‌ها و اولویت‌های سالیانه برای توسعه زیست‌بوم واحدهای خلاق
- ۷-۴ نظارت بر حسن اجرای مصوبات کارگروه
- ماده ۵.** وظایف دبیرخانه به شرح زیر می‌باشد:
- ۱-۵ تهیه و تدوین پیشنویس شیوه‌نامه‌ها، شاخص‌ها و حوزه‌های مرتبط برای فرایند شناسایی و ارزیابی مراجع تشخیص صلاحیت و واحدهای خلاق
- ۲-۵ نیازسنجی و تهیه و تدوین پیش‌نویس شیوه‌نامه‌ها برای تعیین حمایت‌ها و خدمات و شرایط ارائه آنها به واحدهای خلاق
- ۳-۵ پیگیری خدمات و حمایت‌ها و نظارت بر اجرای آن.
- ۴-۵ شبکه‌سازی و ایجاد باشگاه‌های تخصصی متشکل از واحدهای خلاق هر حوزه و تعیین نیازهای آنها
- ۵-۵ بسترسازی ایجاد و راهبری و سیاست‌گذاری خانه‌های خلاق و نوآوری به منظور جذب اشخاص حقیقی خلاق و طرح‌های آنان و راهبری آنها برای شکل‌گیری و توسعه
- ۶-۵ راهبری، مدیریت و اجرای فرآیند پذیرش مراجع تشخیص صلاحیت واحدهای خلاق توسط مراجع تشخیص صلاحیت معتبر (مبادی) و نظارت بر آنها.
- ۷-۵ تأیید نهایی واحدهای دارای صلاحیت به عنوان واحدهای خلاق
- ۸-۵ ایجاد و مدیریت زیرساخت لازم برای اجرای فرآیندهای ارزیابی و تأیید واحدها و محصولات خلاق توسط مراجع تشخیص صلاحیت و تصویب و اطلاع‌رسانی عمومی
- ۹-۵ شناسایی و تأیید صلاحیت کارگزاران برای ارائه خدمات به واحدهای خلاق و نظارت بر عملکرد آنها
- ۱۰-۵ اطلاع‌رسانی و ترویج زیست‌بوم واحدهای خلاق
- ۱۱-۵ ارزیابی دوره‌ای عملکرد واحدهای خلاق و شناسایی و معرفی واحدهای خلاق برتر
- ۱۲-۵ جلب حمایت و مشارکت نهادها و دستگاه‌های اجرایی کشور به منظور توسعه واحدهای خلاق
- ۱۳-۵ پیگیری اصلاح و تدوین قوانین و مقررات برای توسعه زیست‌بوم واحدهای خلاق

۱۴-۵ نظارت مستمر بر فرایندهای اجرایی و تهیه پیشنهادات اصلاحی

۱۵-۵ تدوین برنامه و بودجه مورد نیاز برای اجرای این آئین‌نامه

۱۶-۵ اجرای مصوبات کارگروه

**ماده ۶.** شاخص‌های تایید صلاحیت واحدهای حقوقی خلاق (شرکت‌ها و موسسات خلاق):

۱-۶ شخصیت حقوقی

۲-۶ خصوصی بودن

۳-۶ دامنه محصولات خلاق و نوآور

۴-۶ نوآورانه بودن خدمت و محصول

تبصره ۴. هر یک از محصولات مختلف از یک شرکت می‌تواند دارای یکی از گواهی‌های خلاق و دانش‌بنیان باشند، لذا شرکت در یک زمان هم می‌تواند دانش‌بنیان و هم خلاق باشد. اما یک محصول از یک شرکت همزمان نمی‌تواند هم خلاق و هم دانش‌بنیان باشد.

**۴-۶ محصول و خدمات شرکت دارای نوآوری باشد:** باید ارزش افزوده اصلی محصول و خدمات

شرکت ناشی از نوآوری باشد به طوری که در بررسی، ارزش اصلی برند یا هزینه محصول به دلیل نوآوری بوده و در صورتی که نوآوری از محصول کنار گذاشته شود با محصولات مشابه تفاوتی نداشته، مزیت رقابتی نداشته یا عملکرد و مزیت محصول از آن سلب شود.

برخی از زیر شاخص‌های این بند شامل موارد زیر است:

۱-۴-۶ دارای سطح متمایز نوآورانه بودن محصول/خدمت (حداقل در کشور): محصول/خدمت ارائه شده توسط شرکت باید حداقل در کشور نوآورانه بوده و سطح متمایزی نسبت به فعالیت‌های مشابه داشته باشد. همچنین نوع محصول و خدمات آن در کشور منحصر به فرد بوده و دارای رقبای مشابه نبوده یا نسبت به حجم بازار هدف دارای رقبای اندکی باش

۲-۴-۶ دارای اثربخشی اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی: این شاخص خود از زیرشاخص‌های زیر تشکیل شده است، که شرکت متقاضی باید حداقل واجد یکی از موارد زیر باشد:

الف. میزان اثربخشی، ممتد، مستقیم و ملموس محصول بر حل مسائل و نیازهای جامعه نظیر بهینه‌سازی مصرف انرژی و آب و اصلاح الگوی مصرف، کاهش سهم مصرف سوخت‌های فسیلی و توسعه انرژی‌های تجدیدپذیر، امنیت غذایی و غذای سالم، ارتقای سلامت، رفع مشکلات کم‌آبی و خشکسالی، مهندسی و نوآوری اجتماعی، نوآوری در حکمرانی، کنترل آلاینده‌های زیست‌محیطی، پسماند و حمل‌ونقل، کنترل ترافیک (آمد و شد)، کاهش تصادفات و نظایر آن

ب. دارا بودن ظرفیت مناسب صادراتی و سوابق صادراتی رسمی و دارا بودن شبکه یا زیرساخت فعالیت شرکت در بازار کشورهای هدف صادرات

ج. با توجه به نیازمندی‌های توسعه کشور به طور مستقیم نوع یا فعالیت محصول در اولویت‌های حمایتی و توسعه کشور از نظر معاونت علمی و فناوری و ستادهای توسعه فناوری آن باشد. (مثال: انیمیشن، گیم، گردشگری، مد، اسباب بازی، صنایع دستی، نوآوری اجتماعی، کسب‌وکارهای نوین)

د. پتانسیل در ایجاد اشتغال پایدار، ممتد و کاهش مشاغل کاذب با ایجاد اشتغال مستقیم یا شبکه‌ای بیش از ۵۰ نفر را داشته باشد.

ه. درآمد سالیانه مطابق اسناد مالی معتبر در آخرین سال مالی منتهی به ارزیابی بیش از ۱۰,۰۰۰ میلیون ریال باشد که بطور مستقیم از کالا و خدمات صنایع خلاق باشد.

و. کسب‌وکار خود را در زمینه ایجاد شبکه شغلی و کارآفرینی در استان‌ها و مناطق محروم و کم‌برخوردار کشور، مناطق روستایی و حاشیه شهرها، و بهره‌برداری و توانمندسازی زنان، کودکان کار، افراد کم‌توان سالمندان و معلول و سایر اقشار آسیب‌پذیر جامعه طراحی و توسعه داده باشد.

ز. اقبال زیاد جامعه و یا وجود ظرفیت‌های بزرگ مشتریان، شبکه کاربران و ذی‌نفعان یا ایجاد داده بزرگ با قابلیت تحلیل در جهت ایجاد درآمد برای شرکت‌ها در بازار را دارا باشد.

۶-۶ مالکیت و ساخت: متقاضی بر محصول و خدمات مالکیت قانونی داشته باشد و این مالکیت و توان طراحی و ساخت را با ارائه مدارک و مستندات اثبات نماید و حداقل نمونه اولیه آن راه‌اندازی و اجرا شده باشد. (محصول در حد ایده و طرح اولیه نباشد) و دانش ارزش افزوده اصلی محصول در فرآیندهای طراحی، تولید یا عرضه به مشتریان در اختیار خود باشد.

تبصره ۵. در خصوص کسب‌وکارهای نوین مبتنی بر فناوری دیجیتال (سکوهای فروش و خدمات)، فرایند توسعه نرم افزار باید توسط متقاضی انجام شده باشد.

۶-۷ مهارت و توانمندی نیروی انسانی: برخورداری از نیروی انسانی متخصص و توانمند (نیروی انسانی تمام وقت و پاره وقت) متناسب با محصولات و خدمات شرکت.

۶-۸ تجاری سازی و کارآفرینی: ایده و محصول تجاری‌سازی شده باشد و از طریق این تجاری‌سازی؛ کسب‌وکار، اشتغال و کارآفرینی ایجاد شده باشد.

#### ماده ۷. اشخاص حقیقی خلاق:

اشخاص حقیقی خلاق موضوع این آئین‌نامه به افرادی اطلاق می‌گردد که دارای تخصص و مهارت لازم و کافی در یکی از حوزه های مشمول بند ۷-۱ و دارای محصول و یا خدمات در این موضوعات بوده و در یکی از خانه‌های خلاق و نوآوری مستقر باشند.

تبصره ۶. اشخاص حقیقی تا زمانی که در یکی از خانه‌های خلاق و نوآوری مستقر باشند و تا مدت حداکثر دو سال مشمول این آئین‌نامه می‌باشند.

تبصره ۷. کلیه مسئولیت‌های احراز صلاحیت اشخاص حقیقی خلاق بر عهده خانه خلاق و نوآوری مستقر

است و تعهدات خانه خلاق و نوآوری نسبت به اشخاص حقیقی خلاق مطابق شیوه‌نامه‌ای است که توسط دبیرخانه تنظیم و به تصویب کارگروه می‌رسد.

**ماده ۸.** مراجع تشخیص صلاحیت شناسایی و معرفی شرکت‌های خلاق شرکت‌ها و موسسات خلاق مشمول این آیین‌نامه از طریق مراجع تشخیص صلاحیت، شناسایی و پس از ارزیابی و انطباق با شاخص‌های مصوب در این آیین‌نامه بر اساس گزارش ارزیابی تکمیل شده به دبیرخانه معرفی می‌گردند تا پس از تصویب دبیرخانه به عنوان شرکت خلاق شناخته شوند. پذیرش مراجع تشخیص صلاحیت بر اساس درخواست آنها و ماهیت فعالیت و عملکرد در زیست‌بوم خلاق و حوزه تخصصی و مهارتی مرتبط و در صورت دارا بودن شرایط زیر پس از تصویب دبیرخانه، انجام می‌شود.

۱-۸ مراجع تشخیص صلاحیت باید در ساختار خود دارای فرآیند ارزیابی یا دسته‌بندی شرکت‌ها و افراد باشند. مجموعه‌هایی نظیر موارد زیر:

الف. صندوق‌های پژوهش و فناوری و سرمایه‌گذاری خطرپذیر

ب. توسعه‌دهنده‌های کسب‌وکار مانند خانه‌های خلاق و نوآوری، شتابدهنده‌ها، کارخانه‌های نوآوری، پارک‌های علم و فناوری دارای صلاحیت

ج. سایر مجموعه‌های موثر در توسعه کسب‌وکارهای مرتبط با حوزه‌های مندرج در ۷-۱ که علاوه بر تخصصی‌بودن فعالیت، دارای نظام ارزیابی و رتبه‌بندی در ساختار خود باشند.

۲-۸ مراجع تشخیص صلاحیت باید دارای سابقه فعالیت و عملکرد موثر و متناوب در حوزه فعالیت خود باشند. از جمله: مانند خانه‌های خلاق و نوآوری، شتابدهنده‌ها، استارت‌آپ استودیوها، مراکز نوآوری مرتبط با توسعه کسب‌وکار علاوه بر دارا بودن تعداد اعضاء متناسب با ظرفیت خود باید دارای حداقل سه خروجی موفق باشند.

تبصره ۸. دبیرخانه مسئولیت تصویب یا رد صلاحیت مراجع تشخیص صلاحیت، شرکت و موسسات و اشخاص حقیقی معرفی شده از سوی مراجع تشخیص صلاحیت به عنوان واحد خلاق را بر عهده دارد.

**ماده ۹.** مدت زمان اعتبار گواهی‌ها

۱-۹ شرکت‌ها و موسسات تایید صلاحیت شده برای مدت سه سال مشمول دریافت خدمات مصوب کارگروه هستند. تمدید این زمان منوط به تداوم شرایط مورد نظر در این آیین‌نامه و تصویب مجدد دبیرخانه است.

۲-۹ اعتبار گواهی فعالیت مراجع تشخیص صلاحیت پذیرفته شده به مدت ۱۸ ماه است و پس از این مدت بر اساس میزان همکاری با دبیرخانه و میزان همکاری در معرفی واحدهای خلاق تمدید یا عدم تمدید اعتبار مجوز آن توسط دبیرخانه بررسی و اتخاذ تصمیم خواهد شد.

۳-۹ اعتبار تاییدیه اشخاص حقیقی خلاق دو سال است.

تبصره ۹. در صورتی که در مدت زمان اعتبار گواهی‌های صادر شده دبیرخانه و مراجع تشخیص صلاحیت، مشخص شود که هر یک از واحدهای خلاق تایید شده، صلاحیت و شاخص های لازم و کافی را نداشته و یا اسناد و مدارک ارائه شده دارای اعتبار نمی‌باشند. دبیرخانه مجاز است تا تایید اعلام شده را لغو نماید. همچنین دبیرخانه می‌تواند نسبت به بازنگری یا ارزیابی مجدد تاییدشدگان در طول مدت اعتبار اقدام نماید.

#### ماده ۱۰. حمایت‌ها و خدمات توسعه‌ای زیست‌بوم واحدهای خلاق:

واحدهای خلاق مشمول این آئین‌نامه می‌توانند از حمایت‌ها و خدمات زیر استفاده نمایند:

- ۱-۱۰ خدمات توانمندسازی (مشاوره‌ها و آموزش‌های تخصصی، خدمات تجاری‌سازی)
  - ۲-۱۰ استقرار دفاتر فعالیت در اماکن دارای کاربری مسکونی
  - ۳-۱۰ بهره‌مندی کارکنان کلیدی واحد خلاق از تسهیلات نظام وظیفه در قالب امریه در واحد خلاق مربوطه و یا اخذ پروژه جایگزین خدمت
  - ۴-۱۰ تسهیلات و خدمات صندوق پژوهش و فناوری صنایع خلاق
  - ۵-۱۰ یارانه‌ها و تسهیلات مربوط به خرید از نمایشگاه دائمی ایران ساخت
  - ۶-۱۰ تسهیل و مساعدت مالی برای حضور در نمایشگاه‌های تخصصی داخلی و خارجی
  - ۷-۱۰ بهره‌مندی از مزایای آئین‌نامه اجرایی حمایت از توسعه صادرات آثار، خدمات و محصولات خلاق و نوآور سازمان توسعه تجارت ایران
  - ۸-۱۰ حمایت‌های کانون پتنت ایران
  - ۹-۱۰ معافیت از پرداخت حق بیمه تأمین اجتماعی قراردادها
  - ۱۰-۱۰ امکان برخورداری از بیمه تکمیلی کارکنان بدون محدودیت تعداد پرسنل
  - ۱۱-۱۰ عدم شمول قانون منع مداخله کارکنان دولت برای اعضای هیئت علمی موسس واحدهای خلاق
  - ۱۲-۱۰ تسهیلات مرتبط با بیمه‌های بازرگانی
  - ۱۳-۱۰ حمایت از اخذ گواهی انطباق و گواهی محصول
  - ۱۴-۱۰ تسهیل و اولویت استقرار در شهرک‌های صنعتی و مناطق آزاد و ویژه تجاری
  - ۱۵-۱۰ بهره‌مندی از تسهیلات ماده (۱۰) قانون جهش تولید دانش بنیان در خصوص معافیت از تشریفات قانون برگزاری مناقصات
  - ۱۶-۱۰ استفاده از یارانه‌ها و تسهیلات مربوط به شبکه آزمایشگاهی فناوری‌های راهبردی
  - ۱۷-۱۰ استفاده از فرصت‌های رایگان و تخفیفی پخش آگهی و تولید برنامه‌های ترویجی و فرهنگ‌سازی در صدا و سیما ج.ا.
- تبصره ۱۰. به طور کلی، واحدهای خلاق می‌توانند از کلیه خدمات و حمایت‌های مشمول شرکت‌های

دانش‌بنیان، به جز مواردی که به صراحت قانونی مختص شرکت‌های دانش‌بنیان است، استفاده نمایند. دبیرخانه موظف است در مدت حداکثر سه ماه، شیوه‌نامه شرایط و حدود بهره‌مندی هر گروه از واحدهای خلاق از خدمات و حمایت‌های مذکور را تهیه و به تصویب کارگروه برساند.

تبصره ۱۱. سایر خدمات مقتضی به شرکت‌های مشمول این آیین‌نامه، با تصویب کارگروه به فهرست فوق اضافه می‌شود.

پ: در ماده (۸۱) قانون الحاق برخی مواد به قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت (۲)، عبارت «و پارک‌های علم و فناوری» بعد از عبارت «مناطق ویژه اقتصادی» و عبارت «و واحدهای فناور مستقر در مراکز رشد و پارک‌های علم و فناوری» بعد از عبارت «منطقه ویژه اقتصادی» اضافه می‌شود.

#### قانون مرتبط

##### ماده (۸۱) قانون الحاق برخی مواد به قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت (۲):

وزارتخانه‌های نیرو، نفت و ارتباطات و فناوری اطلاعات مکلفند، نسبت به تأمین آب، برق، گاز و امکانات مخابراتی شهرک‌ها و نواحی صنعتی و مناطق ویژه اقتصادی و پارک‌های علم و فناوری تا درب واحدهای صنعتی و معدنی مستقر در شهرک‌ها و نواحی صنعتی و معدنی و منطقه ویژه اقتصادی و واحدهای فناور مستقر در مراکز رشد و پارک‌های علم و فناوری اقدام کنند.

سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور موظف است اعتبار مورد نیاز را در لوایح بودجه سنواتی به این منظور پیش‌بینی کند.

ت: وزارتخانه علوم، تحقیقات و فناوری و وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی به عنوان مراجع صدور مجوز ایجاد مراکز رشد، پردیس‌ها و پارک‌های علم و فناوری، حسب وظایف قانونی آنها موظفند، برای دانشگاه‌ها و مؤسسات آموزشی و پژوهشی دولتی، غیردولتی و دانشگاه آزاد اسلامی و دستگاه‌های اجرائی که دارای ضوابط قانونی می‌باشند، مجوز تأسیس و راه‌اندازی پردیس‌های استانی پارک علم و فناوری را صادر کنند.



## «ماده ۷»

### معافیت بیمه‌ای و مالیاتی قرارداد دستگاه‌های اجرائی با شرکت‌های دانش‌بنیان

بندهای الف و ب ماده (۱۲) قانون حداکثر استفاده از توان تولیدی و خدماتی  
کشور

ماده (۲۴) قانون حداکثر استفاده از توان تولیدی و خدماتی کشور

**ماده ۷:** به منظور حمایت از کالاهای ایرانی، تولیدات و خدمات شرکت‌ها و مؤسسات دانش‌بنیان؛ الف: دستگاه‌های اجرائی موضوع ماده (۵) قانون مدیریت خدمات کشوری مجازند با شرکت‌ها و مؤسسات دانش‌بنیان و واحدهای فناور مستقر در مراکز رشد و پارک‌های علم و فناوری قرارداد مرتبط با کالا و خدمات دانش‌بنیان از محل بودجه پژوهشی در آن دستگاه‌ها منعقد نمایند. مزایای بندهای «الف» و «ب» ماده (۱۲) قانون حداکثر استفاده از توان تولیدی و خدماتی کشور و حمایت از کالای ایرانی به قراردادهای آنها در حوزه تولید کالا و خدمات دانش‌بنیان تسری می‌یابد.

### قانون مرتبط

#### بندهای الف و ب ماده (۱۲) قانون حداکثر استفاده از توان تولیدی و خدماتی کشور و حمایت از کالای ایرانی:

به منظور تقویت تحقیق و توسعه، مشوقهای بیمه‌ای، مالیاتی و ارتقای علمی به صورت زیر اعمال می‌شود: الف: به دولت اجازه داده می‌شود اقدام قانونی لازم برای تشویق بیمه‌ای فعالیت‌های تحقیق و توسعه، نحوه محاسبه حق بیمه، معافیت‌های بیمه‌ای و مفاصا حساب کلیه قراردادهای تحقیقاتی و پژوهشی با دانشگاه‌ها یا مراکز علمی و پژوهشی دارای مجوز قطعی از وزارتخانه‌های علوم، تحقیقات و فناوری یا بهداشت، درمان و آموزش پزشکی و یا شورای عالی حوزه‌های علمیه را انجام دهد.

ب: در بند «س» ماده (۱۳۲) قانون مالیات‌های مستقیم مصوب ۱۳۶۶/۱۲/۳ و اصلاحات و الحاقات بعدی آن مرجع تشخیص قراردادستن فعالیت‌های تحقیقات پژوهشی مذکور در چهارچوب نقشه جامع علمی کشور، وزارتخانه‌های علوم، تحقیقات و فناوری و بهداشت، درمان و آموزش پزشکی خواهد بود.

#### بند (س) ماده (۱۳۲) قانون مالیات‌های مستقیم:

معادل هزینه‌های تحقیقاتی و پژوهشی اشخاص حقوقی خصوصی و تعاونی در واحدهای تولیدی و صنعتی دارای پروانه بهره‌برداری از وزارتخانه‌های ذیربط که در قالب قرارداد منعقد با دانشگاه‌ها یا مراکز پژوهشی و آموزش عالی دارای مجوز قطعی از وزارتخانه‌های علوم، تحقیقات و فناوری و بهداشت، درمان و آموزش پزشکی که در چهارچوب نقشه جامع علمی کشور انجام می‌شود، مشروط بر اینکه گزارش پیشرفت سالانه آن به تصویب شورای پژوهشی دانشگاه‌ها و یا مراکز تحقیقاتی مربوطه برسد و ناخالص درآمد ابرازی حاصل از فعالیت‌های تولیدی و معدنی آنها کمتر از پنج میلیارد (۵,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰) ریال نباشد، حداکثر به میزان ده درصد (۱۰٪) مالیات ابرازی سال انجام هزینه مذکور بخشوده می‌شود. معادل مبلغ منظور شده به حساب مالیات اشخاص مذکور، به‌عنوان هزینه قابل قبول مالیاتی پذیرفته نخواهد شد.

ب: در ماده (۲۴) قانون حداکثر استفاده از توان تولیدی و خدماتی کشور و حمایت از کالای ایرانی، عبارت «مواد (۱۲) و (۱۳)» جایگزین عبارت «ماده (۱۲)» می‌شود.

### قانون مرتبط

**ماده (۲۴) قانون حداکثر استفاده از توان تولیدی و خدماتی کشور و حمایت از کالای**

**ایرانی:**

از تاریخ لازم الاجراء شدن این قانون، کلیه مواد قانون «حداکثر استفاده از توان تولیدی و خدماتی در تأمین نیازهای کشور و تقویت آنها در امر صادرات و اصلاح ماده (۱۰۴) قانون مالیات‌های مستقیم مصوب ۱۳۹۱/۵/۱» به جز **مواد (۱۲) و (۱۳)** آن نسخ می‌شود.

**ماده (۱۳) قانون حداکثر استفاده از توان تولیدی و خدماتی در تأمین نیازهای کشور و**

**تقویت آنها در امر صادرات:**

تمام یا قسمتی از جریمه‌های مقرر در قانون تأمین اجتماعی بنا به درخواست کارفرما و با توجه به دلایل ابرازی مبنی بر خارج از اختیار بودن عدم انجام تکالیف مقرر و با در نظر گرفتن سوابق گذشته و خوش حسابی واحد تولیدی، صنعتی و معدنی و به تشخیص و موافقت سازمان تأمین اجتماعی براساس بندهای ذیل ماده (۲) قانون اصلاح قانون تأمین اجتماعی مصوب ۱۳۸۷/۴/۸ مجمع تشخیص مصلحت نظام، قابل بخشودگی است. آیین‌نامه اجرائی این ماده به وسیله وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی تهیه می‌شود و دو ماه پس از لازم الاجراء شدن این قانون به تصویب هیأت وزیران می‌رسد.



## «ماده ۸»

### تمرکزبخشی به ابزارهای اجرایی قانون حمایت از شرکت‌های دانش‌بنیان

اصلاح آیین‌نامه اجرایی قانون حمایت از شرکت‌ها و مؤسسات دانش‌بنیان

شرح وظایف و آیین‌نامه داخلی شورای راهبری فناوری‌ها و تولیدات دانش‌بنیان

ماده (۲) قانون حمایت از شرکت‌ها و مؤسسات دانش‌بنیان

مواد (۷) و (۱۲) قانون حمایت از شرکت‌ها و مؤسسات دانش‌بنیان

ماده (۴) قانون حمایت از شرکت‌ها و مؤسسات دانش‌بنیان

ماده (۵) قانون حمایت از شرکت‌ها و مؤسسات دانش‌بنیان

اصلاح اساسنامه صندوق نوآوری و شکوفایی

اصلاح آیین‌نامه اجرایی ماده (۴۴) قانون رفع موانع تولید رقابت‌پذیر

تبصره (۳) ماده (۵) قانون حمایت از شرکت‌ها و مؤسسات دانش‌بنیان

ماده (۹) قانون حمایت از شرکت‌ها و مؤسسات دانش‌بنیان

ضوابط برخورداری واحدهای فناور مستقر در پارک‌های علم و فناوری از  
حمایت‌های قانون دانش‌بنیان

ماده (۹۱) قانون مالیات‌های مستقیم

آیین‌نامه اجرایی ماده (۱۰) قانون حمایت از شرکت‌ها و مؤسسات دانش‌بنیان

**ماده ۸:** در قانون حمایت از شرکت‌ها و مؤسسات دانش‌بنیان و تجاری‌سازی نوآوری‌ها و اختراعات:

الف: در ماده (۲):

۱. عبارت «شورای راهبری فناوری‌ها و تولیدات دانش‌بنیان متشکل از رئیس‌جمهور (رئیس شورا)، معاون علمی و فناوری رئیس‌جمهور (نایب‌رئیس شورا)، وزیر دفاع و پشتیبانی نیروهای مسلح، وزیر علوم، تحقیقات و فناوری، وزیر صنعت، معدن و تجارت، وزیر بهداشت، درمان و آموزش پزشکی، وزیر امور اقتصادی و دارایی، وزیر ارتباطات و فناوری اطلاعات، وزیر جهاد کشاورزی و چهار نفر از اعضای کمیسیون‌های آموزش، تحقیقات و فناوری، صنایع و معادن، اقتصادی و کشاورزی، آب، منابع طبیعی و محیط زیست به انتخاب مجلس شورای اسلامی به عنوان ناظر» جایگزین عبارت «شورای عالی علوم، تحقیقات و فناوری» می‌شود.

۲. دو تبصره به شرح زیر به این ماده الحاق می‌شود:

«تبصره ۱: هرگونه استفاده از مزایا، امتیازات و تسهیلات عنوان‌شده در این قانون برای شرکت‌ها و مؤسسات دانش‌بنیان، پس از انطباق با اهداف مندرج در این قانون و متناسب با ویژگی‌ها و انواع آنها، توسط هر یک از اعضاء جهت تصویب به شورای راهبری فناوری‌ها و تولیدات دانش‌بنیان ارائه می‌گردد. همچنین کلیه دستگاه‌های مجری این قانون موظف هستند مزایا، امتیازات و تسهیلات خود در حمایت از شرکت‌ها و مؤسسات دانش‌بنیان را به منظور بررسی انطباق با اهداف مندرج در این قانون، به شورای راهبری فناوری‌ها و تولیدات دانش‌بنیان اطلاع‌رسانی کرده و در صورت تشخیص عدم انطباق و مغایرت، نسبت به توقف و در صورت کوتاهی نسبت به انجام آن اقدام کنند.

### مصوبه هیأت وزیران

هیأت وزیران در جلسه ۱۴۰۱/۵/۱۲ به پیشنهاد شماره ۱۱/۸۱۷۶۱ مورخ ۱۴۰۱/۲/۲۶ معاونت علمی و فناوری رئیس‌جمهور و به استناد اصل یکصد و سی و هشتم قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران تصویب کرد:

آیین‌نامه اجرایی قانون حمایت از شرکت‌ها و مؤسسات دانش‌بنیان و تجاری‌سازی نوآوری‌ها و اختراعات، موضوع تصویب‌نامه شماره ۱۴۱۶۰۲/ت/۴۶۵۱۳— مورخ ۱۳۹۱/۸/۲۱ و اصلاحات بعدی آن به شرح زیر اصلاح می‌شود:

۱. در بند (ج) ماده (۱)، عبارت "شورای عالی علوم، تحقیقات و فناوری" به عبارت "شورای راهبری فناوری‌ها و تولیدات دانش‌بنیان" اصلاح و متون زیر به عنوان بندهای (ح) و (ط) به ماده مذکور الحاق می‌شود:

ح: کارگروه: کارگروه شورای راهبری فناوری‌ها و تولیدات دانش‌بنیان، موضوع ماده (۴) این آیین‌نامه.  
ط: معاونت: معاونت علمی و فناوری رئیس‌جمهور.

۲. متن زیر به عنوان ماده (۳) الحاق و شماره مواد بعدی به ترتیب اصلاح می‌شود:

ماده ۳: وظایف شورا به شرح زیر است:

الف: سیاستگذاری در خصوص نحوه تشخیص و حمایت از شرکت‌های دانش‌بنیان و نظارت بر اجرای قانون.

ب: سیاستگذاری در راستای توسعه اقتصاد دانش‌بنیان و رفع موانع، تقویت و توسعه شرکت‌ها و مؤسسات دانش‌بنیان.

پ: تصویب و ابلاغ طرح‌های اولویت‌دار اقتصاد دانش‌بنیان مرتبط با اقلام راهبردی و طرح‌های توسعه توانمندی‌های فناورانه و تولید داخل در حوزه‌های فعالیت دستگاه‌های اجرایی.

ت: بررسی و تصویب برنامه‌های حمایتی دستگاه‌های اجرایی در انطباق با اهداف قانون و قانون جهش تولید دانش‌بنیان-مصوب ۱۴۰۱- و تعیین تکالیف آن‌ها در حمایت و توسعه و بهره‌گیری از ظرفیت شرکت‌ها و مؤسسات دانش‌بنیان.

ث: تعیین اهداف کمی اجرای قانون و تعیین مأموریت دستگاه‌های اجرایی در تحقق شاخص‌های اقتصاد دانش‌بنیان با رعایت قوانین و مقررات مربوط.

ج: تعیین سیاست‌ها و راهبردهای حمایتی و تشویقی با هدف توسعه شرکت‌ها و مؤسسات دانش‌بنیان.

چ: سیاستگذاری و نظارت بر توسعه نظام تأمین مالی اقتصاد دانش‌بنیان با تمرکز بر هم‌افزایی میان فعالیت‌های صندوق نوآوری و شکوفایی و صندوق‌های پژوهش و فناوری و زمینه‌سازی برای استفاده از منابع صندوق توسعه ملی در توسعه اقتصاد دانش‌بنیان.

ح: تصویب ساختار فعالیت کارگروه تولید بار اول و سیاستگذاری و نظارت بر عملکرد آن.

خ: تصویب سازوکار تشخیص مصادیق رقابت بین شرکت‌ها و مؤسسات دانش‌بنیان و وزارتخانه‌ها، سازمان‌ها و شرکت‌های دولتی و مؤسسات و نهادهای عمومی غیردولتی و حسب مورد ارجاع موارد تخلف به نهادهای مسئول نظارت و پیگیری.

د: سیاستگذاری در خصوص رفع موانع و توسعه صادرات محصولات دانش‌بنیان با تأکید بر جهت‌دهی به

کمک‌های فنی و اعتباری خارجی و توسعه ابزارهای مالی موردنیاز.  
 ذ: تصویب معیارهای مربوط به اندازه‌گیری و تقویت سرمایه‌گذاری بنگاه‌های بزرگ اقتصادی و بخش خصوصی در تحقیق و توسعه اثربخش و سازوکارهای متناسب با زیست‌بوم نوآوری و همچنین نظارت بر نحوه تخصیص اعتبار مالیاتی به این بنگاه‌ها؛

ر: تصویب سازوکارهای مربوط به توسعه سرمایه‌گذاری سازمان‌های توسعه‌ای و بانک‌ها و مؤسسات اعتباری در حوزه دانش‌بنیان با مشارکت صندوق نوآوری و شکوفایی در طرح‌های توسعه فناوری مصوب.  
 ز: تصویب نحوه بهره‌مندی واحدهای پژوهشی، فناوری و مهندسی مستقر در پارک‌های علم و فناوری و شهرک‌های فناوری از مزایای قانون به پیشنهاد وزارتخانه‌های علوم، تحقیقات و فناوری و بهداشت، درمان و آموزش پزشکی.

ژ: تسهیل فرایندهای توسعه زیرساخت‌ها و مجوزهای مورد نیاز برای استقرار و فعالیت شرکت‌ها و مؤسسات دانش‌بنیان و فناور با هماهنگی دستگاه‌های ذی‌ربط.

تبصره ۱: مصوبات شورا برای دستگاه‌های اجرایی لازم‌الاجرا است.

تبصره ۲: دبیرخانه شورا در معاونت تشکیل و جلسات آن حداقل ماهی یکبار برگزار می‌شود.

۳. با لحاظ تغییر شماره مواد به موجب بند (۲) این تصویب‌نامه، ماده (۴) به شرح زیر اصلاح می‌شود:

ماده ۴: به منظور پیشنهاد سیاست‌ها و اقدامات اجرایی و **تدوین سازوکار لازم برای اجرای قانون**

**و مقررات مربوط<sup>۱</sup>** کارگروه با ترکیب اعضای زیر تشکیل می‌شود:

الف: معاون علمی و فناوری رئیس‌جمهور (رئیس کارگروه)

ب: معاون وزیر علوم، تحقیقات و فناوری

پ: معاون وزیر دفاع و پشتیبانی نیروهای مسلح

ت: معاون وزیر صنعت، معدن و تجارت

ث: معاون وزیر بهداشت، درمان و آموزش پزشکی

ج: معاون وزیر امور اقتصادی و دارایی

چ: معاون وزیر ارتباطات و فناوری اطلاعات

ح: معاون وزیر جهاد کشاورزی

خ: معاون وزیر آموزش و پرورش

د: معاون رئیس سازمان برنامه و بودجه کشور

۱. در تصویب‌نامه شماره ۱۳۹۳۵۰/ت/۴۸۷-هـ مورخ ۱۴۰۱/۸/۷ هیأت وزیران اصلاح شد.



ذ: معاون بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران

ر: رئیس هیأت عامل صندوق

ز: دو نفر صاحب نظر در حوزه شرکت‌های دانش بنیان و پارک‌های علم و فناوری به پیشنهاد کارگروه و حکم رئیس کارگروه

ژ: یک نفر صاحب نظر به پیشنهاد اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی ایران و حکم رئیس کارگروه تبصره ۱: نمایندگان سایر دستگاه‌ها حسب مورد با حق رأی به جلسه دعوت می‌شوند.

تبصره ۲: دبیر کارگروه با حکم رئیس کارگروه منصوب می‌شود.

۴. با لحاظ تغییر شماره مواد آیین‌نامه براساس بندهای (۲) و (۳) این تصویب‌نامه، یک ماده به شرح زیر به عنوان ماده (۶) الحاق و شماره مواد بعدی به ترتیب اصلاح می‌شود:

ماده ۶: کارگروه موظف است در چهارچوب سیاست‌های شورا اقدامات زیر را انجام دهد:

الف: تدوین حوزه‌های فعالیت‌های دانش بنیان و معیارهای تشخیصی مصادیق و نظارت بر ارزیابی شرکت‌های دانش بنیان توسط معاونت.

ب: نظارت بر عملکرد دستگاه‌ها و معاونت در ارزیابی و حمایت از شرکت‌ها و مؤسسات دانش بنیان و تدوین و ارائه گزارش‌های دوره‌ای به شورا.

پ: شناسایی موانع و مشکلات توسعه شرکت‌ها و مؤسسات دانش بنیان و پیشنهاد راهکارهای رفع آنها به شورا.

### ت: تدوین سازوکار لازم برای اجرای قانون و مقررات مربوط<sup>۱</sup>

ث: بررسی برنامه‌های حمایتی موجود و طراحی برنامه‌های حمایتی جدید در تعامل با دستگاه‌های اجرایی در چارچوب اهداف قانون و ارائه پیشنهاد به شورا.

ج: بررسی موارد تخلف مربوط به رقابت میان شرکت‌ها و مؤسسات دانش بنیان و وزارتخانه‌ها، سازمان‌ها و شرکت‌های دولتی و مؤسسات و نهادهای عمومی غیردولتی و گزارش آنها به شورا.

چ: تدوین برنامه‌های حمایتی در راستای پشتیبانی و رفع موانع توسعه صادرات محصولات دانش بنیان به ویژه با تأکید بر جهت‌دهی به کمک‌های فنی و اعتباری خارجی و توسعه ابزارهای مالی مورد نیاز در تعامل با دستگاه‌های ذی‌ربط.

ح: تعیین مصادیق سرمایه‌گذاری مستقیم و غیرمستقیم بنگاه‌های اقتصادی، سازمان‌های توسعه‌ای و بانک‌ها و مؤسسات اعتباری فقط در طرح‌های دانش بنیان، تحقیق و توسعه اثربخش و فعالیت‌های نوآورانه

۱. در تصویب‌نامه شماره ۱۳۹۳۵۰/ت/۴۸۷هـ مورخ ۱۴۰۱/۸/۷ هیأت وزیران اصلاح شد.

و نظارت بر هزینه‌کرد تحقیق و توسعه آنها در چارچوب معیارهای مصوب شورا.

خ: اعطا و لغو مجوز، هدایت و نظارت بر فعالیت صندوق‌های پژوهش و فناوری و تصویب ضوابط فعالیت آنها در چهارچوب اساسنامه و مصوبات شورا.

۵. در ماده (۱۳)، عبارت "وزارت علوم، تحقیقات و فناوری" به واژه "معاونت" اصلاح می‌شود.

۶. در ابتدای ماده (۱۴) (ماده (۱۲) قبلی)، عبارت "شهرک‌های صنعتی دولتی و شهرک‌های فناوری، شهرک‌های سلامت، شهرک‌های کشاورزی"، اضافه می‌شود.

۷. تبصره (۱) ماده (۱۶) (ماده (۱۴) قبلی)، به شرح زیر اصلاح می‌شود:

تبصره ۱: دستگاه اجرایی پس از دریافت تأییدیه صلاحیت شرکت‌ها و مؤسسات دانش‌بنیان، امتیاز ارزیابی کیفی و فنی آنها را با ضریب ۱/۲ (۱۲۰ درصد)، برای شرکت‌های دانش‌بنیان مستقر در مناطق ویژه اقتصادی تا ضریب ۱/۵ (۱۵۰ درصد) و برای شرکت‌های دانش‌بنیان فعال در حوزه فناوری‌های مرتبط با بهبود محیط زیست تا ضریب ۲ (۲۰۰ درصد) محاسبه می‌نماید. برای شرکت‌های مستقر در پارک‌های علم و فناوری و مناطق ویژه علم و فناوری تا ضریب ۱/۵ (۱۵۰ درصد) با تأیید وزارت علوم، تحقیقات و فناوری و یا وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی حسب مورد قابل افزایش است.

### مصوبه شورای راهبری فناوری‌ها و تولیدات دانش‌بنیان

در راستای انسجام‌بخشی به حمایت از شرکت‌ها و مؤسسات دانش‌بنیان و رفع موانع فعالیت آنها، به‌موجب بند «الف» ماده (۸) قانون جهش تولید دانش‌بنیان، شورای راهبری فناوری‌ها و تولیدات دانش‌بنیان به شرح ذیل تشکیل شده است:

"عبارت «شورای راهبری فناوری‌ها و تولیدات دانش‌بنیان متشکل از رئیس‌جمهور (رئیس شورا)، معاون علمی و فناوری رئیس‌جمهور (نایب‌رئیس شورا)، وزیر دفاع و پشتیبانی نیروهای مسلح، وزیر علوم، تحقیقات و فناوری، وزیر صنعت، معدن و تجارت، وزیر بهداشت، درمان و آموزش پزشکی، وزیر امور اقتصادی و دارایی، وزیر ارتباطات و فناوری اطلاعات، وزیر جهاد کشاورزی و چهار نفر از اعضای کمیسیون‌های آموزش، تحقیقات و فناوری، صنایع و معادن، اقتصادی و کشاورزی، آب، منابع طبیعی و محیط زیست به انتخاب مجلس شورای اسلامی به عنوان ناظر» جایگزین عبارت «شورای عالی علوم، تحقیقات و فناوری» می‌شود.

بر این اساس، شورای راهبری فناوری‌ها و تولیدات دانش‌بنیان در جلسه مورخ ۱۴۰۱/۴/۹ شرح وظایف و آیین‌نامه داخلی خود را به شرح ذیل تصویب کرد:

## شرح وظایف و آیین نامه داخلی شورای راهبری فناوری ها و تولیدات دانش بنیان

### ماده ۱: تعاریف

شورا: شورای راهبری فناوری ها و تولیدات دانش بنیان  
 قانون دانش بنیان: قانون حمایت از شرکت ها و مؤسسات دانش بنیان و تجاری سازی نوآوری ها و اختراعات  
 مصوب ۱۳۸۹ و اصلاحات و الحاقات بعدی آن؛  
 قانون جهش: قانون جهش تولیدات دانش بنیان مصوب ۱۴۰۱.

### ماده ۲: وظایف شورا به شرح ذیل است:

۱. سیاست گذاری در خصوص نحوه تشخیص و حمایت از شرکت های دانش بنیان و نظارت بر اجرای قانون دانش بنیان؛ (ماده ۸ قانون جهش)
۲. سیاست گذاری در راستای توسعه اقتصاد دانش بنیان و رفع موانع، تقویت و توسعه شرکت ها و مؤسسات دانش بنیان؛ (ماده ۸ قانون جهش)
۳. تصویب و ابلاغ طرح های اولویت دار مرتبط با اقلام راهبردی و طرح های توسعه توانمندی های فناورانه و تولید داخل در حوزه های فعالیت دستگاه های اجرایی؛ (ماده ۱ قانون جهش)
۴. بررسی و تصویب برنامه حمایتی دستگاه های اجرایی در انطباق با اهداف قانون دانش بنیان و تعیین تکالیف آن ها در حمایت، توسعه و بهره گیری از ظرفیت شرکت ها و مؤسسات دانش بنیان؛ (مواد ۱ و ۸ قانون جهش)
۵. تعیین اهداف کمی اجرای قانون دانش بنیان و همچنین مأموریت دستگاه های اجرایی در تحقق اهداف اقتصاد دانش بنیان در چارچوب قوانین و مقررات مربوطه؛ (مواد ۱ و ۲۰ قانون جهش)
۶. تعیین سیاست ها و راهبردهای حمایتی و تشویقی با هدف توسعه شرکت ها و مؤسسات دانش بنیان؛ (ماده ۸ قانون جهش)
۷. سیاست گذاری و نظارت بر توسعه نظام تأمین مالی اقتصاد دانش بنیان با تمرکز بر هم افزایی میان فعالیت های صندوق های پژوهش و فناوری و صندوق نوآوری و شکوفایی و همچنین استفاده از منابع صندوق توسعه ملی در توسعه اقتصاد دانش بنیان؛ (مواد ۱ و ۴ و ۸ و ۱۲ و ۱۷ قانون جهش)
۸. تصویب ساختار فعالیت کارگروه تولید بار اول و سیاست گذاری و نظارت بر عملکرد آن؛ (ماده ۱۰ قانون جهش)
۹. تصویب سازوکار تشخیص مصادیق رقابت بین شرکت ها و مؤسسات دانش بنیان و وزارتخانه ها، سازمان ها و شرکت های دولتی و مؤسسات و نهادهای عمومی غیردولتی و همچنین ارجاع موارد تخلف به نهادهای مسئول نظارت و پیگیری؛ (ماده ۱۰ قانون جهش)

۱۰. سیاست‌گذاری در خصوص رفع موانع توسعه صادرات محصولات شرکت‌ها و مؤسسات دانش‌بنیان با تأکید بر جهت‌دهی به کمک‌های فنی و اعتباری خارجی و توسعه ابزارهای مالی موردنیاز؛ (ماده ۱۷ قانون جهش)
۱۱. تصویب معیارهای مربوط به اندازه‌گیری و تقویت سرمایه‌گذاری بنگاه‌های بزرگ اقتصادی و بخش خصوصی در تحقیق و توسعه اثربخش و سازوکارهای متناسب با زیست‌بوم نوآوری و همچنین نظارت بر نحوه تخصیص اعتبار مالیاتی به این بنگاه‌ها؛ (بند ب ماده ۱۱ قانون جهش)
۱۲. تصویب سازوکارهای مربوط به افزایش سرمایه‌گذاری سازمان‌های توسعه‌ای، بانک‌ها و مؤسسات اعتباری در حوزه دانش‌بنیان با مشارکت صندوق نوآوری و شکوفایی در طرح‌های توسعه فناوری مصوب؛ (ماده ۱۷ و ۱۸ قانون جهش)
۱۳. تصویب نحوه بهره‌مندی واحدهای پژوهشی، فناوری و مهندسی مستقر در پارک‌های علم و فناوری و شهرک‌های فناوری از مزایای قانون دانش‌بنیان به پیشنهاد وزارتین علوم و بهداشت؛ (ماده ۸ قانون جهش)
۱۴. تسهیل فرایندهای توسعه زیرساخت‌ها و مجوزهای موردنیاز برای استقرار و فعالیت شرکت‌های دانش‌بنیان و فناور با هماهنگی دستگاه‌های ذیربط. (ماده ۶ قانون جهش)
- تبصره ۱: مصوبات شورا برای کلیه دستگاه‌های اجرایی کشور لازم‌الاجرا است.
- تبصره ۲: دبیرخانه شورا در معاونت علمی و فناوری رئیس‌جمهور تشکیل و جلسات شورا مطابق قانون حداقل ماهی یکبار برگزار می‌شود. دبیر شورا با حکم نایب رئیس شورا منصوب می‌شود.
- تبصره ۳: جلسات شورا با حضور اکثریت اعضا رسمیت داشته و رأی اکثریت اعضای حاضر در جلسه منبای تصمیم‌گیری خواهد بود. در صورت تساوی آراء، رأی رئیس جلسه مرجع خواهد بود. مصوبات شورا با امضای رئیس‌جمهور و توسط دبیرخانه به دستگاه‌ها ابلاغ خواهد شد.
- تبصره ۴: در اجرای بند (ت) ماده ۸ قانون جهش با موضوع فعالیت شورا به عنوان هیأت امنای صندوق نوآوری و شکوفایی موضوع ماده (۵) قانون دانش‌بنیان، دبیرخانه هیأت امنای صندوق در معاونت علمی و فناوری رئیس‌جمهور مستقر شده و دبیر هیأت امنای صندوق با حکم نایب رئیس هیأت امنای منصوب می‌شود.
- ماده ۳.** به منظور پیشنهاد سیاست‌ها و اقدامات اجرایی و همچنین پیگیری و اجرای مصوبات شورا و تدوین سازوکار لازم برای اجرای قانون، کارگروه دائمی با اعضای ذیل تشکیل می‌شود:
- الف: معاون علمی و فناوری رئیس‌جمهور (رئیس کارگروه)؛
- ب: معاون وزارت دفاع و پشتیبانی نیروهای مسلح؛
- پ: معاون وزارت علوم، تحقیقات و فناوری؛
- ت: معاون وزارت صنعت، معدن و تجارت؛

ث: معاون وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی؛

ج: معاون وزارت امور اقتصادی و دارایی؛

چ: معاون وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات؛

ح: معاون وزارت جهاد کشاورزی؛

**خ: معاون وزارت آموزش و پرورش؛**

**د: معاون سازمان برنامه و بودجه کشور؛**

**ذ: رئیس انجمن صنفی صندوق‌ها و نهادهای سرمایه‌گذاری خطرپذیر؛**

ر: معاون بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران؛

ز: رئیس هیأت عامل صندوق؛

ژ: دو نفر صاحب نظر در حوزه شرکت‌های دانش بنیان به پیشنهاد کارگروه و حکم رئیس کارگروه؛

س: یک نفر صاحب نظر به پیشنهاد اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی ایران و حکم رئیس کارگروه.

تبصره: نمایندگان محترم مجلس که به‌عنوان عضو ناظر در شورا حضور دارند، توسط دبیرخانه به جلسات

کارگروه دعوت می‌شوند.

**ماده ۴:** بمنظور پیشنهاد سیاست‌ها و اقدامات اجرایی، کارگروه موظف است اقدامات ذیل را در چارچوب

سیاست‌ها و اولویت‌های شورا انجام دهد:

۱. تدوین حوزه‌های فعالیت‌های دانش بنیان و معیارهای تشخیص مصادیق و نظارت بر ارزیابی شرکت‌های

دانش بنیان توسط معاونت علمی و فناوری رئیس‌جمهور؛

۲. تصویب مزایا، امتیازات و تسهیلات عنوان شده در قانون دانش بنیان برای شرکت‌ها و مؤسسات دانش بنیان

متناسب با ویژگی‌ها و انواع آن‌ها؛

۳. شناسایی موانع و مشکلات توسعه شرکت‌ها و مؤسسات دانش بنیان و پیشنهاد راهکارهای رفع آن‌ها به

شورا؛

۴. پیگیری مأموریت دستگاه‌های اجرایی و شناسایی اقلام راهبردی و طرح‌های توسعه توانمندی‌های فناورانه

و تولید داخل در حوزه‌های فعالیت آن‌ها در چارچوب مصوبات شورا؛

۵. بررسی برنامه‌های حمایتی موجود و طراحی برنامه‌های حمایتی جدید در تعامل با دستگاه‌های اجرایی در

۱. شورای راهبری فناوری‌ها و تولیدات دانش بنیان در جلسه مورخ ۱۴۰۱/۱۰/۲۰، به استناد تصویبنامه شماره ۳۹۳۵۰/ت/۴۸۷-۶۰ هـ مورخ ۱۴۰۱/۰۸/۰۷ مصوب هیأت وزیران، مصوبه مورخ ۱۴۰۱/۰۴/۰۹ شورا در خصوص «شرح وظایف و آیین‌نامه داخلی شورا» را به این شکل اصلاح کرد.

جهت انطباق آن‌ها با اهداف قانون دانش‌بنیان؛

۶. بررسی و تعیین موارد تخلف مربوط به رقابت میان شرکت‌ها و مؤسسات دانش‌بنیان و وزارتخانه‌ها، سازمان‌ها و شرکت‌های دولتی و مؤسسات و نهادهای عمومی غیردولتی و اعلام آن‌ها به شورا؛

۷. تدوین برنامه‌های حمایتی در جهت پشتیبانی و رفع موانع توسعه صادرات محصولات شرکت‌ها و مؤسسات دانش‌بنیان در تعامل با دستگاه‌های مسئول به ویژه با تأکید بر جهت‌دهی به کمک‌های فنی و اعتباری خارجی و توسعه ابزارهای مالی موردنیاز؛

۸. تعیین مصادیق سرمایه‌گذاری مستقیم و غیرمستقیم بنگاه‌های بزرگ اقتصادی و بخش خصوصی در تحقیق و توسعه اثربخش و فعالیت‌های نوآورانه در چارچوب معیارهای مصوب شورا؛

۹. اعطاء و لغو مجوز، هدایت و نظارت بر فعالیت صندوق‌های پژوهش و فناوری و تصویب ضوابط فعالیت آنها در چارچوب اساسنامه و مصوبات شورا در تعامل با صندوق نوآوری و شکوفایی؛

۱۰. تدوین ضوابط بهره‌مندی واحدهای پژوهشی و فناوری مستقر در پارک‌های علم و فناوری و شهرک‌های فناوری از مزایای قانون دانش‌بنیان و ارزیابی این واحدها به پیشنهاد وزارتین علوم و بهداشت؛

تبصره: رئیس دبیرخانه کارگروه با حکم رئیس کارگروه منصوب می‌شود.

**ماده ۵:** دبیرخانه کارگروه که در معاونت علمی و فناوری رئیس‌جمهور مستقر است، وظایف ذیل را برعهده خواهد داشت:

۱. تنظیم برنامه و دستورالعمل‌های کارگروه و شورا؛

۲. تصمیم‌سازی، تدوین برنامه‌های توسعه‌ای و پشتیبانی کارشناسی و اجرایی برای شورا و کارگروه در حوزه وظایف آن‌ها؛

۳. برنامه‌ریزی برای اجرای مصوبات شورا و کارگروه از طریق هماهنگی با دستگاه‌های اجرایی مسئول؛

۴. پیگیری و نظارت بر اجرای مصوبات شورا و ارائه گزارشات دوره‌ای به کارگروه و شورا؛

۵. تنظیم برنامه‌های پنج‌ساله توسعه اقتصاد دانش‌بنیان و ارائه آن به شورا و کارگروه جهت تصویب و ابلاغ؛

**ماده ۶:** معاونت علمی و فناوری رئیس‌جمهور موظف است، بر اساس موارد مندرج در این آیین‌نامه، اصلاحات مربوط به آیین‌نامه اجرایی قانون دانش‌بنیان و سایر قوانین و مقررات مرتبط را تنظیم و برای تصویب به هیأت وزیران ارسال کند.

تبصره ۲: دبیرخانه شورای راهبردی فناوری‌ها و تولیدات دانش‌بنیان در معاونت علمی و فناوری رئیس‌جمهور تشکیل و جلسات آن شورا حداقل ماهی یکبار برگزار می‌شود.»

### قانون مرتبط

ماده (۲) قانون حمایت از شرکت‌ها و مؤسسات دانش بنیان و تجاری سازی نوآوری‌ها و اختراعات:

ماده ۲: شورای راهبری فناوری‌ها و تولیدات دانش بنیان متشکل از رئیس جمهور (رئیس شورا)، معاون علمی و فناوری رئیس جمهور (نایب رئیس شورا)، وزیر دفاع و پشتیبانی نیروهای مسلح، وزیر علوم، تحقیقات و فناوری، وزیر صنعت، معدن و تجارت، وزیر بهداشت، درمان و آموزش پزشکی، وزیر امور اقتصادی و دارایی، وزیر ارتباطات و فناوری اطلاعات، وزیر جهاد کشاورزی و چهار نفر از اعضای کمیسیون‌های آموزش، تحقیقات و فناوری، صنایع و معادن، اقتصادی و کشاورزی، آب، منابع طبیعی و محیط زیست به انتخاب مجلس شورای اسلامی به عنوان ناظر مسؤولیت سیاست گذاری، برنامه ریزی و پیگیری اجراء این قانون را به عهده دارد که از این پس در این قانون به اختصار شورا نامیده می‌شود. معاونت علمی و فناوری رئیس جمهور مسؤول پیگیری اجراء مصوبات شورا از طریق دستگاه‌های ذیربط خواهد بود.

تبصره ۱: هرگونه استفاده از مزایا، امتیازات و تسهیلات عنوان شده در این قانون برای شرکت‌ها و مؤسسات دانش بنیان، پس از انطباق با اهداف مندرج در این قانون و متناسب با ویژگی‌ها و انواع آنها، توسط هر یک از اعضاء جهت تصویب به شورای راهبری فناوری‌ها و تولیدات دانش بنیان ارائه می‌گردد. همچنین کلیه دستگاه‌های مجری این قانون موظف هستند مزایا، امتیازات و تسهیلات خود در حمایت از شرکت‌ها و مؤسسات دانش بنیان را به منظور بررسی انطباق با اهداف مندرج در این قانون، به شورای راهبری دانش بنیان اطلاع رسانی کرده و در صورت تشخیص عدم انطباق و مغایرت، نسبت به توقف و در صورت کوتاهی نسبت به انجام آن اقدام کنند.

تبصره ۲: دبیرخانه شورای راهبری فناوری‌ها و تولیدات دانش بنیان در معاونت علمی و فناوری رئیس جمهور تشکیل و جلسات آن شورا حداقل ماهی یکبار برگزار می‌شود.

ب: در مواد (۲)، (۷) و (۱۲) عبارت «معاونت علمی و فناوری رئیس جمهور» حسب مورد جایگزین عبارت «دبیرخانه» و «دبیرخانه شورا» می‌شود.

### قانون مرتبط

**مواد (۷) و (۱۲) قانون حمایت از شرکت‌ها و مؤسسات دانش‌بنیان و تجاری‌سازی نوآوری‌ها و اختراعات:**

ماده ۷: کلیه دستگاه‌های مجری این قانون موظف هستند حداکثر ظرف یک ماه به درخواست‌های متقاضیان جهت استفاده از حمایت مندرج در این قانون رسیدگی کنند و نتیجه نهایی را به متقاضی اعلام نمایند، چنانچه نظر مبنی بر رد درخواست باشد باید به طور مستدل به آگاهی درخواست‌کننده برسانند. درخواست‌کننده می‌تواند نزد **معاونت علمی و فناوری رئیس‌جمهور** اعتراض کند و شورا موظف است ظرف یک ماه به شکایت واصله رسیدگی کند.

ماده ۱۲: گزارش نحوه اجراء این قانون هر شش ماه یکبار توسط **معاونت علمی و فناوری رئیس‌جمهور** تهیه و به مجلس شورای اسلامی ارائه می‌گردد.

پ: در ماده (۴) عبارت «شورای عالی علوم، تحقیقات و فناوری» قبل از عبارات «ارائه نماید» و «موظف است» جایگزین کلمه «شورا» می‌شود.

### قانون مرتبط

**ماده (۴) قانون حمایت از شرکت‌ها و مؤسسات دانش‌بنیان و تجاری‌سازی نوآوری‌ها و اختراعات:**

وزارت امور اقتصادی و دارایی موظف است در راستای قانون اجراء سیاست‌های کلی اصل چهارم و چهارم (۴۴) قانون اساسی مصوب بهمن ماه ۱۳۸۶ شمسی ظرف سه ماه از تاریخ تصویب این قانون، با همکاری کلیه دستگاه‌های دولتی، فهرست تمامی مراکز و مؤسسات پژوهشی دولتی را تهیه و به **شورای عالی علوم، تحقیقات و فناوری** ارائه نماید. **شورای عالی علوم، تحقیقات و فناوری** موظف است ظرف سه ماه از تاریخ دریافت این فهرست، مراکز و مؤسسات پژوهشی غیر حاکمیتی قابل واگذاری به بخش خصوصی و تعاونی را احصاء نموده و وزارت امور اقتصادی و دارایی مطابق قانون مذکور در این ماده زمینه واگذاری آنها را فراهم نماید.

ت: در ماده (۵) عبارت «زیر نظر شورای راهبری فناوری‌ها و تولیدات دانش‌بنیان به عنوان هیأت امنای صندوق نوآوری و شکوفایی» جایگزین عبارت «وابسته به شورای عالی علوم، تحقیقات و فناوری و زیر نظر رئیس شورا» می‌شود.



### قانون مرتبط

#### ماده (۵) قانون حمایت از شرکت‌ها و مؤسسات دانش بنیان:

به منظور کمک به تجاری سازی نوآوری‌ها و اختراعات و شکوفاسازی و کاربردی نمودن دانش فنی از طریق ارائه کمک و تسهیلات قرض الحسنه و تسهیلات بدون أخذ هرگونه تضمین و مشارکت با اختیار بخشش تمام یا بخشی از سهم مشارکت به شرکت‌ها و مؤسسات دانش بنیان، صندوقی تحت عنوان صندوق نوآوری و شکوفایی زیر نظر شورای راهبری فناوری‌ها و تولیدات دانش بنیان به عنوان هیأت امنای صندوق نوآوری و شکوفایی تأسیس می‌شود. منابع مالی صندوق شامل کمک‌های دولت، اعتبارات مندرج در بودجه سالانه، هرگونه کمک و سرمایه‌گذاری اشخاص حقیقی و حقوقی و شرکت‌های دولتی وابسته و تابع، نهادهای عمومی غیردولتی و شهرداری‌ها و شرکت‌های وابسته و تابع می‌باشد.

### مصوبه هیأت وزیران

هیأت وزیران در جلسه ۱۴۰۱/۵/۱۲ به پیشنهاد شماره ۱۱/۸۱۷۶۱ مورخ ۱۴۰۱/۲/۲۶ معاونت علمی و فناوری رئیس‌جمهور و به استناد تبصره (۳) ماده (۵) قانون حمایت از شرکت‌ها و مؤسسات دانش بنیان و تجاری سازی نوآوری‌ها و اختراعات - مصوب ۱۳۸۹ - تصویب کرد:

اساسنامه صندوق نوآوری و شکوفایی موضوع تصویب نامه شماره ۵۰۲۹۸/ت/۴۶۴۲۸ هـ مورخ ۱۳۹۱/۳/۱۶ و اصلاحات بعدی آن به شرح زیر اصلاح می‌شود:

۱. در ماده (۲)، عبارت "شورای عالی علوم، تحقیقات و فناوری" به عبارت "شورای راهبری فناوری‌ها و تولیدات دانش بنیان" اصلاح می‌شود.
۲. ماده (۸) به شرح زیر اصلاح می‌شود:
- ماده ۸: اعضای هیأت امنای صندوق به شرح زیر می‌باشد:
  ۱. رئیس‌جمهور (رئیس هیأت امنای)
  ۲. معاون علمی و فناوری رئیس‌جمهور (نایب رئیس هیأت امنای)
  ۳. وزیر دفاع و پشتیبانی نیروهای مسلح
  ۴. وزیر علوم، تحقیقات و فناوری

۵. وزیر بهداشت، درمان و آموزش پزشکی

۶. وزیر ارتباطات و فناوری اطلاعات

۷. وزیر امور اقتصادی و دارایی

۸. وزیر صنعت، معدن و تجارت

۹. وزیر جهاد کشاورزی

### ۱۰. رئیس کل بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران<sup>۱</sup>

۱۰. چهار نفر از اعضای کمیسیون‌های آموزش، تحقیقات و فناوری، صنایع و معادن، اقتصاد و کشاورزی،

آب، منابع طبیعی و محیط‌زیست به انتخاب مجلس شورای اسلامی به عنوان ناظر

تبصره: دبیرخانه هیأت امانا در معاونت علمی و فناوری رئیس‌جمهور بدون توسعه تشکیلات مستقر است.

دستور جلسه، تاریخ و محل جلسات هیأت امانا توسط دبیر هیأت امانا تعیین می‌شود.

این اصلاحیه به موجب نامه شماره ۱۰۳/۳۲۹۹۳ مورخ ۱۴۰۱/۶/۱۹ شورای نگهبان تأیید شده است.

### مصوبه هیأت وزیران

هیأت وزیران در جلسه ۱۴۰۱/۵/۱۲ به پیشنهاد شماره ۱۱/۸۱۷۶۱ مورخ ۱۴۰۱/۲/۲۶ معاونت علمی و فناوری رئیس‌جمهور و به استناد اصل یکصد و سی و هشتم قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران تصویب کرد:

آیین‌نامه اجرایی ماده (۴۴) قانون رفع موانع تولید رقابت‌پذیر و ارتقای نظام مالی کشور موضوع تصویب‌نامه شماره ۷۳۳۱۸/ت/۵۲۲۳۱ هـ مورخ ۱۳۹۴/۶/۸ و اصلاحات بعدی آن به شرح زیر اصلاح می‌شود:

۱. ماده (۸) به شرح زیر اصلاح می‌شود:

ماده ۸: اعطا و لغو مجوز، هدایت و نظارت بر فعالیت‌های صندوق‌ها در چهارچوب اساسنامه و سایر

قوانین و مقررات مربوط<sup>۲</sup>، بر عهده کارگروه موضوع ماده (۴) آیین‌نامه اجرایی قانون حمایت از

شرکت‌ها و مؤسسات دانش‌بنیان و تجاری‌سازی نوآوری‌ها و اختراعات، موضوع تصویب‌نامه شماره

۱۴۱۶۰۲/ت/۴۶۵۱۳ هـ مورخ ۱۳۹۱/۸/۲۱ و اصلاحات بعدی آن است.

۲. متن زیر به عنوان ماده (۱۰) الحاق می‌شود:

۱. در تصویب‌نامه شماره ۱۸۰۸۹۶/ت/۶۰۶۱۴ هـ مورخ ۱۴۰۱/۰۹/۲۹ هیأت وزیران حذف شد.

۲. در تصویب‌نامه شماره ۱۳۹۴۱۸/ت/۰۴۷۳ هـ مورخ ۱۴۰۱/۸/۷ هیأت وزیران اصلاح شد.

ماده ۱۰: صندوق نوآوری و شکوفایی و صندوق‌های پژوهش و فناوری موظفند در چهارچوب قوانین و مقررات از فعالیت‌های فناورانه و نوآورانه دانشگاه‌ها و پژوهشگاه‌ها و واحدهای فناور مستقر در مراکز رشد و پارک‌های علم و فناوری حمایت نمایند.

ث: در تبصره (۳) ذیل ماده (۵) و ماده (۱۳) کلمه «شورا»، جایگزین عبارت «شورای عالی علوم، تحقیقات و فناوری» می‌شود.

### قانون مرتبط

**تبصره (۳) ماده (۵) قانون حمایت از شرکت‌ها و مؤسسات دانش بنیان و تجاری سازی نوآوری‌ها و اختراعات:**

اساسنامه این صندوق شامل ارکان، وظایف، اختیارات، نحوه فعالیت، مدیریت و نظارت بر صندوق در چهارچوب این قانون توسط شورا حداکثر ظرف سه ماه از تاریخ تصویب این قانون تهیه و به تصویب هیأت وزیران می‌رسد.

**ماده (۱۳) قانون حمایت از شرکت‌ها و مؤسسات دانش بنیان و تجاری سازی نوآوری‌ها و اختراعات:**

ماده ۱۳: آیین‌نامه‌های اجرائی این قانون حداکثر ظرف سه ماه از تصویب آن توسط وزارت علوم، تحقیقات و فناوری و شورا تهیه و به تصویب هیأت وزیران خواهد رسید.

ج: در ماده (۹) عبارت «و در چهارچوب مصوبات شورای راهبری فناوری‌ها و تولیدات دانش بنیان و پس از انطباق با اهداف مندرج در ماده (۱) این قانون توسط شورای مذکور، از مزایای شرکت‌ها و مؤسسات دانش بنیان» پس از عبارت «مبادلات مالی بین‌المللی» اضافه می‌شود.

### قانون مرتبط

**ماده (۹) قانون حمایت از شرکت‌ها و مؤسسات دانش‌بنیان و تجاری‌سازی نوآوری‌ها و**

**اختراعات:**

به منظور ایجاد و توسعه شرکت‌ها و مؤسسات دانش‌بنیان و تقویت همکاری‌های بین‌المللی اجازه داده می‌شود واحدهای پژوهشی و فناوری و مهندسی مستقر در پارک‌های علم و فناوری و شهرک‌های فناوری در جهت انجام مأموریت‌های محوله از مزایای قانونی مناطق آزاد در خصوص روابط کار، معافیت‌های مالیاتی و عوارض سرمایه‌گذاری خارجی و مبادلات مالی بین‌المللی و در چهارچوب مصوبات شورای راهبری فناوری‌ها و تولیدات دانش‌بنیان و پس از انطباق با اهداف مندرج در ماده (۱) این قانون توسط شورای مذکور، از مزایای شرکت‌ها و مؤسسات دانش‌بنیان برخوردار گردند.

### مصوبه شورای راهبری فناوری‌ها و تولیدات دانش‌بنیان

شورای راهبری فناوری‌ها و تولیدات دانش‌بنیان در راستای اجرای بند «ج» ماده (۸) قانون جهش تولید دانش‌بنیان در جلسه مورخ ۱۴۰۱/۰۴/۰۹ ضوابط برخورداری واحدهای فناور مستقر در پارک‌های علم و فناوری از حمایت‌های قانون دانش‌بنیان را به شرح ذیل تصویب کرد:

**ضوابط برخورداری واحدهای فناور مستقر در پارک‌های علم و فناوری از حمایت‌های**

#### قانون دانش‌بنیان

**ماده ۱:** واحدهای پژوهشی، فناوری و مهندسی که محل اصلی فعالیت آن‌ها در پارک‌های علم و فناوری دارای مجوز از وزارتین علوم، تحقیقات و فناوری یا بهداشت، درمان و آموزش پزشکی باشند، با دارا بودن مجوز فناوری مورد تأیید و مشروط به احراز معیارهای شرکت‌های دانش‌بنیان بر اساس ارزیابی پارک‌های علم و فناوری دارای نظام ارزیابی مورد تأیید کارگروه مشترک وزارتین علوم و بهداشت و معاونت علمی و فناوری رئیس‌جمهور بعنوان کارگزار، حداقل در سطح شرکت‌های دانش‌بنیان نوع (۳)، به منظور بهره‌مندی از حمایت‌های ذیل، مورد ارزیابی و تأیید قرار می‌گیرند:

- تسهیلات صندوق نوآوری و شکوفایی (در چارچوب مصوبات هیأت عامل صندوق)،
- تسهیل در انجام تشریفات گمرکی،
- تسهیل در صدور جواز تأسیس و پروانه بهره‌برداری،
- تسهیلات و اولویت استقرار در شهرک‌های صنعتی،

- استقرار دفاتر فعالیت در اماکن دارای کاربری مسکونی،
- بهره‌مندی کارکنان کلیدی شرکت از تسهیلات نظام وظیفه در قالب انجام پروژه جایگزین خدمت در شرکت‌های دانش‌بنیان،
- بهره‌مندی از تسهیلات ماده (۱۰) قانون جهش تولید دانش‌بنیان در خصوص معافیت از تشریفات قانون برگزاری مناقصات در قراردادهای ساخت بار اول،
- خدمات توانمندسازی از جمله مشاوره‌های تخصصی و خدمات تجاری‌سازی،
- اخذ گواهی انطباق و گواهی محصول،
- تسهیلات مرتبط با بیمه‌های بازرگانی،
- حمایت‌های قانون پتنت ایران،
- یارانه‌ها و تسهیلات مربوط به شبکه آزمایشگاهی فناوری‌های راهبردی.

چ: متن زیر جایگزین ماده (۱۰) می‌گردد:

«ماده ۱۰: کارکنان شاغل در پارک‌های علم و فناوری مشمول ماده (۹۱) قانون مالیات‌های مستقیم مصوب ۱۳۶۶/۱۲/۳ با اصلاحات و الحاقات بعدی می‌باشند. آیین‌نامه اجرائی این بند ظرف سه ماه پس از تصویب قانون به پیشنهاد وزارتخانه‌های علوم، تحقیقات و فناوری و بهداشت، درمان و آموزش پزشکی و معاونت علمی و فناوری رئیس‌جمهور تهیه و به تصویب هیأت وزیران می‌رسد.»

### قانون مرتبط

#### ماده (۹۱) قانون مالیات‌های مستقیم

درآمدهای حقوق به شرح زیر از پرداخت مالیات معاف است:

۱. رؤسا و اعضای مأموریت‌های سیاسی خارجی در ایران و رؤسا و اعضای هیأت‌های نمایندگی فوق‌العاده دول خارجی نسبت به درآمد حقوق و دریافتی از دولت متبوع خود به شرط معامله متقابل و همچنین رؤسا و اعضای هیأت‌های نمایندگی سازمان ملل متحد و مؤسسات تخصصی آن در ایران نسبت به درآمد حقوق و دریافتی از سازمان و مؤسسات مزبور در صورتی که تابع دولت جمهوری اسلام ایران نباشند.
۲. رؤسا و اعضای مأموریت‌های کنسولی خارجی در ایران و همچنین کارمندان مؤسسات فرهنگی دول خارجی نسبت به درآمد حقوق دریافتی از دول متبوع خود به شرط معامله متقابل.

...

## مصوبه هیأت وزیران

هیأت وزیران در جلسه ۱۴۰۱/۶/۶ به پیشنهاد وزارتخانه‌های علوم، تحقیقات و فناوری و وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی و معاونت علمی و فناوری رئیس‌جمهور و به استناد ماده (۱۰) اصلاحی قانون حمایت از شرکت‌ها و مؤسسات دانش‌بنیان و تجاری‌سازی نوآوری‌ها و اختراعات - مصوب ۱۴۰۱ - موضوع بند (چ) ماده (۸) قانون جهش تولید دانش‌بنیان - مصوب ۱۴۰۱ - آیین‌نامه اجرایی ماده مذکور را به شرح زیر تصویب کرد:

### آیین‌نامه اجرایی ماده (۱۰) قانون حمایت از شرکت‌ها و مؤسسات دانش‌بنیان و تجاری‌سازی نوآوری‌ها و اختراعات

**ماده ۱:** در این آیین‌نامه، اصطلاحات زیر در معانی مشروح مربوط به کار می‌روند:

۱. پارک علم و فناوری: پارک علم و فناوری دارای مجوز از وزارت علوم، تحقیقات و فناوری یا وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی.

۲. مالیات با نرخ صفر: مالیات با نرخ صفر حقوق کارکنان شاغل در پارک علم و فناوری.

**ماده ۲:** کارکنان شاغل در ستاد پارک علم و فناوری و همچنین کارکنان شاغل شرکت‌ها و مؤسسات فناور فعال مستقر در پارک علم و فناوری نسبت به حقوق دریافتی‌شان از مراکز یادشده، مشمول ماده (۹۱) قانون مالیات‌های مستقیم - مصوب ۱۳۶۶ - با اصلاحات بعدی می‌باشند. تشخیص موضوع و محل فعالیت و تعیین فهرست کارکنان شاغل در پارک علم و فناوری و فرآیند ارزیابی آنان بر عهده رئیس همان پارک علم و فناوری است.

تبصره: معیارها و شاخص‌های فرآیند ارزیابی براساس مصوبه هیأت امنای پارک تعیین می‌شود.

**ماده ۳:** برخورداری از مالیات با نرخ صفر، مستلزم وجود فهرست الکترونیک حقوق کارکنان شاغل در پارک علم و فناوری برای سازمان امور مالیاتی کشور و خوداظهاری در قالب انتخاب گزینه فعالیت در پارک علم و فناوری می‌باشد که به تأیید رئیس پارک علم و فناوری رسیده است.

**ماده ۴:** رئیس پارک علم و فناوری مسئول اجرا و نظارت بر عملکرد این آیین‌نامه می‌باشد و در صورت قصور و تقصیر رئیس پارک مذکور در تضييع حقوق دولتی، وی در چهارچوب قوانین و مقررات مربوط مسئولیت خواهد داشت.

**ماده ۵:** اعمال مالیات با نرخ صفر موضوع این آیین‌نامه، در چهارچوب شرایط مقرر، از تاریخ لازم‌الاجرا شدن قانون جهش تولید دانش‌بنیان - مصوب ۱۴۰۱ - نافذ است.

## «ماده ۹»

### رفع چالش‌های قضایی شرکت‌ها و مؤسسات دانش‌بنیان

دستورالعمل نحوه تشکیل شعب تخصصی رسیدگی به اختلافات در حوزه علم و فناوری

**ماده ۹:** قوه قضائیه مکلف است به منظور رسیدگی به کلیه اختلافات در زمینه‌های علمی و فناوری مابین اشخاص، اعم از حقیقی و حقوقی، با اشخاص حقیقی و حقوقی دانش‌بنیان، فناوری و نخبگان، شعبه یا شعب تخصصی در شوراهای حل اختلاف و دادگاه‌ها، تشکیل دهد. شعب تخصصی موضوع این ماده می‌توانند بین طرفین سازش ایجاد نمایند و یا در صورت توافق طرفین، پرونده را جهت رسیدگی به داوری ارجاع دهند. دستورالعمل نحوه تشکیل شعب مذکور، حداکثر ظرف شش‌ماه پس از ابلاغ این قانون، توسط رئیس قوه قضائیه تصویب می‌گردد.

### مصوبه دستگاهی

#### دستورالعمل نحوه تشکیل شعب تخصصی رسیدگی به اختلافات در حوزه علم و فناوری

در اجرای ماده (۹) قانون جهش تولید دانش‌بنیان مصوب ۱۴۰۱/۲/۱۱ مجلس شورای اسلامی و به منظور رسیدگی تخصصی و تسریع در رفع اختلافات حوزه علمی و فناوری در دادگاه‌ها، اعم از نخستین و تجدیدنظر و شوراهای حل اختلاف، «دستورالعمل نحوه تشکیل شعب تخصصی رسیدگی به اختلافات در حوزه علم و فناوری» به شرح مواد آتی است:

ماده ۱: معانی اصطلاحات به کار رفته در این دستورالعمل به شرح زیر است:

الف: اشخاص دانش‌بنیان: شرکت‌ها و مؤسسات موضوع ماده (۱) قانون حمایت از شرکت‌ها و مؤسسات دانش‌بنیان و تجاری‌سازی نوآوری‌ها و اختراعات، مصوب ۱۳۸۹/۸/۵؛

ب: اشخاص فناوری: واحد مورد تأیید وزارت علوم، تحقیقات و فناوری یا وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی؛

پ: نخبه: افراد موضوع ماده (۲) «آیین‌نامه احراز استعدادهای برتر نخبگی مصوب جلسه ۵۸۹ مورخ ۱۳۸۵/۶/۱۴ شورای عالی انقلاب فرهنگی»؛

ت: اختلاف: اختلافات حقوقی و کیفی در زمینه علمی و فناوری بین اشخاص بندهای پیشین با یکدیگر یا با دیگر اشخاص حقیقی و حقوقی مانند اختلافات در مورد فروش، انتقال، مالکیت، مشارکت، سرمایه‌گذاری، بهره‌برداری از امتیازات، اختلاف بین شرکا و سهامداران، اختلاف بین شرکت‌ها با کارکنان، کارگزاری و مشاوران مالی، حقوقی و فنی خود در زمینه فناوری و در فرایندهای تجاری‌سازی؛

ث: داوری: حل و فصل اختلاف از طریق داور مرضی الطرفین به موجب قرارداد یا تصمیم دادگاه به درخواست طرفین.



ماده ۲: در کلیه مراکز استان به تشخیص رییس کل دادگستری استان حداقل یکی از شعب دادگاه‌های نخستین، تجدید نظر و شورای حل اختلاف جهت رسیدگی به اختلاف، اختصاص می‌یابد. در دیگر حوزه‌های قضایی با توجه به وضعیت استقرار شرکت‌ها و اشخاص موضوع این دستورالعمل و میزان اختلاف آنها، با پیشنهاد رییس حوزه قضایی و تأیید رییس کل دادگستری استان یکی از شعب دادگاه‌های نخستین و شورای حل اختلاف برای رسیدگی به اختلافات موضوع این دستورالعمل تعیین می‌شود. تبصره: تشکیل شعب تخصصی مانع از ارجاع دیگر دعوی به آن شعب متناسب با میزان ارجاعات موضوع این دستورالعمل نخواهد بود.

ماده ۳: قضات، اعضای شعب تخصصی دادگاه‌ها و حداقل یکی از اعضای شعب تخصصی شورای حل اختلاف حتی المقدور از بین افراد آشنا به فعالیت‌های علمی و فناوری تعیین می‌شود.

ماده ۴: مقام قضایی می‌تواند با توافق طرفین پرونده را با رعایت قانون در اجرای دستورالعمل ساماندهی حل و فصل اختلاف از طریق داوری و ایجاد و توسعه نهادهای داوری مورخ ۱۳/۱۱/۱۴۰۰ رییس قوه قضاییه به داوری یا به منظور حصول سازش بین طرفین به شورای حل اختلاف ارجاع کند.

ماده ۵: به منظور کاهش اختلافات موضوع این دستورالعمل، معاونت اجتماعی و پیشگیری از وقوع جرم با همکاری معاونت علمی و فناوری ریاست جمهوری نسبت به ارائه و ترویج قراردادهای یکسان سازی شده در زمینه علم و فناوری اقدام می‌نماید.

ماده ۶: معاونت منابع انسانی و امور فرهنگی قوه قضاییه ظرف سه ماه از تصویب این دستورالعمل، با همکاری معاونت علمی و فناوری ریاست جمهوری و مرکز توسعه حل اختلاف، آموزش‌های لازم را به قضات و کارکنان شعب تخصصی ارائه می‌دهد.

ماده ۷: مرکز آمار و فناوری اطلاعات قوه قضاییه ظرف سه ماه از تاریخ ابلاغ این دستورالعمل، امکان ثبت دعوی و ارجاع آن به شعب تخصصی را در سامانه‌های قضایی فراهم می‌نماید.

ماده ۸: دیگر مقررات مربوط مطابق «آیین نامه شیوه تشکیل شعب تخصصی مراجع قضایی مصوب ۱۳۹۸/۲/۲۸ رییس قوه قضاییه» خواهد بود.

این دستورالعمل مشتمل بر ۸ ماده و یک تبصره در تاریخ ۱۴۰۲/۲/۵ به تصویب رییس قوه قضاییه رسید و از تاریخ ابلاغ لازم‌الاجراست.



## «ماده ۱۰»

### تکلیف بخش دولتی در حمایت از تولیدات دانش بنیان

ماده (۲۹) قانون برگزاری مناقصات

دستورالعمل اجرایی کارگروه تولید بار اول

دستورالعمل اجرایی بند (پ) ماده (۱۰) قانون جهش تولید دانش بنیان

**ماده ۱۰:** به منظور رونق بازار محصولات دانش‌بنیان:

الف: یک بند به عنوان بند «ی» به ماده (۲۹) قانون برگزاری مناقصات مصوب ۱۳۸۳/۱/۲۵ به شرح ذیل الحاق می‌شود:

«ی: در مواردی که به تشخیص بالاترین مقام دستگاه اجرائی متقاضی خرید، محصول دانش‌بنیان برای بار اول در کشور ساخته می‌شود و دارای مشابه داخلی نباشد، با تأیید کارگروهی زیر نظر شورای راهبری فناوری‌ها و تولیدات دانش‌بنیان موضوع ماده (۲) قانون حمایت از شرکت‌ها و مؤسسات دانش‌بنیان و تجاری‌سازی نوآوری‌ها و اختراعات متشکل از نماینده معاونت علمی و فناوری رئیس‌جمهور، نماینده وزارت صنعت، معدن و تجارت و نماینده دستگاه اجرائی متقاضی، الزام به برگزاری مناقصه نبوده و موارد مورد معامله موضوع این ماده، با مؤسسات و شرکت‌های دانش‌بنیان، واحدهای فناور مستقر در مراکز رشد و پارک‌های علم و فناوری، سراهای نوآوری دانشگاه آزاد اسلامی، جهاد دانشگاهی و واحدهای خلاق، بدون انجام تشریفات قانون برگزاری مناقصات انجام می‌شود.»

### قانون مرتبط

#### ماده (۲۹) قانون برگزاری مناقصات:

ماده ۲۹: موارد عدم الزام به برگزاری مناقصه در موارد زیر الزام به برگزاری مناقصه نیست و دستگاه‌های اجرائی مندرج در بند «ب» ماده (۱) این قانون می‌توانند بدون انجام تشریفات مناقصه، معامله مورد نظر را انجام دهند:

الف: خرید اموال منقول، خدمات و حقوقی که به تشخیص و مسؤولیت وزیر یا بالاترین مقام دستگاه اجرائی در مرکز و یا استان و یا مقامات مجاز از طرف آنها منحصر به فرد (انحصاری) بوده و دارای انواع مشابه نباشد.  
ب: خرید، اجاره به شرط تملیک یا اجاره گرفتن اموال غیرمنقول که به تشخیص و مسؤولیت وزیر و یا بالاترین مقام دستگاه اجرائی در مرکز و یا استان و یا مقامات مجاز از طرف آنها با کسب نظر از هیأت کارشناسان رسمی دادگستری حداقل سه نفر و یا هیأت کارشناسان خبره مربوطه در صورت نبود کارشناسان رسمی انجام خواهد شد.

...

**ی: در مواردی که به تشخیص بالاترین مقام دستگاه اجرائی متقاضی خرید، محصول دانش‌بنیان برای بار اول در کشور ساخته می‌شود و دارای مشابه داخلی نباشد، با تأیید**

**کارگروهی زیر نظر شورای راهبردی فناوری‌ها و تولیدات دانش‌بنیان موضوع ماده (۲) قانون حمایت از شرکت‌ها و مؤسسات دانش‌بنیان و تجاری‌سازی نوآوری‌ها و اختراعات متشکل از نماینده معاونت علمی و فناوری رئیس‌جمهور، نماینده وزارت صنعت، معدن و تجارت و نماینده دستگاه اجرائی متقاضی، الزام به برگزاری مناقصه نبوده و موارد مورد معامله موضوع این ماده، با مؤسسات و شرکت‌های دانش‌بنیان، واحدهای فناور مستقر در مراکز رشد و پارک‌های علم و فناوری، سراهای نوآوری دانشگاه آزاد اسلامی، جهاد دانشگاهی و واحدهای خلاق، بدون انجام تشریفات قانون برگزاری مناقصات انجام می‌شود.**

### مصوبه شورای راهبردی فناوری‌ها و تولیدات دانش‌بنیان

در راستای اجرای ماده (۱۰) قانون جهش تولید دانش‌بنیان (بند «ی» ماده (۲۹) قانون برگزاری مناقصات) و به منظور رونق بازار محصولات فناورانه و راهبردی با هدف ایجاد بستر تولید بار اول آن‌ها در داخل کشور، دستورالعمل اجرایی این قانون به شرح زیر مصوب می‌شود:

#### دستورالعمل اجرایی کارگروه تولید بار اول

**ماده ۱:** در این دستورالعمل اصطلاحات زیر در معانی مشروح به کار می‌رود:

الف: کارگروه تولید بار اول: کارگروهی زیر نظر شورای راهبردی فناوری‌ها و تولیدات دانش‌بنیان (موضوع ماده ۲ قانون حمایت از شرکت‌ها و مؤسسات دانش‌بنیان و تجاری‌سازی نوآوری‌ها و اختراعات) متشکل از نماینده معاونت علمی و فناوری رئیس‌جمهور (رئیس کارگروه)، نماینده وزارت صنعت، معدن و تجارت (عضو ثابت) و بالاترین مقام دستگاه متقاضی بهره‌مندی از قانون (عضو متغیر)؛

ب: دبیرخانه کارگروه: دبیرخانه کارگروه تولید بار اول که در معاونت علمی و فناوری رئیس‌جمهور ایجاد می‌شود و شیوه‌نامه اجرایی آن به تصویب کارگروه تولید بار اول می‌رسد.

ج: دستگاه متقاضی: دستگاه اجرایی متقاضی تولید بار اول کالا و اقلام فناورانه راهبردی شامل اشخاص موضوع بند «ب» ماده (۱) قانون برگزاری مناقصات؛

د: تولید بار اول: منظور خرید کالا و خدمات دانش‌بنیان و راهبردی است که برای بار اول ساخته می‌شود و پیش از این به صورت تجاری در کشور تولید نشده است و نمونه مشابه داخلی برای آن وجود ندارد.

ه: شرکت دانش‌بنیان: شرکت‌ها و مؤسسات دانش‌بنیان موضوع قانون حمایت از شرکت‌ها و مؤسسات

دانش‌بنیان و تجاری‌سازی نوآوری‌ها و اختراعات مصوب سال ۱۳۸۹ که از سوی معاونت علمی و فناوری رئیس‌جمهور تأیید می‌شود.

**ماده ۲:** به تشخیص و پیشنهاد بالاترین مقام دستگاه متقاضی، و با تأیید کارگروه تولید بار اول، برای تولید بار اول محصول یا خدمت دانش‌بنیان، نیازی به برگزاری مناقصه نبوده و مورد معامله موضوع این ماده با شرکت‌ها و مؤسسات دانش‌بنیان، واحدهای فناور مستقر در مراکز رشد، پارک‌های علم و فناوری، سراهای نوآوری دانشگاه آزاد اسلامی، جهاد دانشگاهی و واحدهای خلاق، صرفاً بر اساس این آیین‌نامه و بدون انجام تشریفات مندرج در سایر مواد و بندهای قانون برگزاری مناقصات و آیین‌نامه‌های اجرایی این قانون انجام می‌شود.

تبصره ۱: به تشخیص و پیشنهاد بالاترین مقام دستگاه متقاضی و با تأیید کارگروه تولید بار اول، مبلغ پیش‌پرداخت در قراردادهای موضوع این آیین‌نامه تا ۵۰ درصد مبلغ اولیه قرارداد یا به میزانی که تحقق قرارداد منوط به تأیید آن است، قابل افزایش است.

تبصره ۲: بالاترین مقام دستگاه متقاضی در شرکت‌های دولتی هیأت مدیره و یا مدیرعامل همان شرکت است. همچنین بالاترین مقام دستگاه متقاضی در سازمان‌ها، مؤسسات و مراکز دولتی، رئیس سازمان است.

تبصره ۳: تشخیص عدم وجود نمونه مشابه داخلی، دانش‌بنیان بودن محصول یا خدمت، و صلاحیت شرکت‌های دانش‌بنیان و سایر پیمانکاران مندرج در ماده (۲) به عهده کارگروه تولید بار اول است و نیازی به انجام استعلام و یا برگزاری فراخوان از سوی دستگاه متقاضی برای ارائه درخواست به کارگروه تولید بار اول نیست.

تبصره ۴: درخواست تولید بار اول از سوی دستگاه‌های اجرایی به صورت کتبی و با امضای مدیرعامل یا رئیس دستگاه و شامل مستندات مندرج در پیوست (۱) این آیین‌نامه، به کارگروه تولید بار اول ارسال می‌شود.

تبصره ۵: فرایند بررسی درخواست تولید بار اول به شرح پیوست (۲) این آیین‌نامه می‌باشد.

تبصره ۶: سقف هر قرارداد تولید بار اول در حوزه انرژی ۵۰۰ برابر و در سایر حوزه‌ها ۲۵۰ برابر سقف نصاب معاملات متوسط است.

**ماده ۳:** کارگروه تولید بار اول موظف است پس از وصول مستندات هر تقاضا، درخواست‌های واصله را بررسی و نتیجه را اعلام کند.

**ماده ۴:** مصوبات کارگروه، با امضای معاون علمی و فناوری رئیس‌جمهور به دستگاه متقاضی ابلاغ می‌شود.

**ماده ۵:** مدیرعامل یا رئیس دستگاه متقاضی موظف است هر سه ماه یکبار گزارش فرایند عقد قرارداد و اجرای آن را تا زمان خاتمه قرارداد، به دبیرخانه کارگروه ارسال کند.

**ماده ۶:** تامین منابع مالی برای تولید بار اول بر عهده دستگاه متقاضی است.

**ماده ۷:** وزارت صنعت، معدن و تجارت موظف است پس از تولید بار اول موارد موضوع این مصوبه، اقدامات قانونی لازم را از طریق سازوکارهای در اختیار آن وزارتخانه برای حمایت از تولید داخل (از قبیل اعمال تعرفه، محدودیت در ثبت سفارش و ...) انجام دهد.

### پیوست (۱): سرفصل مستندات مربوط به تولید بار اول

بالاترین مقام دستگاه متقاضی باید تقاضای خود را به همراه مستندات ذیل به دبیرخانه کارگروه ارسال کند:

۱. نامه درخواست؛ شامل نامه درخواست مدیر عامل یا رئیس دستگاه به منظور تأیید درخواست و تأیید صحت اطلاعات ارسال شده؛

۲. مشخصات بهره‌بردار و محل کاربرد کالا؛

۳. مشخصات فنی کالا شامل نام فنی، مشخصات عملکردی، استانداردها، سازندگان اصلی، قیمت؛

۴. دلایل توجیهی ساخت بار اول؛ دشواری تامین کالا از سازندگان اصلی و دریافت خدمات، موارد مربوط به پدافند غیر عامل، قیمت، مشتریان دیگری که در صورت بومی‌سازی از آن استفاده خواهند کرد.

۵. دلایل توجیهی انتخاب شرکت دانش‌بنیان؛ اطلاعات مربوط به شرکت دانش‌بنیان منتخب شامل سوابق کاری مرتبط، ویژگی تیم تحقیق و توسعه، توانمندی تامین مالی، شیوه کسب دانش فنی برای ساخت بار اول (مهندسی معکوس، انتقال فناوری و...)، تجهیزات و امکانات تولید، امکانات آزمایشگاهی، تأییدیه‌ها و مجوزها.
۶. مدل قرارداد ساخت بار اول؛ شیوه برآورد قیمت، محل تأمین مالی و نحوه پرداخت، جدول زمان‌بندی اجرای قرارداد، شیوه تست و کسب اطمینان از صحت عملکرد کالا و یا نحوه دریافت تأییدیه، خدمات پس از فروش، میزان عمق ساخت داخل کالا.

۷. ارتباط با کارشناسان فنی سازمان اجرایی؛ شامل مواردی مانند شماره تماس مستقیم و ایمیل سازمانی کارشناسان فنی مرتبط و مطلع در دستگاه متقاضی جهت هماهنگی و تکمیل پرونده.

تبصره: مبلغ پیش‌پرداخت در قراردادهای موضوع این بند به تشخیص بالاترین مقام دستگاه اجرائی تا پنجاه درصد (۵۰٪) مبلغ اولیه قرارداد یا به میزانی که تحقق قرارداد منوط به آن است، با تأیید کارگروه مزبور قابل افزایش است.»

ب: وزارت علوم، تحقیقات و فناوری موظف است سالانه فهرست شرکت‌ها و مؤسسات دانش‌بنیان، واحدهای فناوری مستقر در مراکز رشد و پارک‌های علم و فناوری و جهاد دانشگاهی، سراهای نوآوری

دانشگاه آزاد اسلامی و واحدهای خلاق و محصولات آنها را به صورت تخصصی و مجزا اعلام نماید. دستگاه‌های اجرائی مرکزی موظفند با تجميع تقاضا، برای بازاریابی و تسهیل خرید از فهرست مذکور از محل ردیف‌های بودجه ذیل خود برنامه‌ریزی و نظارت نمایند.

پ: پس از ورود سرمایه‌گذار خصوصی به یک مصداق خاص و اعلام کتبی به شورای راهبری فناوری‌ها و تولیدات دانش‌بنیان با رعایت اصل یکصد و دهم (۱۱۰) قانون اساسی، اقدامات وزارتخانه‌ها، سازمان‌ها و شرکت‌های دولتی و مؤسسات و نهادهای عمومی غیردولتی در تأمین زنجیره ارزش و تولید اقلام موضوع بند «الف» ماده (۱) این قانون، نباید موجبات رقابت با شرکت‌ها و مؤسسات دانش‌بنیان و واحدهای فناوری مستقر در مراکز رشد و پارک‌های علم و فناوری را فراهم آورد. تشخیص مصداق رقابت با شورای راهبری فناوری‌ها و تولیدات دانش‌بنیان می‌باشد. چنانچه اصل وجود رقابت محرز گردید باید مرکز مذکور بلافاصله نسبت به توقف فعالیت اقدام نماید. مدت توقف، حسب مورد توسط شورای فوق‌الذکر تعیین می‌گردد.

### مصوبه شورای راهبری فناوری‌ها و تولیدات دانش‌بنیان

شورای راهبری فناوری‌ها و تولیدات دانش‌بنیان در جلسه مورخ ۱۴۰۱/۱۰/۲۰ به استناد بند (خ) ماده (۳) و بند (ج) ماده (۶) آیین‌نامه اجرایی قانون حمایت از شرکت‌ها و مؤسسات دانش‌بنیان و تجاری‌سازی نوآوری‌ها و اختراعات - مصوب ۱۳۸۹-، «دستورالعمل اجرایی بند (پ) ماده ۱۰ قانون جهش تولید دانش‌بنیان» را به شرح زیر تصویب کرد:

### دستورالعمل اجرایی بند (پ) ماده (۱۰) قانون جهش تولید دانش‌بنیان

#### ماده ۱: تعاریف:

**الف: قانون:** قانون جهش تولید دانش‌بنیان

**ب: شورا:** شورای راهبری فناوری‌ها و تولیدات دانش‌بنیان موضوع ماده (۸) قانون

**ج: کارگروه:** کارگروه دائمی شورا، موضوع ماده (۴) آیین‌نامه اجرایی قانون حمایت از شرکت‌ها و مؤسسات دانش‌بنیان و تجاری‌سازی نوآوری‌ها و اختراعات - مصوب ۱۳۸۹- و اصلاحات و الحاقات بعدی آن

**د: دستگاه:** وزارتخانه‌ها، سازمان‌ها، شرکت‌های دولتی و مؤسسات و نهادهای عمومی غیردولتی

**ه: شرکت:** شامل شرکت یا موسسه دانش‌بنیان و یا واحدهای فناوری مستقر در مراکز رشد و پارک‌های علم

و فناوری



**و: اقلام مشمول:** اقلام موضوع ماده (۱) قانون در چارچوب آیین‌نامه اجرایی شماره ۱۶۰۷۱۶/ت/۰۲۹هـ م‌خ مورخ ۱۴۰۱/۰۹/۰۲ هیأت وزیران و زنجیره ارزش مرتبط با آنها.

**ماده ۲:** در این دستورالعمل، اقدامات دستگاه در حوزه اقلام مشمول، شامل موارد زیر است:

الف: تولید مستقیم یا تولید از طریق برون‌سپاری و بدون کارخانه

ب: خرید یا تامین از خارج از کشور یا واردات و فروش در بازار داخل

ج: ایجاد انحصار یا شبه انحصار از طریق صدور مجوزها، تاییدیه‌ها یا سایر روش‌ها

د: اقدامات منجر به اخلال در رقابت موضوع مواد (۴۴) تا (۴۸) و ماده (۵۲) قانون اجرای سیاست‌های کلی

اصل چهل و چهارم (۴۴) قانون اساسی - مصوب ۱۳۸۷- و اصلاحات و الحاقات بعدی آن

ه: سایر اقدامات به تشخیص کارگروه و شورا

**تبصره ۱:** اقدامات موضوع این ماده توسط شرکت‌ها و مؤسساتی که حداقل یکی از شرایط زیر را دارا

باشند نیز مشمول این آیین‌نامه می‌شود:

الف: بیش از ۴۰ درصد از سهام یا سرمایه شرکت یا موسسه بصورت مستقیم یا با واسطه متعلق به یک یا

چند دستگاه باشد.

ب: یک یا چند دستگاه بواسطه دارا بودن سهام ممتاز در شرکت یا موسسه یا به هر طریق دیگر، امکان

تعیین هیأت مدیره به میزان بیش از ۴۰ درصد یا تعیین مدیر عامل یا حق وتو تصمیمات جلسات مجمع

عمومی عادی یا فوق‌العاده یا هیأت مدیره شرکت یا موسسه را داشته باشند.

**تبصره ۲:** سرمایه‌گذاری یا مشارکت صندوق‌های پژوهش و فناوری و یا صندوق نوآوری و شکوفایی با

بخش خصوصی در حوزه اقلام مشمول، از شمول این دستورالعمل خارج است.

**ماده ۳:** مصادیق رقابت دستگاه در اقلام مشمول با توجه به شرایط زیر تعیین می‌شود:

الف: توانمندی تولیدکنندگان داخلی در حوزه اقلام مشمول در تامین نیاز فعلی و آتی بازار کشور از جهت

کمی و ویژگی‌های کیفی کافی باشد.

ب: سهم بازار دستگاه یا اقدامات دستگاه موضوع ماده (۲) به نحوی باشد که مخل ورود یا توسعه

«شرکت‌ها» در حوزه اقلام مشمول باشد.

ج: جلوگیری از اقدامات دستگاه موضوع ماده (۲) باعث آسیب به نیازهای فعلی و آتی بازار کشور نشود.

**ماده ۴:** «شرکت‌های» فعال در حوزه اقلام مشمول موضوع ماده (۱) که متقاضی بررسی اقدامات

دستگاه‌های مشمول بند «پ» ماده (۱۰) قانون هستند، می‌توانند با ارایه اطلاعات و مستندات مرتبط شامل

موارد ذیل، درخواست رفع اقدامات دستگاه موضوع ماده (۲) را به صورت کتبی به دبیرخانه شورا اعلام کنند:

الف: مشخصات ارقام مشمول و سوابق و توانمندی‌های «شرکت» در آن

ب: شواهد و مستندات مبنی بر اقدامات دستگاه موضوع ماده (۲)

ج: شواهد و مستندات مربوط به شرایط مصادیق رقابت دستگاه موضوع ماده (۳) در صورت لزوم حسب درخواست «شرکت»

**تبصره:** درخواست‌هایی مورد بررسی قرار می‌گیرند که ارقام مشمول آنها توسط «شرکت» به تولید و فروش رسیده باشد.

**ماده ۵:** دبیرخانه شورا موظف است ظرف حداکثر دو ماه درخواست‌های واصله را با همکاری نهادهای ذی‌صلاح و با توجه به شرایط مصادیق رقابت دستگاه موضوع ماده (۳) تحلیل نموده و نتیجه را جهت بررسی به کارگروه اعلام کند. بعد از طرح نتیجه بررسی درخواست در کارگروه، نظر کارگروه که شامل مواردی از جمله رد درخواست «شرکت» متقاضی، محدود کردن، زمان‌بندی جهت توقف دائمی یا مدت‌دار اقدامات دستگاه موضوع ماده (۲) است توسط رئیس کارگروه به دستگاه و «شرکت‌های» متقاضی ابلاغ می‌شود. در صورت درخواست تجدید نظر توسط دستگاه و یا عدم اجرای مصوبات کارگروه، دبیرخانه شورا نظر کارگروه را در شورا مطرح می‌نماید و مصوبه شورا را به دستگاه و «شرکت‌های» متقاضی ابلاغ می‌کند.

**ماده ۶:** دبیرخانه شورا مجاز است با همکاری دستگاه‌های عضو شورا از طریق پایش بازار حوزه ارقام مشمول، اقدامات دستگاه موضوع ماده (۲) و نیز مصادیق رقابت دستگاه موضوع ماده (۳) را مورد تحلیل قرار داده و نتیجه را به کارگروه جهت بررسی و اتخاذ تصمیم اعلام کند.

**ماده ۷:** دستگاه موظف است مطابق با زمانبندی اعلام شده، نسبت به اجرای تصمیم اتخاذشده در موضوع مواد (۵) و (۶) این دستورالعمل اقدام کند و گزارش اقدامات را حداکثر ۲۰ روز تقویمی پس از اقدام به دبیرخانه شورا ارائه دهد. در صورت عدم اجرای تصمیم شورا و عدم ارائه عذر موجه توسط دستگاه، دبیرخانه شورا موظف است ضمن اطلاع به «شرکت» در خصوص پیگیری از مراجع صالحه، حسب مورد نسبت به اعلام موارد عدم اجرای قانون به سازمان بازرسی کل کشور، هیأت‌های رسیدگی به تخلفات اداری و سایر مراجع ذی‌صلاح اقدام کند.

**ماده ۸:** در چارچوب تاکیدات مقام معظم رهبری مبنی بر صیانت از بازار شرکت‌های دانش‌بنیان و عدم ورود مؤسسات و نهادهای تحت نظر ایشان در محصولاتی که شرکت‌های دانش‌بنیان تولید می‌کنند، این مجموعه‌ها نیز مشمول این آیین‌نامه هستند، مگر اینکه در موارد خاص مجوز ادامه فعالیت در زمینه‌هایی را که شورا مصداق رقابت تشخیص می‌دهد از دفتر معظم‌له کسب کنند.

## «ماده ۱۱»

### حمایت مالیاتی با هدف تقویت فعالیت‌های تحقیق و توسعه

ماده (۱۴۱) قانون مالیات‌های مستقیم

آیین‌نامه اجرایی بند (ب) ماده (۱۱) قانون جهش تولید دانش‌بنیان

دستورالعمل اجرایی بند (ب) ماده (۱۱) قانون جهش تولید دانش‌بنیان

مصوبه اصلاح حمایت‌های مالیاتی از شرکت‌های دانش‌بنیان

ماده (۱۲۲) قانون مالیات‌های مستقیم

بندهای (۲۰) و (۲۱) ماده (۱) قانون بازار اوراق بهادار جمهوری اسلامی ایران

آیین‌نامه اجرایی بند (ت) ماده (۱۱) قانون جهش تولید دانش‌بنیان

دستورالعمل اجرایی بند (ت) ماده (۱۱) قانون جهش تولید دانش‌بنیان

**ماده ۱۱:** با هدف جهت‌دهی حمایت‌های مالیاتی به سمت توسعه نوآوری و اقتصاد دانش‌بنیان: الف: در ماده (۱۴۱) قانون مالیات‌های مستقیم عبارت «و کالاهای واسطه‌ای نیمه‌خام» بعد از عبارت‌های «بیست درصد (۲۰٪) درآمد حاصل از صادرات مواد خام» و «فهرست مواد خام و کالاهای نفتی» اضافه می‌شود.

### قانون مرتبط

#### ماده (۱۴۱) قانون مالیات‌های مستقیم:

صد درصد (۱۰۰٪) درآمد حاصل از صادرات خدمات و کالاهای غیرنفتی و محصولات بخش کشاورزی و بیست درصد (۲۰٪) درآمد حاصل از صادرات مواد خام و کالاهای واسطه‌ای نیمه‌خام مشمول مالیات با نرخ صفر می‌گردد. فهرست مواد خام و کالاهای نفتی و کالاهای واسطه‌ای نیمه‌خام به پیشنهاد مشترک وزارتخانه‌های امور اقتصادی و دارایی، صنعت، معدن و تجارت و نفت و اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی به تصویب هیأت وزیران می‌رسد.

ب: معادل هزینه انجام شده برای فعالیت‌های تحقیق و توسعه، به عنوان اعتبار مالیاتی با قابلیت انتقال به سنوات آتی به شرکت‌ها و مؤسسات متقاضی اعطاء می‌شود و معادل آن از مالیات قطعی شده سال انجام هزینه مذکور یا سال‌های بعد کسر می‌شود. آیین‌نامه اجرائی این بند حداکثر ظرف سه‌ماه از تاریخ ابلاغ این قانون توسط وزارت امور اقتصادی و دارایی با همکاری معاونت علمی و فناوری رئیس‌جمهور، وزارت علوم، تحقیقات و فناوری و وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی تهیه می‌شود و به تصویب هیأت وزیران می‌رسد. مسؤول نظارت بر اجرای این بند شورای راهبری فناوری‌ها و تولیدات دانش‌بنیان می‌باشد.

### مصوبه هیأت وزیران

هیأت وزیران در جلسه ۱۴۰۱/۶/۱۳ به پیشنهاد وزارت امور اقتصادی و دارایی با همکاری معاونت علمی و فناوری رئیس‌جمهور، وزارتخانه‌های علوم، تحقیقات و فناوری و بهداشت، درمان و آموزش پزشکی و به استناد بند (ب) ماده (۱۱) قانون جهش تولید دانش‌بنیان - مصوب ۱۴۰۱ - آیین‌نامه اجرایی بند مذکور را به شرح زیر تصویب کرد:

## آیین نامه اجرایی بند (ب) ماده (۱۱) قانون جهش تولید دانش بنیان

**ماده ۱:** در این آیین نامه اصطلاحات زیر در معانی مشروح مربوط به کار می‌روند:

۱. قانون: قانون جهش تولید دانش بنیان - مصوب ۱۴۰۱ -
۲. شورا: شورای راهبری فناوری‌ها و تولیدات دانش بنیان موضوع ماده (۲) قانون حمایت از شرکت‌ها و مؤسسات دانش بنیان و تجاری‌سازی نوآوری‌ها و اختراعات - مصوب ۱۳۸۹ - با اصلاحات بعدی آن.
۳. سازمان: سازمان امور مالیاتی کشور.
۴. اشخاص مشمول: شرکت‌ها و مؤسسات متقاضی اعتبار مالیاتی در چهارچوب ماده (۲) این آیین نامه.
۵. طرح (پروژه)‌های تحقیق و توسعه: طرح (پروژه)‌های تحقیق و توسعه که در چهارچوب ضوابط مصوب شورا با هدف تولید محصولات یا خدمات جدید، ارتقای محصولات یا خدمات فعلی و یا بهبود فرآیندهای تولید یا عملیات با به‌کارگیری فناوری و نوآوری در قالب طرح مشخص و حاوی زمان‌بندی و به تأیید دبیرخانه شورا می‌رسد.

**ماده ۲:** شرکت‌ها و مؤسسات تولیدی و خدماتی که دارای پروانه بهره‌برداری یا مجوز فعالیت از وزارتخانه‌ها و نهادهای ذی‌ربط هستند، می‌توانند مشمول این آیین نامه قرار گیرند.

تبصره ۱: در اجرای تبصره (۱) ماده (۲) قانون حمایت از شرکت‌ها و مؤسسات دانش بنیان و تجاری‌سازی نوآوری‌ها و اختراعات، شرکت‌ها و مؤسساتی که از حمایت‌های مالیاتی موضوع این آیین نامه بهره‌مند می‌شوند، در چهارچوب مصوبات شورا در همان سال مالی امکان استفاده از حمایت‌های مالیاتی موضوع مواد (۳) و (۹) قانون حمایت از شرکت‌ها و مؤسسات دانش بنیان و تجاری‌سازی نوآوری‌ها و اختراعات ندارند.

تبصره ۲: در اجرای تبصره (۱) ماده (۲) قانون حمایت از شرکت‌ها و مؤسسات دانش بنیان و تجاری‌سازی نوآوری‌ها و اختراعات، در صورتی که اشخاص مشمول موضوع این آیین نامه از اعتبار مالیاتی این آیین نامه برخوردار شده باشند، بابت کالاها و خدمات تولید شده از نتیجه طرح (پروژه)‌های تحقیق و توسعه مذکور، در چهارچوب مصوبات شورا مشمول مشوق‌های مالیاتی موضوع مواد (۳) و (۹) قانون حمایت از شرکت‌ها و مؤسسات دانش بنیان و تجاری‌سازی نوآوری‌ها و اختراعات نمی‌باشند.

تبصره ۳: هزینه‌های مشمول حمایت‌های بند (س) ماده (۱۳۲) قانون مالیات‌های مستقیم - مصوب ۱۳۶۶ - و اصلاحات بعدی آن به عنوان هزینه‌های مورد تأیید این آیین نامه محسوب نخواهد شد.

**ماده ۳:** معادل هزینه‌های انجام‌شده در طول برنامه زمان‌بندی و تا سقف هزینه‌های مندرج در طرح (پروژه)‌های تحقیق و توسعه مصوب بر اساس راهبردها و اولویت‌های اعلامی و در چهارچوب مواد (۱۴۷)

و (۱۴۸) اصلاحی قانون مالیات‌های مستقیم- مصوب ۱۳۹۴- و سایر مقررات مرتبط به عنوان اعتبار مالیاتی با قابلیت انتقال به سنوات آتی به اشخاص مشمول اعطا می‌شود و معادل آن از مالیات قطعی موضوع ماده (۱۰۵) قانون مالیات‌های مستقیم مربوط به سال انجام هزینه مذکور یا سال‌های بعد کسر می‌شود. راهبردها و اولویت‌ها و ضوابط مربوط به فرآیند تصویب و چهارچوب تدوین طرح (پروژه)‌های تحقیق و توسعه توسط شورا تعیین می‌شود.

تبصره ۱: اعتبار مالیاتی موضوع این آیین‌نامه مشمول جایزه خوش حسابی موضوع ماده (۱۹۰) و خسارت و استرداد موضوع ماده (۲۴۲) قانون مالیات‌های مستقیم و تهاتر با بدهی سنوات گذشته قبل از سال انجام هزینه و سایر منابع مالیاتی نخواهد بود.

تبصره ۲: هزینه‌هایی که در اجرای بند (ب) ماده (۱۱) قانون به عنوان اعتبار مالیاتی از مالیات قطعی شده سال انجام هزینه مذکور یا سال‌های بعد کسر می‌شوند، مجدداً به عنوان اعتبار مالیاتی یا هزینه قابل قبول مالیاتی از جمله هزینه استهلاک پذیرفته نخواهد شد. همچنین مالیات بر ارزش افزوده پرداخت شده بابت کالا و خدمات موضوع این آیین‌نامه مشمول اعتبار مالیاتی موضوع این آیین‌نامه نیست.

تبصره ۳: در صورت اظهار خلاف واقع هزینه‌های طرح (پروژه)‌های تحقیق و توسعه، اشخاص مشمول از حمایت‌های مالیاتی این آیین‌نامه محروم شده و سازمان مکلف است نسبت به مطالبه اعتبار مالیاتی اعطا شده و جرایم متعلقه قانونی اقدام نماید.

**ماده ۴:** سرفصل‌های هزینه‌کرد تحقیق و توسعه طرح (پروژه)‌های موضوع این آیین‌نامه از جمله هزینه‌های منابع انسانی، مواد، ملزومات، تجهیزات و خدمات مورد نیاز تحقیق و توسعه و شرایط پذیرش هریک از آنها با رعایت مفاد این ماده توسط شورا تعیین می‌شود و باید در چهارچوب مواد (۱۴۷) و (۱۴۸) قانون مالیات‌های مستقیم صورت گرفته باشد و در سرفصل‌های جداگانه در دفاتر قانونی ثبت و نگهداری شود.

تبصره ۱: هزینه خرید زمین و ساختمان و یا احداث آن جزء سرفصل‌های مورد پذیرش هزینه‌کرد تحقیق و توسعه نیست.

تبصره ۲: هزینه خرید و نگهداری خودرو به عنوان سرفصل هزینه‌کرد مورد پذیرش نبوده و صرفاً در صورتی که برای مهندسی معکوس و اجرای طرح (پروژه) تحقیق و توسعه به کار رود، با تأیید دبیرخانه شورا به میزان استهلاک سالیانه و بر اساس ماده (۱۴۹) اصلاحی قانون مالیات‌های مستقیم- مصوب ۱۳۹۴- به عنوان هزینه‌کرد تحقیق و توسعه قابل پذیرش است.

تبصره ۳: هزینه خرید ماشین‌آلات و تجهیزات به میزان استهلاک سالیانه در طرح (پروژه) تحقیق و توسعه

در چهارچوب مصوبات شورا و بر اساس ماده (۱۴۹) اصلاحی قانون مالیات‌های مستقیم به عنوان هزینه‌کرد تحقیق و توسعه قابل پذیرش است.

**تبصره ۴:** هزینه خرید مواد اولیه در چهارچوب مصوبات شورا و صرفاً به میزانی که در طرح (پروژه) استفاده شده است، به عنوان هزینه‌کرد تحقیق و توسعه قابل پذیرش است.

**ماده ۵:** اشخاص مشمول موظفند طرح (پروژه)های تحقیق و توسعه پیشنهادی خود را همراه با مستندات مورد نیاز در چهارچوب مشخص شده توسط شورا به دبیرخانه شورا ارائه نمایند.

**تبصره:** دبیرخانه شورا باید امکان دسترسی برخط به طرح (پروژه)های تحقیق و توسعه مصوب را که در برگیرنده نام شرکت، موضوع طرح (پروژه)، میزان هزینه‌های طرح، مدت زمان و همچنین فهرست طرح (پروژه)های تحقیق و توسعه موضوع این آیین‌نامه و تأییدیه‌های مربوط را برای سازمان فراهم آورد.

**ماده ۶:** به منظور تحقق اهداف مندرج در صدر ماده (۱۱) قانون، طرح (پروژه)های تحقیق و توسعه موضوع این آیین‌نامه منوط به فعالیت‌های فناورانه، نوآورانه و دانش‌بنیان و رعایت چهارچوب تعیین‌شده توسط شورا، از مشوق‌های موضوع این آیین‌نامه بهره‌مند می‌گردند.

**ماده ۷:** تعیین و تأیید میزان هزینه‌کرد مجاز در طرح (پروژه)های اعلامی مصوب اشخاص مشمول برای اقلام طرح (پروژه) تحقیق و توسعه بر عهده دبیرخانه شورا خواهد بود. دبیرخانه شورا موظف است مجموع هزینه‌کرد مورد تأیید اشخاص مشمول را در هر سال مالی حداکثر تا چهارماه پس از پایان سال مالی در اختیار سازمان قرار دهد. سازمان موظف است با بررسی اسناد هزینه‌ای معتبر نسبت به راستی‌آزمایی هزینه‌کرد اعلامی دبیرخانه شورا اقدام کرده و میزان هزینه‌کرد تحقیق و توسعه نهایی را از سر جمع مالیات عملکرد اشخاص مشمول در آن سال مالی یا سنوات آتی کسر نماید.

**تبصره:** سازمان موظف است نسبت به درج جدول/جداول ویژه اظهار هزینه‌های تحقیق و توسعه و استفاده از اعتبار مالیاتی موضوع این آیین‌نامه و انتقال به سنوات بعد موضوع بند (ب) ماده (۱۱) قانون در اظهارنامه مالیاتی سال ۱۴۰۱ به بعد اقدام نماید. دستگاه‌های اجرایی مکلف به همکاری، ارائه اطلاعات و دسترسی‌های لازم به دبیرخانه شورا به منظور ارزیابی و شناسایی هزینه‌های تحقیق و توسعه هستند.

**ماده ۸:** صرفاً هزینه انجام‌شده در طرح (پروژه)های تحقیق و توسعه با رعایت مفاد این آیین‌نامه به عنوان اعتبار مالیاتی قابل کسر از مالیات قطعی‌شده سال انجام هزینه یا سنوات آتی اشخاص مشمول خواهد بود. اعتبار مالیاتی موضوع این آیین‌نامه قابل تسری به سایر هزینه‌های اشخاص مشمول نمی‌باشد.

**ماده ۹:** اعتبار مالیاتی موضوع این آیین‌نامه، صرفاً برای طرح (پروژه)هایی که پس از لازم‌الاجراشدن قانون به تأیید دبیرخانه شورا می‌رسند قابل اعمال می‌باشد.

تبصره: در تعیین مصادیق طرح (پروژه)‌های تحقیق و توسعه، دبیرخانه شورا در فرآیند تأیید در صورت لزوم نظر تخصصی دستگاه اجرایی مربوط را دریافت نماید.

**ماده ۱۰:** دبیرخانه شورا موظف است دستورالعمل‌های لازم برای اجرای این آیین‌نامه را با همکاری سازمان تهیه و به تصویب شورا برساند. نظارت بر حسن اجرای این آیین‌نامه بر عهده شورا خواهد بود و شورا موظف است گزارش عملکرد آن را سالیانه تهیه و به هیأت وزیران ارسال نماید.

**ماده ۱۱:** قراردادهای تحقیق و توسعه موضوع ماده (۱۳) قانون در چهارچوب ضوابط این آیین‌نامه مشمول بهره‌مندی از اعتبار مالیاتی می‌باشد.

### مصوبه شورای راهبری فناوری‌ها و تولیدات دانش‌بنیان

شورای راهبری فناوری‌ها و تولیدات دانش‌بنیان در جلسه مورخ ۱۴۰۱/۱۰/۲۰ به استناد آیین‌نامه اجرایی بند (ب) ماده (۱۱) قانون جهش تولید دانش‌بنیان موضوع تصویب‌نامه شماره ۱۱۷۲۰۵/ت/۶۰۰۲۳هـ مورخ ۱۴۰۱/۰۷/۰۴ هیأت وزیران، «دستورالعمل اجرایی بند (ب) ماده (۱۱) قانون جهش تولید دانش‌بنیان» را به شرح زیر تصویب کرد:

### دستورالعمل اجرایی بند (ب) ماده (۱۱) قانون جهش تولید دانش‌بنیان

#### ۱. تعاریف

**الف: قانون:** قانون جهش تولید دانش‌بنیان - مصوب ۱۴۰۱ -

**ب: شورا:** شورای راهبری فناوری‌ها و تولیدات دانش‌بنیان موضوع ماده (۲) قانون حمایت از شرکت‌ها و مؤسسات دانش‌بنیان و تجاری‌سازی نوآوری‌ها و اختراعات - مصوب ۱۳۸۹ - با اصلاحات و الحاقات بعدی آن

**ج: دبیرخانه:** دبیرخانه شورا، موضوع تبصره (۲) ماده (۲) قانون حمایت از شرکت‌ها و مؤسسات دانش‌بنیان و تجاری‌سازی نوآوری‌ها و اختراعات - مصوب ۱۳۸۹ - با اصلاحات و الحاقات بعدی آن

**د: سازمان:** سازمان امور مالیاتی کشور

**ه: آیین‌نامه:** آیین‌نامه اجرایی بند (ب) ماده (۱۱) موضوع تصویب‌نامه شماره ۱۱۷۲۰۵/ت/۶۰۰۲۳هـ مورخ ۱۴۰۱/۰۷/۰۴ هیأت وزیران

**و: شرکت:** شرکت‌ها و مؤسسات متقاضی در چارچوب ماده (۲) آیین‌نامه



**ز: اعتبار مالیاتی تحقیق و توسعه:** اعتبار مالیاتی تحقیق و توسعه موضوع بند ب ماده (۱۱) قانون و

در چارچوب آیین نامه

**ح: طرح (پروژه) های تحقیق و توسعه:** طرح (پروژه) های تحقیق و توسعه که با هدف تولید محصولات یا خدمات جدید، ارتقاء محصولات یا خدمات فعلی و یا بهبود فرآیندهای تولید و عملیات با به کارگیری فناوری و نوآوری در قالب طرح مشخص و حاوی زمان بندی و در چارچوب مفاد ماده (۲) و (۳) این دستورالعمل به تایید دبیرخانه می رسد.

## ۲. راهبردها و اولویت های تحقیق و توسعه

با توجه به ماده (۳) آیین نامه، راهبردهای اصلی و اولویت های مدنظر برای تخصیص اعتبار مالیاتی تحقیق و توسعه عبارتند از:

۱-۲. جهت دهی بنگاه های اقتصادی به نوآوری با استفاده از فناوری برای ارتقاء مزیت رقابتی با اولویت صادرات

۲-۲. تشویق تحقیق و توسعه در زمینه های دارای اولویت ملی و بخش های مزیت آفرین

۳-۲. تشویق به همکاری فناورانه با استفاده حداکثری از توانمندی فنی شرکت های دانش بنیان و واحدهای فناور

۴-۲. همکاری در فعالیتهای تحقیق و توسعه با نهادهای زیست بوم علم و فناوری از جمله دانشگاه ها، پژوهشگاه ها و پارک های علم و فناوری

۵-۲. اولویت پوشش هزینه های جاری نسبت به هزینه های سرمایه ای با ابزار اعتبار مالیاتی تحقیق و توسعه

۶-۲. حمایت از اشتغال نیروی انسانی تحصیل کرده و نخبه در تحقیق و توسعه شرکت ها

## ۳. معیارهای تایید طرح (پروژه) های تحقیق و توسعه

۱-۳. طرح (پروژه) تحقیق و توسعه مشمول اعتبار مالیاتی تحقیق و توسعه مجموعه ای از فعالیتهای فناورانه است که محصولات، خدمات یا فرآیندهای حاصل از آن در سطح صنایع مربوطه در کشور جدید (نه لزوماً منحصر به فرد) باشد. سطح فناوری مورد نیاز تایید تحقیق و توسعه بر اساس راهبردها و اولویتهای ذکر شده در ماده (۲) این دستورالعمل برای صنایع مختلف توسط دبیرخانه تعیین و اعلام می شود.

۲-۳. طرح (پروژه) تحقیق و توسعه باید نظام مند باشد؛ به گونه ای که دارای طرح، برنامه زمان بندی،

خروجی و اهداف مشخص باشد. چارچوب اطلاعات مورد نیاز برای ارائه طرح (پروژه) تحقیق و توسعه توسط دبیرخانه اعلام می‌شود.

**۳-۳.** در پایان طرح (پروژه) تحقیق و توسعه، تیم تحقیق و توسعه شرکت و همکاران بیرونی آن به مبانی طراحی (know-why) و دانش فنی (know-how) تسلط کافی یافته باشد. این تسلط می‌تواند از طریق طراحی داخلی یا مهندسی معکوس حاصل شده باشد. تشخیص این تسلط به عهده دبیرخانه است.

**۴-۳.** برای پروژه‌هایی که با هدف ارتقاء محصولات یا خدمات موجود یا بهبود فرآیندهای تولید انجام می‌شود، علاوه بر دارا بودن شرایط ذکر شده در بندهای فوق‌الذکر، لازم است که اولاً اجرای پروژه فراتر از فعالیت‌های معمول و رایج توسعه‌ای شرکت‌ها بوده و رسیدن به اهداف آن مستلزم مواجهه با ریسک‌های ناشی از چالش‌های فنی در فعالیت‌های تحقیق و توسعه باشد و ثانیاً ارتقاء محصول یا بهبود فرآیند تولید با تغییر پلتفرم فناوری موجود و به‌کارگیری فناوری‌های جدید در محصول، خدمت یا فرآیند حاصل شود.

**۳-۵.** انواع طرح (پروژه) تحقیق و توسعه قابل قبول و مصادیق قابل قبول تحقیق و توسعه به شرح جدول انتهایی دستورالعمل است. و هر پروژه باید ذیل حداقل یکی از این دسته‌ها تعریف شود. موارد بیشتر بر حسب نیاز و به تشخیص دبیرخانه می‌تواند به این مصادیق اضافه شود.

**تبصره ۱:** فعالیت‌هایی از قبیل تولید، پیش تولید، توزیع کالا و خدمات فنی وابسته، خدمات پشتیبانی، اداری و اجرایی، بازاریابی و تبلیغات، خدمات پس از فروش، امکان‌سنجی اقتصادی و مطالعات بازار، عیب‌یابی و رفع اشکال ماشین‌آلات، افزایش ظرفیت تولید، آزمون‌های کنترل کیفی محصولات موجود، به عنوان طرح (پروژه) تحقیق و توسعه قابل قبول نیستند.

**تبصره ۲:** در حوزه فناوری اطلاعات مواردی نظیر توسعه نرم‌افزارها و سیستم‌های اطلاعاتی با استفاده از روش‌های شناخته شده و استاندارد برنامه‌نویسی و ابزارهای نرم‌افزاری موجود، اضافه کردن قابلیت‌های کاربر به برنامه‌های نرم‌افزاری موجود، تایید امنیت و تست یکپارچگی داده‌ها، شخصی‌سازی یک محصول برای یک استفاده خاص، اشکال‌زدایی معمول از سیستم‌ها و برنامه‌های موجود مشمول اعتبار مالیاتی تحقیق و توسعه نیستند.

#### **۴. سرفصل‌های مورد تایید و شرایط پذیرش هزینه‌کرد تحقیق و توسعه**

**۴-۱.** سرفصل‌های مورد تایید هزینه‌کرد تحقیق و توسعه از جمله هزینه منابع انسانی، مواد، ملزومات، تجهیزات و خدمات مورد نیاز تحقیق و توسعه و شرایط پذیرش هزینه‌کرد هر سرفصل با رعایت مواد (۱۴۷) و (۱۴۸) قانون مالیات‌های مستقیم و ذیل مفاد این ماده توسط دبیرخانه تعیین می‌شود.

**۲-۴.** هزینه خرید زمین و ساختمان و یا احداث آن جزء سرفصل‌های مورد تایید هزینه‌کرد تحقیق و توسعه نیست.

**تبصره ۳:** هزینه اجاره فضای تحقیق و توسعه با اولویت استقرار مراکز تحقیق و توسعه در زیست‌بوم نوآوری شامل پارک‌های علم و فناوری، مراکز رشد، مراکز نوآوری، شتابدهنده‌ها، کارخانه‌های نوآوری و نواحی نوآوری در صورت تناسب فضا با طرح مصوب با تایید دبیرخانه مشمول اعتبار مالیاتی تحقیق و توسعه خواهد بود.

**۳-۴.** هزینه خرید و نگهداری خودرو به عنوان سرفصل هزینه‌کرد مورد پذیرش نبوده و صرفاً در صورتی که برای مهندسی معکوس و اجرای طرح (پروژه) تحقیق و توسعه به کار رود، با تایید دبیرخانه به میزان استهلاک سالیانه و بر اساس ماده (۱۴۹) اصلاحی قانون مالیات‌های مستقیم به عنوان هزینه‌کرد تحقیق و توسعه قابل تایید است.

**۴-۴.** برای ماشین‌آلات و تجهیزاتی که به تایید دبیرخانه در طرح (پروژه) تحقیق و توسعه به کار می‌روند، معادل هزینه استهلاک دستگاه بر اساس ماده (۱۴۹) اصلاحی قانون مالیات‌های مستقیم از اولین سال مالی پس از نصب و راه‌اندازی تا سال پایان پروژه به عنوان اعتبار مالیاتی لحاظ خواهد شد.

**تبصره ۴:** در صورت وجود مشابه داخلی برای ماشین‌آلات و تجهیزات مورد تایید دبیرخانه، صرفاً خرید از سازندگان داخلی مشمول حمایت اعتبار مالیاتی خواهد شد.

**تبصره ۵:** هزینه خرید اقلام اداری از قبیل کامپیوتر، تلویزیون و مبلمان اداری به عنوان سرفصل هزینه‌کرد تحقیق و توسعه مورد پذیرش نیست.

**۵-۴.** هزینه خرید مواد اولیه و اجزا و قطعات، صرفاً به میزانی که در طرح (پروژه) تحقیق و توسعه استفاده شده است، با تایید دبیرخانه به عنوان هزینه‌کرد تحقیق و توسعه در چارچوب طرح (پروژه) تحقیق و توسعه قابل پذیرش است.

**۶-۴.** در مورد نیروی انسانی قابل قبول تحقیق و توسعه صرفاً نیروی انسانی مستقیم بخش تحقیق و توسعه مورد تایید دبیرخانه است و نیروی انسانی سایر بخش‌های اداری یا تولید نظیر کنترل کیفیت، آزمایشگاه و پشتیبانی در طرح (پروژه)‌های تحقیق و توسعه مورد قبول نیست.

**تبصره ۶:** مبنای حقوق و دستمزد نیروی انسانی تحقیق و توسعه، حقوق و مزایای مندرج در لیست بیمه‌شدگان شرکت در سامانه بیمه تامین اجتماعی و تا سقف حداکثر دستمزد مشمول کسر حق بیمه در آن سال خواهد بود. حقوق و دستمزد نیروی انسانی نخبه فعال در پروژه‌های تحقیق و توسعه و فرآیند

ارزیابی آن، با تایید بنیاد ملی نخبگان مشمول حمایت‌های ویژه و تسهیل شده خواهد بود.

**۷-۴.** هزینه آزمون‌ها و تست‌ها برای طرح (پروژه) تحقیق و توسعه و استانداردهای ویژه و اختصاصی بر روی محصولات و خدمات مرتبط با پروژه مورد نظر و هزینه ثبت پتنت بین‌المللی قابل قبول است. در مواردی که استاندارد مصوب در کشور وجود ندارد، هزینه‌کرد تدوین استاندارد مرتبط با پروژه مورد قبول خواهد بود.

**۸-۴.** هزینه‌کرد قرارداد با شرکت‌های دانش‌بنیان و واحدهای فناور که در قالب همکاری‌های فناورانه برای اجرای طرح (پروژه) تحقیق و توسعه منعقد می‌شود، در چارچوب این دستورالعمل و به میزان هزینه‌کرد مورد تایید دبیرخانه مشمول هزینه‌کرد تحقیق و توسعه است و اعتبار مالیاتی تحقیق و توسعه با ارائه جزئیات هزینه‌کرد بر اساس مفاد ماده (۴) دستورالعمل به کارفرما تخصیص می‌یابد.

**۹-۴.** قراردادهای تحقیق و توسعه با دانشگاه‌ها و مراکز آموزش عالی و پژوهشی مربوط به ماده (۱۳) قانون با ارائه جزئیات هزینه‌کرد اقلام که به تایید رئیس دانشگاه یا مرکز آموزش عالی و پژوهشی رسیده است، در چارچوب مواد این دستورالعمل مشمول اعتبار مالیاتی تحقیق و توسعه است.

**۱۰-۴.** هزینه‌های غیرمستقیم خرید کالا در پروژه از جمله مالیات بر ارزش افزوده، خدمات گمرکی، حمل و نقل، ثبت سفارش، ترخیص، حق بیمه مشمول هزینه‌کرد اعتبار مالیاتی نیست.

**۱۱-۴.** هزینه‌کرد ذیل سرفصل‌های مورد تایید که ناشی از معامله با شرکت‌های گروه یا اشخاص وابسته (موضوع ماده ۱۲۹ قانون تجارت) باشد، به عنوان اعتبار مالیاتی قابل پذیرش نخواهد بود.

**۱۲-۴.** هزینه‌کرد مربوط به قراردادهای موضوع بندهای ۸-۴ و ۹-۴ که طرف قرارداد اشخاص وابسته (موضوع ماده ۱۲۹ قانون تجارت) باشد، به عنوان اعتبار مالیاتی قابل پذیرش نخواهد بود.

## ۵. ضوابط و فرآیند تایید طرح (پروژه)های تحقیق و توسعه

**۱-۵.** برای برخورداری از اعتبار مالیاتی تحقیق و توسعه لازم است شرکت متقاضی طرح (پروژه)های تحقیق و توسعه پیشنهادی خود را که شامل هدف از تعریف پروژه، خروجی نهایی، سرفصل‌های هزینه‌کرد و برنامه زمان‌بندی است، به همراه سایر اطلاعات و مستندات مورد نیاز در چارچوب اعلامی دبیرخانه حداکثر تا ۳ ماه پس از شروع سال مالی جدید به دبیرخانه ارائه کند. تایید پروژه مستلزم نبود ابهام یا نقص در موارد فوق‌الذکر و ارائه مستندات فنی کامل خواهد بود.

**۲-۵.** تایید پروژه‌های پیشنهادی بر اساس معیارهای تحقیق و توسعه ذکر شده در مفاد ماده (۳) این

دستورالعمل توسط دبیرخانه انجام می‌شود و دبیرخانه موظف است عناوین، سقف هزینه‌کرد، برنامه زمان‌بندی و خروجی‌های مورد تایید برای هر پروژه را ظرف مدت ۲ ماه پس از تکمیل اطلاعات و مستندات پروژه به شرکت اعلام کند.

**۳-۵.** دبیرخانه موظف است بر اساس طرح و برنامه زمان‌بندی اعلام شده، پیشرفت طرح (پروژه‌های تحقیق و توسعه شرکت را ارزیابی و تایید کند. در صورتی که به تشخیص دبیرخانه پیشرفت پروژه محقق نشده باشد، هزینه‌کرد تحقیق و توسعه تایید نخواهد شد.

### **۶. ضوابط تعیین هزینه‌کرد طرح (پروژه‌های تحقیق و توسعه**

**۱-۶.** شرکت موظف است حداکثر ظرف یک ماه پس از پایان سال مالی ارقام هزینه‌کرد طرح (پروژه‌های تحقیق و توسعه را از زمان تایید پروژه در سرفصل‌های مورد تایید و در قالب تعیین‌شده توسط دبیرخانه به همراه اسناد مالی مورد نیاز ارائه کند.

**۲-۶.** دبیرخانه موظف است بر اساس مفاد ماده (۴) این دستورالعمل و ضوابط و شرایط اعلامی، ارقام مورد تایید و میزان هزینه‌کرد آن را تعیین کرده و حداکثر تا ۴ ماه پس از پایان سال مالی در اختیار سازمان قرار دهد.

**۳-۶.** سازمان موظف است پس از بررسی اسناد هزینه‌ای نسبت به صحت‌سنجی اسناد هزینه تحقیق و توسعه اعلامی دبیرخانه اقدام کرده و میزان هزینه‌کرد تحقیق و توسعه نهایی را از سر جمع مالیات بر عملکرد شرکت در آن سال مالی یا سنوات آتی کسر کند.

### **۷. ضوابط عمومی**

**۱-۷.** شرکت موظف است در کلیه مراحل ارزیابی اعتبار مالیاتی تحقیق و توسعه، امکان بازدید حضوری از طرح (پروژه‌های تحقیق و توسعه را فراهم کند.

**۲-۷.** در صورتی که به اعلام دبیرخانه مشخص شود اظهار خلاف واقع در هزینه‌کرد طرح (پروژه) تحقیق و توسعه و یا هرگونه مغایرت با طرح (پروژه) تحقیق و توسعه صورت گرفته باشد، ضمن این که شرکت متخلف و شرکت‌ها و مؤسسات تابعه آن، از حمایت مالیاتی موضوع بند (ب) ماده (۱۱) قانون تا ۵ سال محروم می‌شود، سازمان مکلف است با اعلام دبیرخانه نسبت به مطالبه اعتبار مالیاتی اعطا شده و جرایم قانونی متعلقه از شرکت متخلف اقدام کند.

**۳-۷.** در مواردی که سازمان در بررسی اسناد و مدارک مربوطه با مصادیق موضوع بند فوق مواجه شود، باید موضوع را به دبیرخانه اعلام و دبیرخانه موظف است ضمن بررسی موضوع، نتیجه را به همراه اظهار نظر صریح در این خصوص به سازمان اعلام کند. عدم اظهار نظر دبیرخانه ظرف مهلت حداکثر دو ماه به منزله تایید اعلام سازمان بوده و سازمان مکلف است نسبت به مطالبه اعتبار مالیاتی اعطا شده و جرایم قانونی متعلقه از شرکت متخلف اقدام کند.

**۴-۷.** دبیرخانه موظف است سامانه برخطی را برای اجرای فرآیند ارزیابی اعتبار مالیاتی تحقیق و توسعه راه‌اندازی کند و در خصوص حفظ محرمانگی اطلاعات اعلام شده توسط شرکت‌ها، تدابیر لازم را به عمل آورد.

**۵-۷.** دبیرخانه مجاز است فرآیند ارزیابی اعتبار مالیاتی تحقیق و توسعه را با همکاری کارگزاران تخصصی و شرکت‌های حسابرس انجام دهد. در این صورت پرداخت هزینه‌های مربوط به ارزیابی بر عهده شرکت خواهد بود.

**۶-۷.** مصادیق اولویت‌های ملی و بخش‌های مزیت‌آفرین موضوع ماده ۲-۲ دستورالعمل و حمایت‌های اختصاصی در تخصیص اعتبار مالیاتی تحقیق و توسعه برای طرح (پروژه)‌های تحقیق و توسعه ذیل این موضوعات توسط دبیرخانه اعلام می‌شود.

**۷-۷.** اعتبار مالیاتی تحقیق و توسعه صرفاً برای پروژه‌هایی که پس از تصویب دستورالعمل در شورا تعریف شده و به تایید دبیرخانه می‌رسند، اعمال می‌شود.

**۸-۷.** دبیرخانه موظف است گزارش عملکرد برنامه اعتبار مالیاتی تحقیق و توسعه شامل پروژه‌های مصوب و میزان هزینه‌کرد تایید شده را به صورت سالیانه تهیه و به شورا ارائه دهد.

**تبصره ۷:** دبیرخانه مکلف است امکان دسترسی برخط به اطلاعات طرح (پروژه)‌های تحقیق و توسعه مصوب، فهرست طرح (پروژه)‌های تحقیق و توسعه موضوع این دستورالعمل و تاییدیه‌های صادره بر اساس مفاد این دستورالعمل را برای سازمان فراهم کند.

**۹-۷.** سازمان موظف است اعتبار مالیاتی تحقیق و توسعه تخصیص یافته برای هر شرکت را به صورت سالیانه به شورا ارائه کند.

**۱۰-۷.** سازمان موظف است نسبت به درج جدول/جداول ویژه اظهار هزینه‌های تحقیق و توسعه و استفاده از اعتبار مالیاتی موضوع این دستورالعمل و انتقال به سنوات بعد موضوع بند (ب) ماده (۱۱) قانون در اظهارنامه مالیاتی در سال ۱۴۰۱ به بعد اقدام کند. دستگاه‌های اجرایی مکلف به همکاری، ارائه اطلاعات و

دسترسی‌های لازم به دبیرخانه به منظور ارزیابی و شناسایی هزینه‌های تحقیق و توسعه هستند.  
**۷-۱۱.** نظارت بر حُسن اجرای دستورالعمل بر عهده شورا بوده و مفاد آن برای یک دوره ۳ ساله لازم‌الاجرا خواهد بود.

| هدف پروژه                                | نوع پروژه  | مصادیق قابل قبول تحقیق و توسعه  |
|--|--|---|
| تولید محصول جدید یا ارتقاء محصولات موجود | ساخت و تولید نمونه اولیه                               | <ul style="list-style-type: none"> <li>- مهندسی معکوس، طراحی، ساخت، تست و استلنداردسازی نمونه‌های اولیه شامل قطعات، ماژول‌ها، تجهیزات و ماشین‌آلات صنعتی سبک تا زمانی که هدف تست نمونه محصول است.</li> <li>- توسعه فناوری ساخت زیرسیستم‌های جدید در ماشین‌آلات سنگین</li> <li>- طراحی و ساخت تجهیزات و ماشین‌آلات با سطح فناوری بالا</li> </ul> |
|  | واحد آزمایشی در مقیاس آزمایشگاهی، پایلوت یا نیمه صنعتی | <ul style="list-style-type: none"> <li>- ساخت، راه‌اندازی و تست یک واحد آزمایشی با هدف توسعه دانش فنی، اثبات طراحی، استانداردسازی محصول</li> </ul>  |
|  | طراحی مهندسی   | <ul style="list-style-type: none"> <li>- طراحی مفهومی یا پایه واحدهای فرآیندی و خطوط تولید</li> <li>- طراحی پایه و یکپارچه‌سازی ماشین‌آلات سنگین</li> </ul>   |
|  | تولید آزمایشی در مقیاس صنعتی                           | <ul style="list-style-type: none"> <li>- تست، راه‌اندازی و تولید آزمایشی در مقیاس صنعتی که با هدف توسعه دانش فنی، اصلاحات در محصول و فرآیند و فعالیت‌های طراحی و مهندسی جدید باشد.</li> </ul>   |
|  | کارآزمایی بالینی                                       | <ul style="list-style-type: none"> <li>- سه فاز اول قبل از صدور مجوز تولید برای محصولات تولید شده در پروژه‌های تحقیق و توسعه حوزه دارو</li> </ul>   |
|  | توسعه نرم‌افزار در حوزه فناوری اطلاعات                 | <ul style="list-style-type: none"> <li>- توسعه پلتفرم در حوزه فناوری‌های جدید و نوظهور</li> <li>- ایجاد الگوریتم‌های جدید یا کارآمدتر براساس تکنیک‌های جدید</li> <li>- ایجاد تکنیک‌های جدید و اصلی رمزنگاری یا امنیتی</li> </ul>  |

|  |               |                    |
|--|---------------|--------------------|
| - شبیه‌سازی و بازطراحی واحد موجود با هدف ارتقاء، بهینه‌سازی و افزایش بهره‌وری                              | طراحی مهندسی  | بهبود فرآیند تولید |
| - به کارگیری پلتفرم فناوری‌های جدید با هدف توسعه دانش فنی خدمات صنعتی پیشرفته و ارتقاء اساسی محصولات موجود | ارتقاء فناوری |                    |

### مصوبه شورای راهبری فناوری‌ها و تولیدات دانش‌بنیان

#### مصوبه اصلاح حمایت‌های مالیاتی از شرکت‌های دانش‌بنیان

در راستای حمایت از تولید محصولات دانش‌بنیان با سطح فناوری بالا، تداوم نوآوری و فعالیت‌های تحقیق و توسعه در شرکت‌ها و مؤسسات دانش‌بنیان و ارائه هدفمند معافیت‌های مالیاتی، شورای راهبری فناوری‌ها و تولیدات دانش‌بنیان در جلسه مورخ ۱۴۰۱/۱۰/۲۰ به استناد تبصره (۱) ماده (۲) قانون حمایت از شرکت‌ها و مؤسسات دانش‌بنیان و تجاری‌سازی نوآوری‌ها و اختراعات - مصوب ۱۳۸۹ - به همراه اصلاحات و الحاقات بعدی آن، مبنی بر این که «هرگونه استفاده از مزایا، امتیازات و تسهیلات عنوان شده در این قانون برای شرکت‌ها و مؤسسات دانش‌بنیان، پس از انطباق با اهداف مندرج در این قانون و متناسب با ویژگی‌ها و انواع آن‌ها، جهت تصویب به شورای راهبری فناوری‌ها و تولیدات دانش‌بنیان ارائه می‌گردد» و تبصره (۱) و (۲) ماده (۲) آیین‌نامه اجرایی بند (ب) ماده (۱۱) قانون جهش تولید دانش‌بنیان موضوع تصویب‌نامه شماره ۱۱۷۲۰۵/ت/۶۰۲۳ مورخ ۱۴۰۱/۷/۴ هیأت وزیران، موارد ذیل را در جهت اصلاح حمایت‌های مالیاتی شرکت‌ها و مؤسسات دانش‌بنیان تصویب کرد:

۱. در خصوص شرکت‌های دانش‌بنیان که متقاضی معافیت از پرداخت مالیات بیش از صد میلیارد ریال (۱۰۰/۰۰۰/۰۰۰/۰۰) ریال از عملکرد حاصل از فروش محصولات نوع ۱ بر اساس ماده (۳) قانون حمایت از شرکت‌ها و مؤسسات دانش‌بنیان و تجاری‌سازی نوآوری‌ها و اختراعات باشند و همچنین شرکت‌های دانش‌بنیان که فروش محصولات دانش‌بنیان نوع ۲ دارند، معافیت مالیاتی مذکور صرفاً با در نظر گرفتن میزان هزینه‌های تحقیق و توسعه که به تایید دبیرخانه شورا رسیده باشد، از مالیات بر عملکرد قطعی شده شرکت قابل کسر است.

تبصره ۱: سقف حمایت تعیین شده از سال مالی ۱۴۰۲ برای یک دوره سه ساله لازم‌الاجرا بوده و پس از آن با تایید کارگروه دائمی شورا با نرخ تورم سالیانه اعلامی بانک مرکزی افزایش خواهد یافت.

تبصره ۲: مبنای ارائه معافیت مالیاتی شرکت‌های دانش‌بنیان در سال مالی ۱۴۰۱ مصوبه شورای علوم،



تحقیقات و فناوری مورخ ۱۴۰۰/۲/۶ خواهد بود.  
تبصره ۳: دبیرخانه شورا موظف است گزارش اجرای این بند را به صورت سالانه به شورا و کارگروه دائمی شورا ارائه کند.

۲. شرکت‌ها و مؤسساتی که از حمایت‌های مالیاتی موضوع بند (ب) ماده (۱۱) قانون جهش تولید دانش بنیان بهره‌مند می‌شوند، در همان سال مالی امکان استفاده از حمایت‌های مالیاتی موضوع مواد (۳) و (۹) قانون حمایت از شرکت‌ها و مؤسسات دانش بنیان و تجاری‌سازی نوآوری‌ها و اختراعات را ندارند.

پ: یک بند به شرح زیر به عنوان بند «د» به ماده (۱۲۷) قانون مالیات‌های مستقیم الحاق می‌شود:  
«د: کمک‌های بلاعوض دولتی به شرکت‌های دانش بنیان و واحدهای فناوری مستقر در مراکز رشد و پارک‌های علم و فناوری با هدف توسعه فناوری»

### قانون مرتبط

#### ماده (۱۲۷) قانون مالیات‌های مستقیم:

موارد زیر مشمول مالیات اتفاقی نخواهد بود:

الف: کمک‌های نقدی و غیرنقدی بلاعوض سازمان‌های خیریه یا عام‌المنفعه یا وزارتخانه‌ها یا مؤسسات دولتی و شرکت‌های دولتی یا شهرداری‌ها یا نهادهای انقلاب اسلامی به اشخاص حقیقی غیر از مواردی که مشمول مالیات فصل حقوق است.  
ب: وجوه یا کمک‌های مالی اهدایی به خسارت دیدگان جنگ، زلزله، سیل، آتش‌سوزی و یا حوادث غیر مترقبه دیگر.

ج: جوایزی که دولت برای تشویق صادرات و تولید و خرید محصولات کشاورزی پرداخت می‌نماید.

**د: کمک‌های بلاعوض دولتی به شرکت‌های دانش بنیان و واحدهای فناوری مستقر در**

**مراکز رشد و پارک‌های علم و فناوری با هدف توسعه فناوری**

ت: با هدف حمایت از تعمیق فناوری و استفاده حداکثری از توان شرکت‌های دانش بنیان، موارد زیر به‌عنوان اعتبار مالیاتی با قابلیت انتقال به سنوات آتی به شرکت‌ها و مؤسسات متقاضی اعطاء شده و به همین میزان از مالیات قطعی شده سال تخصیص سرمایه مذکور یا سال‌های بعد کسر می‌شود.

۱. حداکثر سی درصد (۳۰٪) سرمایه‌گذاری مستقیم شرکت‌های پذیرفته‌شده در بورس تهران و یا بازار اول و یا دوم فرابورس ایران و یا شرکت‌های دارای سرمایه ثابتی به میزان حداقل یک‌سی‌ام سرمایه صندوق نوآوری و شکوفایی، در شرکت‌ها و مؤسسات دانش‌بنیان و فناور
۲. سرمایه‌گذاری غیرمستقیم شرکت‌های مذکور در جزء (۱) این بند در تأسیس یا افزایش و صندوق‌های پژوهش و فناوری موضوع ماده (۴۴) قانون رفع موانع تولید رقابت‌پذیر و ارتقای نظام مالی کشور و صندوق‌ها و نهادهای سرمایه‌گذاری موضوع بندهای (۲۰) و (۲۱) ماده (۱) قانون بازار اوراق بهادار جمهوری اسلامی ایران مصوب ۱۳۸۴/۹/۱ که فعالیت آن‌ها در تأمین مالی فناوری و نوآوری و فعالیت‌های دانش‌بنیان به تأیید شورای راهبری فناوری‌ها و تولیدات دانش‌بنیان رسیده باشد.
- آیین‌نامه اجرائی این بند از جمله تعاریف، حداکثر ظرف سه ماه از تاریخ ابلاغ این قانون توسط وزارت امور اقتصادی و دارایی با همکاری معاونت علمی و فناوری رئیس‌جمهور، وزارتخانه‌های علوم، تحقیقات و فناوری، صنعت، معدن و تجارت و بهداشت، درمان و آموزش پزشکی تهیه می‌شود و به تصویب هیأت وزیران می‌رسد. مسؤول نظارت بر اجرای این بند و تعیین مصادیق سرمایه‌گذاری و توسعه سازوکارهای متناسب با زیست‌بوم نوآوری، شورای راهبری فناوری‌ها و تولیدات دانش‌بنیان می‌باشد.

### قانون مرتبط

#### بندهای (۲۰) و (۲۱) ماده (۱) قانون بازار اوراق بهادار جمهوری اسلامی ایران:

۲۰. صندوق سرمایه‌گذاری: نهادی مالی است که فعالیت اصلی آن سرمایه‌گذاری در اوراق بهادار می‌باشد و مالکان آن به نسبت سرمایه‌گذاری خود، در سود و زیان صندوق شریکند.
۲۱. نهادهای مالی: منظور نهادهای مالی فعال در بازار اوراق بهادارند که از آن جمله می‌توان به کارگزاران، کارگزاران/معامله‌گران، بازارگردانان، مشاوران سرمایه‌گذاری، مؤسسات رتبه‌بندی، صندوق‌های سرمایه‌گذاری، شرکت‌های سرمایه‌گذاری، شرکت‌های پردازش اطلاعات مالی، شرکت‌های تأمین سرمایه و صندوق‌های بازنشستگی اشاره کرد.

### مصوبه هیأت وزیران

هیئت وزیران در جلسه ۱۴۰۱/۷/۲۴ به پیشنهاد وزارت امور اقتصاد و دارایی (با همکاری معاونت علمی، فناوری و اقتصاد دانش بنیان رییس جمهور، وزارتخانه های علوم، تحقیقات و فناوری، صنعت، معدن و تجارت و بهداشت، درمان و آموزش پزشکی) و به استناد بند (ت) ماده (۱۱) قانون جهش تولید دانش بنیان - مصوب ۱۴۰۱ - آیین نامه اجرایی بند یادشده را به شرح زیر تصویب کرد:

#### آیین نامه اجرایی بند (ت) ماده (۱۱) قانون جهش تولید دانش بنیان

**ماده ۱:** در این آیین نامه، اصطلاحات زیر در معانی مشروح مربوط به کار می روند:

۱. قانون: قانون جهش تولید دانش بنیان - مصوب ۱۴۰۱.
۲. شورا: شورای راهبری فناوری ها و تولیدات دانش بنیان موضوع ماده (۲) اصلاحی قانون حمایت از شرکت ها و مؤسسات دانش بنیان و تجاری سازی نوآوری ها و اختراعات - مصوب ۱۴۰۱.
۳. سازمان: سازمان امور مالیاتی کشور.
۴. شرکت های سرمایه گذار: شرکت های پذیرفته شده در بورس تهران یا بازار اول و یا دوم فرابورس ایران و شرکت های دارای سرمایه ثبتی به میزان حداقل یک سی ام آخرین سرمایه صندوق نوآوری و شکوفایی موضوع ماده (۵) قانون حمایت از شرکت ها و مؤسسات دانش بنیان و تجاری سازی نوآوری ها و اختراعات در سال انجام سرمایه گذاری.
۵. شرکت ها و مؤسسات سرمایه پذیر مستقیم: شرکت ها و مؤسسات دانش بنیان موضوع قانون حمایت از شرکت ها و مؤسسات دانش بنیان و تجاری سازی نوآوری ها و اختراعات و شرکت ها و مؤسسات فناور مستقر در پارک های علم و فناوری دارای مجوز از وزات علوم، تحقیقات و فناوری و وزارت بهداشت درمان و آموزش پزشکی موضوع جزء (۱) بند (ت) ماده (۱۱) قانون.
۶. سرمایه گذاری مستقیم: تأمین مالی در قالب افزایش سرمایه ثبت و پرداخت شده از محل آورده نقدی در شرکت ها و مؤسسات سرمایه پذیر مستقیم.
۷. صندوق ها و نهادهای سرمایه پذیر غیرمستقیم: صندوق ها و نهادهای موضوع جزء (۲) بند (ت) ماده (۱۱) قانون که حوزه فعالیت آنها در امیدنامه یا اساسنامه و منابع آنها به صورت اختصاصی مرتبط با تأمین مالی فناوری، نوآوری و فعالیتهای دانش بنیان باشد و به تأیید شورا برسد.
۸. سرمایه گذاری غیرمستقیم: تأمین مالی از محل آورده نقدی بابت تأسیس یا افزایش سرمایه صندوق ها و نهادهای سرمایه پذیر غیرمستقیم.
۹. مصادیق سرمایه گذاری: موضوعات سرمایه گذاری مشمول حمایت های آیین نامه در زمینه تکمیل زنجیره

ارزش، توسعه محصولات جدید، افزایش مقیاس و تولید انبوه در حوزه‌های فناوریانه و دانش‌بنیان و یا اولویت‌های ملی به انضمام سرفصل‌های هزینه‌ای قابل قبول که با رعایت مفاد ماده (۲) این آیین‌نامه توسط شورا به صورت سالانه تدوین و اعلام می‌شود و به مدت سه سال از زمان اعلام اعتبار دارد.

۱۰. طرح سرمایه‌گذاری: طرح افزایش سرمایه شرکت‌ها و مؤسسات سرمایه‌پذیر مستقیم یا طرح افزایش سرمایه یا تأسیس صندوق‌ها و نهادهای سرمایه‌پذیر غیرمستقیم شامل موضوع، اهداف، مشخصات سرمایه‌پذیر/مؤسسين (حسب مورد)، برنامه زمان‌بندی، دوره سرمایه‌گذاری و پیش‌بینی خروج و میزان و سرفصل‌های هزینه‌کرد مالی که اصول کلی آن توسط دبیرخانه شورا تعیین شده و باید در چهارچوب مصادیق سرمایه‌گذاری اعلامی شورا از طرف شرکت‌های سرمایه‌گذار ارایه شده و قبل از انجام سرمایه‌گذاری به تأیید دبیرخانه شورا برسد.

**ماده ۲:** به منظور حمایت از تعمیق فناوری و استفاده حداکثری از توان شرکت‌های دانش‌بنیان، با رعایت موارد زیر تعیین مصادیق سرمایه‌گذاری و توسعه سازوکارهای متناسب با زیست‌بوم نوآوری توسط شورا انجام می‌شود:

۱. هزینه‌کرد مرتبط با خرید زمین، ساختمان و یا احداث آن و هزینه‌های عمرانی عمومی از قبیل تسطیح، دیوارکشی، محوطه‌سازی و راهسازی و خرید خودرو به عنوان سرمایه‌گذاری مورد تأیید نمی‌باشد.

**تبصره: سرمایه‌گذاری برای توسعه زیست‌بوم نوآوری اعم از آزمایشگاه‌های مرجع در**

**دانشگاه‌ها، مؤسسات پژوهشی، پارک‌های علم و فناوری و مراکز رشد مورد تأیید**

**وزارتخانه‌های علوم، تحقیقات و فناوری و بهداشت، درمان و آموزش پزشکی در**

**صورتی که مالکیت آن به دانشگاه‌ها، مؤسسات پژوهشی، پارک‌های علم و فناوری و**

**مراکز رشد مربوطه منتقل شود، از شمول این بند مستثنی بوده و هزینه‌کرد مرتبط با این**

**بند نیز با تأیید شورا مشمول مصادیق سرمایه‌گذاری مورد تأیید این آیین‌نامه است.<sup>۱</sup>**

۲. درصدی از هزینه ماشین‌آلات و تجهیزات در چهارچوب مصوبات شورا و تأیید دبیرخانه به نحوی که در صورت نبود مشابه داخلی و خرید از خارج حداکثر پنجاه درصد (۵۰٪) هزینه مورد قبول بوده و در مورد خرید از سازندگان داخلی دارای عمق فناوری حداکثر صد درصد (۱۰۰٪) هزینه‌کرد مورد قبول است.

ماده ۳: شرکت‌های سرمایه‌گذار موظفند طرح سرمایه‌گذاری پیشنهادی خود را در چهارچوب مصادیق سرمایه‌گذاری اعلامی شورا و در قالب مشخص شده توسط شورا به دبیرخانه شورا ارائه کنند. تأیید طرح‌های سرمایه‌گذاری مشروط به فعالیت‌های فناورانه و نوآورانه و دانش‌بنیان در چهارچوب مصوبات شورا و توسط دبیرخانه شورا ظرف یک ماه انجام می‌شود.

**ماده ۴:** حداکثر سی درصد (۳۰٪) سرمایه‌گذاری مستقیم شرکت‌های سرمایه‌گذار در شرکت‌ها و مؤسسات سرمایه‌پذیر مستقیم و معادل سرمایه‌گذاری غیرمستقیم شرکت‌های سرمایه‌گذار در صندوق‌ها و نهادهای سرمایه‌پذیر غیرمستقیم، در صورت سرمایه‌گذاری صندوق‌ها و نهادهای مذکور در مصادیق سرمایه‌گذاری، در اولین سال مالی پس از تأدیه کامل سرمایه نقدی و هزینه‌کرد کامل در طرح سرمایه‌گذاری، براساس اسناد و دفاتر قانونی حسابرسی شده شرکت‌ها و مؤسسات سرمایه‌پذیر مستقیم و یا صندوق‌ها و نهادهای سرمایه‌پذیر غیرمستقیم، حسب مورد پس از اخذ تأییدیه دبیرخانه شورا به عنوان اعتبار مالیاتی با قابلیت انتقال به سنوات آتی به شرکت‌های سرمایه‌گذار اعطا می‌شود و معادل آن از مالیات قطعی عملکرد موضوع ماده (۱۰۵) قانون مالیات‌های مستقیم مربوط به سال تأیید سرمایه‌گذاری یا سال‌های بعد کسر می‌شود.

تبصره ۱: تعیین درصد اعطای اعتبار مالیاتی سرمایه‌گذاری مستقیم تا سقف سی درصد (۳۰٪) بر اساس ضوابط مصوب شورا و با تأیید دبیرخانه انجام می‌شود.

تبصره ۲: در صورت برخورداری شرکت‌های سرمایه‌گذار از اعتبار مالیاتی مربوط به سرمایه‌گذاری غیرمستقیم (موضوع جزء ۲) بند (ت) ماده (۱۱) قانون، صندوق‌ها و نهادهای سرمایه‌پذیر غیرمستقیم زیرمجموعه آنها امکان برخورداری از اعتبار مالیاتی مربوط به سرمایه‌گذاری مستقیم (موضوع جزء ۱) بند (ت) ماده ۱۱ قانون) را به صورت همزمان برای یک طرح سرمایه‌گذاری ندارند.

~~تبصره ۳: در صورتی که سرمایه‌گذاری شرکت‌های سرمایه‌گذار در شرکت‌ها و مؤسسات سرمایه‌پذیر مستقیم و همچنین در صندوق‌ها و نهادهای سرمایه‌پذیر غیرمستقیم، قبل از اتمام دوره سرمایه‌گذاری (مطابق طرح سرمایه‌گذاری تأییدشده توسط مرجع ذی‌ربط)، کاهش یابد یا به فروش برسد یا به اشخاص ثالث واگذار شود، چنانچه سرمایه‌گذاری صورت پذیرفته مشمول اعتبار مالیاتی موضوع این آیین‌نامه شده باشد، سازمان مکلف است مالیات مربوط به اعتبار مالیاتی اعطا شده و همچنین جرایم قانونی متعلق را وفق مقررات مطالبه نماید.~~

~~تبصره ۴: سازمان مکلف است به میزان اعتبار مالیاتی اعطا شده بابت سرمایه‌گذاری در صندوق‌ها و نهادهای سرمایه‌پذیر غیرمستقیم، پس از اتمام دوره سرمایه‌گذاری (مطابق طرح سرمایه‌گذاری تأییدشده توسط مرجع ذی‌ربط)، وفق مقررات از شرکت‌های سرمایه‌گذار مطالبه نماید. مگر آنکه شرکت‌های سرمایه‌گذار معادل اعتبار مالیاتی مذکور را حداکثر ظرف یک سال پس از اتمام دوره با رعایت سایر شرایط این آیین‌نامه مجدداً سرمایه‌گذاری نمایند.<sup>۱</sup>~~

۱. در تصویب‌نامه شماره ۱۳۹۴۱۸/ت/۶۷۳-هـ مورخ ۱۴۰۱/۸/۷ هیأت وزیران حذف شدند.

**ماده ۵:** مصادیق سرمایه‌گذاری، فهرست اسامی شرکت‌ها و مؤسسات دانش‌بنیان و فناوری دارای مجوز از مراجع ذی‌ربط و فهرست صندوق‌ها و نهادهای سرمایه‌پذیر غیرمستقیم که مورد تأیید و واجد شرایط می‌باشند، تا پایان دی ماه هر سال، برای بهره‌برداری در سال بعد توسط دبیرخانه شورا منتشر و اعلام عمومی می‌گردد. در صورت عدم انتشار فهرست در هر سال، آخرین فهرست منتشر شده دارای اعتبار است. تبصره: دبیرخانه شورا باید امکان دسترسی برخط به فهرست‌ها و مصادیق سرمایه‌گذاری موضوع این ماده، تأییدیه‌های صادره، گزارشات طرح سرمایه‌گذاری (متضمن موضوع، اهداف، مشخصات سرمایه‌پذیر/مؤسس (حسب مورد)، برنامه زمان‌بندی و ابعاد مالی) میزان، نحوه و تاریخ سرمایه‌گذاری را برای سازمان فراهم نماید.

**ماده ۶:** محاسبه و تأیید میزان سرمایه تأدیه شده و هزینه کرد انجام شده در سرفصل‌های پیش‌بینی شده در طرح سرمایه‌گذاری و محاسبه اعتبار مالیاتی بر اساس ضوابط ماده (۲) این آیین‌نامه در چهارچوب مصوبات شورا بر عهده دبیرخانه شورا است. دبیرخانه شورا موظف است مجموع هزینه مورد تأیید را حداکثر چهار ماه پس از پایان سال مالی به سازمان اعلام کند.

**ماده ۷:** سازمان موظف است با بررسی اسناد هزینه‌ای معتبر نسبت به راستی‌آزمایی هزینه کرد اعلامی از دبیرخانه شورا اقدام کرده و میزان اعتبار تأیید شده را از سر جمع مالیات عملکرد شرکت‌های سرمایه‌گذار در آن سال مالی یا سنوات آتی، با رعایت کلیه مقررات از جمله مقررات این آیین‌نامه کسر نماید. تبصره ۱: در صورتی که با اعلام دبیرخانه شورا به سازمان مشخص شود سرمایه‌گذار در میزان هزینه‌ها و مخارج سرمایه‌گذاری و تطبیق آن با طرح سرمایه‌گذاری مرتکب اظهار خلاف واقع شده است، سرمایه‌گذار از حمایت‌های مالیاتی موضوع این آیین‌نامه محروم شده و در این صورت سازمان مکلف است نسبت به مطالبه اعتبار مالیاتی اعطا شده و جرایم قانونی متعلقه از شرکت‌های سرمایه‌گذار اقدام نماید.

تبصره ۲: در مواردی که سازمان در حسابرسی پرونده مالیاتی اشخاص مزبور با مصادیق موضوع تبصره (۱) این ماده مواجه شود، باید موضوع را به دبیرخانه شورا اعلام نماید و دبیرخانه مکلف است ضمن بررسی موضوع، نتیجه را به همراه اظهار نظر صریح در خصوص رعایت یا عدم رعایت گزارش طرح تأسیس یا افزایش سرمایه توسط سرمایه‌پذیر به سازمان اعلام نماید. در صورت عدم اظهار نظر دبیرخانه شورا ظرف مهلت دو ماه، به منزله تأیید اعلام سازمان بوده و سازمان حسب اسناد مکلف است نسبت به مطالبه اعتبار مالیاتی اعطا شده و جرایم قانونی متعلقه از شرکت‌های سرمایه‌گذار اقدام نماید.

تبصره ۳: سازمان موظف است نسبت به درج جدول/جداول ویژه اظهار سرمایه‌گذاری بند (ت) ماده (۱۱) قانون در اظهارنامه مالیاتی سال ۱۴۰۱ به بعد اقدام نماید.

تبصره ۴: صورت‌های مالی شرکت‌ها و مؤسسات و نهادهای سرمایه‌پذیر، باید دارای گزارش حسابرسی مقبول توسط حسابرس مورد تأیید سازمان بورس و اوراق بهادار باشند.

**ماده ۸:** اعتبار مالیاتی موضوع این آیین‌نامه، صرفاً برای سرمایه‌گذاری‌های انجام شده که با رعایت مفاد این آیین‌نامه و پس از لازم الاجراشدن قانون به تأیید دبیرخانه شورا می‌رسند، پذیرفته می‌شود.

**ماده ۹:** اعتبار مالیاتی موضوع این آیین‌نامه مشمول جایزه خوش حسابی موضوع ماده (۱۹۰) و خسارت و استرداد موضوع ماده (۲۴۲) قانون مالیات‌های مستقیم و قابل کسر از بدهی سنوات گذشته قبل از سال انجام سرمایه‌گذاری و سایر منابع مالیاتی نیست.

**ماده ۱۰:** هزینه‌های شرکت‌ها بابت سرمایه‌گذاری مستقیم/غیرمستقیم، مرتبط با سرمایه‌گذاری‌هایی که در اجرای این آیین‌نامه انجام شده است و به عنوان اعتبار مالیاتی از مالیات قطعی شده سال انجام هزینه مذکور یا سال‌های بعد کسر می‌شوند، به عنوان هزینه قابل قبول مالیاتی سرمایه‌گذار پذیرفته نمی‌شود.

**ماده ۱۱:** برخورداری از امتیازات این آیین‌نامه منوط به رعایت سایر قوانین و مقررات مربوط از جمله ارائه اظهارنامه مالیاتی، دفاتر و یا اسناد و مدارک موضوع ماده (۹۵) قانون مالیات‌های مستقیم در موعد مقرر و به ترتیب اعلامی از سوی سازمان است.

**ماده ۱۲:** سرمایه‌گذاری در طرح‌های مصوب موضوع این آیین‌نامه مشمول مشوق‌های مالیاتی بندهای (س) و (ث) ماده (۱۳۲) قانون مالیات‌های مستقیم نیست.

تبصره: زیان کاهش ارزش سرمایه‌گذاری مورد حمایت این آیین‌نامه به عنوان هزینه قابل قبول مالیاتی موضوع مواد (۱۴۷) و (۱۴۸) قانون مالیات‌های مستقیم تلقی نمی‌شود.

**ماده ۱۳:** دبیرخانه شورا موظف است دستورالعمل‌های لازم برای اجرای این آیین‌نامه اعم از شاخص‌های ارزیابی طرح‌های سرمایه‌گذاری را با همکاری سازمان تهیه و به تصویب شورا برساند. نظارت بر حسن اجرای این آیین‌نامه بر عهده شورا خواهد بود و شورا موظف است گزارش عملکرد سالانه آن را به هیأت وزیران ارائه نماید.

### مصوبه شورای راهبری فناوری‌ها و تولیدات دانش بنیان

شورای راهبری فناوری‌ها و تولیدات دانش بنیان در جلسه مورخ ۱۴۰۱/۱۰/۲۰، به استناد آیین‌نامه اجرایی بند (ت) ماده (۱۱) قانون جهش تولید دانش بنیان موضوع تصویب‌نامه شماره ۱۵۲۷۵۵/۱۴۰۳۸۴/هـ مورخ ۱۴۰۱/۰۸/۲۳ هیأت وزیران، دستورالعمل اجرایی بند (ت) ماده (۱۱) قانون جهش تولید دانش بنیان» را به

شرح زیر تصویب کرد:

## دستورالعمل اجرایی بند (ت) ماده (۱۱) قانون جهش تولید دانش‌بنیان

### ۱. تعاریف

**الف: قانون:** قانون جهش تولید دانش‌بنیان - مصوب ۱۴۰۱-

**ب: شورا:** شورای راهبری فناوری‌ها و تولیدات دانش‌بنیان موضوع ماده (۲) قانون حمایت از شرکت‌ها و مؤسسات دانش‌بنیان و تجاری‌سازی نوآوری‌ها و اختراعات - مصوب ۱۳۸۹ - با اصلاحات بعدی آن

**ج: سازمان:** سازمان امور مالیاتی کشور

**د- آیین‌نامه:** آیین‌نامه اجرایی بند «ت» ماده (۱۱) قانون جهش تولید دانش‌بنیان موضوع تصویب‌نامه شماره ۱۵۲۷۵۵/ت/۳۸۴/۶۰ هـ مورخ ۱۴۰۱/۰۸/۲۳ هیأت وزیران

**ه: دبیرخانه:** دبیرخانه شورا، موضوع تبصره (۲) ماده (۲) قانون حمایت از شرکت‌ها و مؤسسات دانش‌بنیان و تجاری‌سازی نوآوری‌ها و اختراعات - مصوب ۱۳۸۹ - با اصلاحات و الحاقات بعدی آن

**و: اعتبار مالیاتی سرمایه‌گذاری:** اعتبار مالیاتی موضوع بند «ت» ماده (۱۱) قانون و در چارچوب آیین‌نامه

**ز: شرکت‌های سرمایه‌گذار:** شرکت‌های پذیرفته شده در بورس تهران یا بازار اول و یا دوم فرابورس ایران و شرکت‌های دارای سرمایه ثابتی به میزان حداقل یک‌سی‌ام آخرین سرمایه صندوق نوآوری و شکوفایی موضوع ماده (۵) قانون حمایت از شرکت‌ها و مؤسسات دانش‌بنیان و تجاری‌سازی نوآوری‌ها و اختراعات در سال انجام سرمایه‌گذاری.

**ح: شرکت‌ها و مؤسسات سرمایه‌پذیر مستقیم:** شرکت‌ها و مؤسسات دانش‌بنیان موضوع قانون حمایت از شرکت‌ها و مؤسسات دانش‌بنیان و تجاری‌سازی نوآوری‌ها و اختراعات و واحدهای فناور مستقر در پارک‌های علم و فناوری دارای مجوز از وزات علوم، تحقیقات و فناوری و وزارت بهداشت درمان و آموزش پزشکی موضوع جزء (۱) بند (ت) ماده (۱۱) قانون

**ط: سرمایه‌گذاری مستقیم:** تامین مالی در قالب افزایش سرمایه ثبت و پرداخت شده از محل آورده نقدی در شرکت‌ها و مؤسسات سرمایه‌پذیر مستقیم

**ی: صندوق‌ها و نهادهای سرمایه‌پذیر غیرمستقیم:** صندوق‌ها و نهادهای موضوع جزء (۲) بند «ت» ماده (۱۱) قانون که حوزه فعالیت آن‌ها در امیدنامه یا اساسنامه و منابع آن‌ها به صورت اختصاصی مرتبط با تامین مالی فناوری، نوآوری و فعالیت‌های دانش‌بنیان باشد و به تأیید دبیرخانه برسد.



**ک: سرمایه‌گذاری غیرمستقیم:** تامین مالی از محل آورده نقدی بابت تاسیس یا افزایش سرمایه صندوق‌ها و نهادهای سرمایه‌پذیر غیرمستقیم.

**ل: طرح سرمایه‌گذاری:** منظور طرح افزایش سرمایه شرکت‌ها و مؤسسات سرمایه‌پذیر مستقیم است و باید در چارچوب مصادیق سرمایه‌گذاری اعلامی شورا از طرف شرکت‌های سرمایه‌گذار ارائه شده و قبل از انجام سرمایه‌گذاری مستقیم یا غیرمستقیم به تأیید دبیرخانه برسد.

## ۲. معیارهای تأیید طرح‌های سرمایه‌گذاری

**۱-۲.** طرح سرمایه‌گذاری مشمول اعتبار مالیاتی سرمایه‌گذاری مجموعه‌ای از فعالیت‌های فناورانه، نوآورانه و دانش‌بنیان است که محصولات، خدمات یا فرآیندهای حاصل از آن در سطح صنایع مربوطه در کشور جدید (نه لزوماً منحصر به فرد) باشد. به منظور تحقق هدف حمایت از تعمیق فناوری و استفاده حداکثری از توان شرکت‌های دانش‌بنیان، عمق و سطح فناوری مورد نیاز تأیید طرح سرمایه‌گذاری برای صنایع مختلف توسط دبیرخانه تعیین و اعلام می‌شود.

**۲-۲.** طرح سرمایه‌گذاری باید شامل موضوع، اهداف، تدقیق مصداق سرمایه‌گذاری، تشریح تطابق با مصداق، گزارش عمق فناوری، مشخصات سرمایه‌پذیر/موسسین (حسب مورد)، برنامه زمان‌بندی، دوره سرمایه‌گذاری و پیش‌بینی خروج و میزان و سرفصل‌های هزینه‌کرد مالی و در قالب مشخص شده توسط دبیرخانه باشد.

## ۳. مصادیق سرمایه‌گذاری

**۱-۳.** مصادیق سرمایه‌گذاری موضوع مواد (۱) و (۳) آیین‌نامه، در زمینه تکمیل زنجیره ارزش، توسعه محصولات جدید، افزایش مقیاس و تولید انبوه در حوزه‌های فناورانه و دانش‌بنیان و یا اولویت‌های ملی بوده و مطابق مصوبه کارگروه در خصوص دستورالعمل اجرایی تعیین اولویت‌های ملی (مصادیق و طرح‌های مصوب) به صورت سالانه تدوین و اعلام می‌شود. مصادیق سرمایه‌گذاری به مدت سه سال از زمان اعلام اعتبار دارد.

**۲-۳.** به منظور تحقق هدف حمایت از تعمیق فناوری و استفاده حداکثری از توان شرکت‌های دانش‌بنیان، مواد ذیل به عنوان «مصادیق سرمایه‌گذاری و توسعه سازوکارهای متناسب با زیست‌بوم نوآوری» موضوع ماده (۲) آیین‌نامه تعیین می‌شود:

**۳-۲-۱.** هزینه‌کرد مرتبط با خرید زمین، ساختمان و یا احداث آن و هزینه‌های عمرانی عمومی از قبیل تسطیح، دیوارکشی، محوطه‌سازی و راهسازی و خرید خودرو به عنوان سرمایه‌گذاری مورد تأیید نیست.

**تبصره:** سرمایه‌گذاری و مشارکت سرمایه‌گذار با بخش دولتی برای توسعه زیست‌بوم علم و فناوری (اعم از آزمایشگاه مرجع) در دانشگاه‌ها، مؤسسات پژوهشی، پارک‌های علم و فناوری و مراکز رشد مورد تأیید وزارتخانه‌های علوم، تحقیقات و فناوری و بهداشت، درمان و آموزش پزشکی در صورتی که مالکیت آن به دولت منتقل شود، از شمول این بند مستثنی بوده و با رعایت شرایط زیر مشمول اعتبار مالیاتی سرمایه‌گذاری غیرمستقیم خواهد بود:

**الف:** سرمایه‌گذاری در موضوعات زیرساختی علم و فناوری نظیر آزمایشگاه مرجع و فب انجام شود و موضوعات مربوط به توسعه زیرساخت‌های حوزه آموزش عالی مشمول اعتبار مالیاتی نخواهد بود.

**ب:** اعتبار مالیاتی موضوع این بند در صورتی که مالکیت اموال مذکور متعلق به بخش دولتی بوده و یا مالکیت آن در زمان ارائه تقاضای اعتبار مالیاتی به بخش دولتی منتقل شود، تخصیص می‌یابد. اموال موضوع این بند حداکثر تا (۲۵) سال می‌تواند با انعقاد قرارداد اجاره بهای صفر (رایگان) در اختیار سرمایه‌گذار باشد.

**پ:** طرح تا ۲۰۰ میلیارد تومان به تصویب کارگروه دائمی شورا رسیده و طرح‌های بیش از ۲۰۰ میلیارد تومان باید در شورا به تصویب برسند. طرح‌های مصوب توسط معاون علمی، فناوری و اقتصاد دانش‌بنیان رئیس‌جمهور ابلاغ خواهد شد.

**ت:** وزارتخانه‌های علوم، تحقیقات و فناوری و بهداشت، درمان و آموزش پزشکی مسئولیت نظارت بر رعایت دستورالعمل اجرایی اعتبار مالیاتی سرمایه‌گذاری و نیز مطابقت کامل با مفاد طرح مصوب در بهره‌برداری از طرح‌های مذکور را برعهده خواهند داشت.

**۳-۲-۲.** درصدی از هزینه ماشین‌آلات و تجهیزات با تأیید دبیرخانه به نحوی که در صورت نبود مشابه داخلی و خرید از خارج معادل ۵۰ درصد هزینه مورد قبول بوده و در مورد خرید از سازندگان داخلی دارای عمق فناوری مورد تأیید دبیرخانه حداکثر ۱۰۰ درصد هزینه‌کرد مورد قبول خواهد بود.

**۳-۲-۳.** سایر سرفصل‌های هزینه‌کرد و میزان پذیرش آن در صورت نیاز توسط دبیرخانه تعیین می‌شود.

**۳-۳.** درصد اعطای اعتبار مالیاتی سرمایه‌گذاری مستقیم موضوع تبصره (۱) ماده (۴) آیین‌نامه برای مصادیق سرمایه‌گذاری اولویت‌دار ملی یا با سطح فناوری پیشرفته، ۳۰ درصد و برای سایر مصادیق سرمایه‌گذاری مورد نظر شرکت‌ها ۲۰ درصد در نظر گرفته شد.

#### ۴. ضوابط و فرآیند تأیید اعتبار مالیاتی سرمایه‌گذاری

۴-۱. شرکت‌های سرمایه‌گذار و صندوق‌ها و نهادهای سرمایه‌پذیر غیرمستقیم موظفند طرح سرمایه‌گذاری پیشنهادی خود را پیش از سرمایه‌گذاری به دبیرخانه ارائه کنند. تأیید طرح‌های سرمایه‌گذاری در چارچوب مفاد این دستورالعمل توسط دبیرخانه انجام خواهد شد.

۴-۲. دبیرخانه موظف است بر اساس طرح و برنامه زمان‌بندی اعلام شده، پیشرفت طرح سرمایه‌گذاری را به صورت سالیانه ارزیابی و تأیید کند. در صورتی که به تشخیص دبیرخانه پیشرفت پروژه محقق نشده باشد، تأییدیه طرح ابطال خواهد شد.

۴-۳. شرکت موظف است پس از سرمایه‌گذاری مستقیم و یا سرمایه‌گذاری غیرمستقیم اسناد مالی مورد نیاز را به دبیرخانه ارائه کند.

۴-۴. شرکت موظف است حداکثر ظرف یک ماه پس از پایان پروژه ارقام هزینه‌کرد طرح سرمایه‌گذاری را در سرفصل‌های مورد تأیید و در قالب تعیین شده توسط دبیرخانه به همراه اسناد مالی مورد نیاز ارائه کند.

۴-۵. تعیین و تأیید میزان سرمایه تادیه شده و هزینه‌کرد انجام شده در سرفصل‌های پیش‌بینی شده در طرح سرمایه‌گذاری و تعیین اعتبار مالیاتی بر عهده دبیرخانه خواهد بود. دبیرخانه موظف است مجموع هزینه مورد تأیید را حداکثر ۴ ماه پس از پایان سال به سازمان اعلام کند.

۴-۶. سازمان با بررسی اسناد هزینه‌ای معتبر نسبت به راستی‌آزمایی هزینه‌کرد اعلامی از دبیرخانه اقدام کرده و میزان هزینه‌کرد نهایی را از سر جمع مالیات عملکرد قطعی شرکت‌های سرمایه‌گذار در آن سال مالی یا سنوات آتی، با رعایت کلیه مقررات از جمله مقررات این آیین‌نامه کسر کند.

#### ۵. ضوابط عمومی

۵-۱. شرکت موظف است در کلیه مراحل ارزیابی اعتبار مالیاتی، امکان بازدید حضوری از طرح را فراهم کند.

۵-۲. در صورتی که به اعلام دبیرخانه مشخص شود اظهار خلاف واقع در هزینه‌کرد طرح سرمایه‌گذاری و یا هرگونه مغایرت با طرح سرمایه‌گذاری صورت گرفته باشد، ضمن این که شرکت متخلف و شرکت‌ها و مؤسسات تابعه آن، از حمایت مالیاتی موضوع بند (ت) ماده (۱۱) قانون تا ۵ سال محروم می‌شود، سازمان مکلف است با اعلام دبیرخانه نسبت به مطالبه اعتبار مالیاتی اعطا شده و جرایم قانونی متعلقه از شرکت متخلف اقدام کند.

**۳-۵.** در مواردی که سازمان در بررسی اسناد و مدارک مربوطه با مصادیق موضوع بند فوق مواجه شود، باید موضوع را به دبیرخانه اعلام و دبیرخانه موظف است ضمن بررسی موضوع، نتیجه را به همراه اظهار نظر صریح در این خصوص به سازمان اعلام کند. در صورت عدم اظهار نظر دبیرخانه ظرف مهلت حداکثر دو ماه به منزله تأیید اعلام سازمان بوده و سازمان مکلف است نسبت به مطالبه اعتبار مالیاتی اعطا شده و جرایم قانونی متعلقه از شرکت متخلف اقدام کند.

**۴-۵.** دبیرخانه مجاز است فرآیند ارزیابی اعتبار مالیاتی سرمایه‌گذاری را با همکاری کارگزاران تخصصی و شرکت‌های حسابرسان انجام دهد. در این صورت پرداخت هزینه‌های مربوطه بر عهده شرکت خواهد بود.

**۵-۵.** اعتبار مالیاتی سرمایه‌گذاری صرفاً برای پروژه‌هایی که پس از تصویب دستورالعمل در شورا تعریف شده و به تأیید دبیرخانه می‌رسند، قابل اعمال است.

**۶-۵.** دبیرخانه موظف است گزارش عملکرد برنامه اعتبار مالیاتی سرمایه‌گذاری شامل طرح‌های سرمایه‌گذاری مصوب و میزان هزینه‌کرد تأیید شده را به صورت سالیانه تهیه و به شورا ارائه دهد.

**۷-۵.** دبیرخانه مکلف است امکان دسترسی برخط به اطلاعات شامل طرح‌های سرمایه‌گذاری مصوب، فهرست طرح سرمایه‌گذاری موضوع این دستورالعمل و تأییدیه‌های صادره بر اساس مفاد این دستورالعمل را برای سازمان فراهم کند.

**۸-۵.** سازمان موظف است اعتبار مالیاتی سرمایه‌گذاری تخصیص یافته برای هر شرکت را به صورت سالیانه به شورا ارائه کند.

**۹-۵.** سازمان موظف است نسبت به درج جدول/جدول ویژه اظهار هزینه‌های تحقیق و توسعه و استفاده از اعتبار مالیاتی موضوع این دستورالعمل و انتقال به سنوات بعد موضوع بند (ت) ماده (۱۱) قانون در اظهارنامه مالیاتی در سال ۱۴۰۱ به بعد اقدام کند. دستگاه‌های اجرایی مکلف به همکاری، ارائه اطلاعات و دسترسی‌های لازم به دبیرخانه به منظور ارزیابی و شناسایی هزینه‌های تحقیق و توسعه هستند.

**۱۰-۵.** نظارت بر حسن اجرای دستورالعمل بر عهده شورا است و مفاد آن برای یک دوره ۳ ساله لازم‌الاجرا خواهد بود.

## «ماده ۱۲»

### تکلیف استان‌ها در حمایت از توسعه زیست‌بوم فناوری و نوآوری

بند (الف) ماده (۳۱) قانون احکام دائمی توسعه کشور

بند (ب) ماده (۳۱) قانون احکام دائمی توسعه کشور

تبصره ۳ بند (ب) ماده (۳۱) قانون احکام دائمی توسعه کشور

**ماده ۱۲:** با هدف توسعه زیست‌بوم نوآوری و اقتصاد دانش‌بنیان در استانها:

الف: استانداران سراسر کشور موظفند با همکاری پارک‌های علم و فناوری داخل استان، منابع استانی و اختیارات خود را با اولویت تقویت فعالیت‌های نوآورانه و شناسایی و حل مسائل بومی و با استفاده از شرکت‌ها و مؤسسات دانش‌بنیان، واحدهای فناور مستقر در مراکز رشد و پارک‌های علم و فناوری، مراکز نوآوری دانشگاهی، کسب‌وکارهای نوآورانه و خلاق در استان به کارگیرند.

ب: یک جزء به عنوان جزء (۱۰) به بند «الف» ماده (۳۱) قانون احکام دائمی برنامه‌های توسعه کشور به شرح زیر الحاق می‌شود:

«۱۰. رئیس پارک علم و فناوری استانی با معرفی وزیر علوم، تحقیقات و فناوری یا وزیر بهداشت، درمان و آموزش پزشکی متناسب با حوزه مربوط»

### قانون مرتبط

#### بند (الف) ماده (۳۱) قانون احکام دائمی توسعه کشور:

الف: شورای برنامه‌ریزی و توسعه استان در اجرای وظایف محوله که در قوانین و دستورالعمل‌ها مشخص می‌شود و همچنین اجرای اختیارات تفویضی رئیس‌جمهور در امور برنامه و بودجه و در جهت هماهنگی و نظارت بر مدیریت و توسعه سرمایه‌گذاری همه جانبه و پایدار استان، پیگیری عدالت سرزمینی، تقویت تمرکززدایی، افزایش اختیارات استان‌ها و تقویت نقش و جایگاه استان‌ها در راهبری و مدیریت توسعه درون و برون‌گرایی منطقه‌ای و تحقق اهداف اقتصاد مقاومتی، با ترکیب اعضای زیر تشکیل می‌شود. آیین‌نامه اجرائی این ماده با پیشنهاد سازمان برنامه و بودجه کشور به تصویب هیأت وزیران می‌رسد:

۱. استاندار (رئیس)

۲. رئیس سازمان برنامه و بودجه استان (دبیر)

۳. رئیس واحد استانی وزارتخانه‌های دارای واحد استانی (یک نفر)

۴. رئیس سازمان میراث فرهنگی، صنایع دستی و گردشگری استان

۵. مدیرکل حفاظت محیط زیست استان

۶. فرمانداران (حسب مورد)

۷. فرمانده سپاه استان

۸. دو نفر از نمایندگان مردم استان در مجلس شورای اسلامی به انتخاب مجلس شورای اسلامی (به

عنوان ناظر)

۹. مدیرکل صدا و سیمای استان

**۱۰. رئیس پارک علم و فناوری استانی با معرفی وزیر علوم، تحقیقات و فناوری یا وزیر**

**بهداشت، درمان و آموزش پزشکی متناسب با حوزه مربوطه**

پ: یک جزء به عنوان جزء (۱۰) به بند «ب» ماده (۳۱) قانون احکام دائمی برنامه‌های توسعه کشور، به شرح زیر الحاق می‌شود:

«۱۰. حمایت از توسعه و تجاری‌سازی فناوری‌های راهبردی برای رفع چالش‌های استان، ایجاد، توانمندسازی و توسعه شرکت‌ها و مؤسسات دانش بنیان، واحدهای فناور مستقر در مراکز رشد و پارک‌های علم و فناوری و واحدهای خلاق، تقویت فعالیت‌های تحقیق و توسعه بنگاه‌های بزرگ اقتصادی استان و استفاده حداکثری از ظرفیت طرح‌های توسعه‌ای استانی و خریدهای دولتی در ارتقای بازار شرکت‌ها و مؤسسات دانش بنیان و فناور استان»

#### قانون مرتبط

#### بند (ب) ماده (۳۱) قانون احکام دائمی توسعه کشور:

وظایف و اختیارات شورا به شرح زیر تعیین می‌شود:

۱. بررسی، تأیید و تصویب اسناد توسعه‌ای و برنامه‌های توسعه استان که شامل جهت‌گیری‌های توسعه بلندمدت استان در چهارچوب نظام برنامه‌ریزی کشور و در راستای جهت‌گیری‌های آمایش سرزمین و برنامه‌های میان مدت توسعه استان و تصویب اسناد توسعه‌ای و طرح‌ها و پروژه‌های بخشی و شهرستانی در چهارچوب سیاست‌های کلان، آمایش سرزمینی و بخشی و سازگار با برنامه‌های بلندمدت و میان مدت استانی و ملی است.

۲. بررسی و نظارت بر توسعه اقتصادی و اجتماعی متعادل استان و نیز سیاست‌گذاری، هماهنگی و پایش اقدامات مؤثر برای کاهش عدم تعادل درون استانی در چهارچوب نظام برنامه‌ریزی کشور و در راستای جهت‌گیری‌های آمایش سرزمین و برنامه‌های توسعه استانی

...

**۱۰. حمایت از توسعه و تجاری‌سازی فناوری‌های راهبردی برای رفع چالش‌های استان،**

**ایجاد، توانمندسازی و توسعه شرکت‌ها و مؤسسات دانش‌بنیان، واحدهای فناور مستقر در مراکز رشد و پارک‌های علم و فناوری و واحدهای خلاق، تقویت فعالیت‌های تحقیق و توسعه بنگاه‌های بزرگ اقتصادی استان و استفاده حداکثری از ظرفیت طرح‌های توسعه‌ای استانی و خریدهای دولتی در ارتقای بازار شرکت‌ها و مؤسسات دانش‌بنیان**

**فناور استان**

ت: در تبصره (۳) بند «ب» ماده (۳۱) قانون احکام دائمی برنامه‌های توسعه کشور عبارت «و صندوق غیردولتی پژوهش و فناوری موضوع ماده (۴۴) قانون رفع موانع تولید رقابت‌پذیر و ارتقای نظام مالی کشور» بعد از عبارت «صندوق‌های حمایت از توسعه بخش کشاورزی» اضافه می‌شود.

#### قانون مرتبط

##### تبصره ۳ بند (ب) ماده (۳۱) قانون احکام دائمی توسعه کشور:

شورای برنامه ریزی استان مجاز است پس از ابلاغ اعتبارات استان حداکثر تا پنج درصد (۵٪) از اعتبارات تملک دارایی سرمایه‌ای استان را با پیشنهاد سازمان برنامه و بودجه استان و تصویب شورای برنامه‌ریزی در قالب کمک‌های فنی و اعتباری برای افزایش سرمایه صندوق‌های حمایت از توسعه بخش کشاورزی و **صندوق‌های غیردولتی پژوهش و فناوری موضوع ماده (۴۴) قانون رفع موانع تولید رقابت‌پذیر و ارتقای نظام مالی کشور** همان استان یا شهرستان اختصاص دهد. همچنین این شورا مجاز است حداکثر بیست درصد (۲۰٪) از اعتبارات تملک دارایی‌های سرمایه‌ای استان را در قالب کمک‌های فنی و اعتباری با اولویت تکمیل و اجرای طرح‌های اقتصاد مقاومتی اختصاص دهد.



## «ماده ۱۳»

تقویت ارتباط صنعت و دانشگاه

**ماده ۱۳:** با هدف توسعه ارتباط دانشگاه با صنعت، صنایع و واحدهای تولیدی دارای واحد تحقیق و توسعه که با یکی از واحدهای دانشگاه‌ها و مراکز آموزش عالی و پژوهشی مرتبط، با اولویت استان محل استقرار آن صنعت یا واحد تولیدی، تفاهمنامه همکاری منعقد نمایند، قراردادهای تحقیق و توسعه مربوط با این تفاهمنامه‌ها، مشمول مزایای طرح شده در بند «ب» ماده (۱۱) این قانون نیز می‌گردند. همچنین تمامی دانشگاه‌ها و مراکز آموزش عالی و پژوهشی موظفند کارگروه ارتباط با صنعت و معدن را با حضور نمایندگان صنعت و یا واحدهای تولیدی، با اولویت استان محل استقرار آن دانشگاه‌ها و مراکز آموزش عالی و پژوهشی، تشکیل دهند.

## «ماده ۱۴»

توسعه منابع مالی و مدیریت یکپارچه  
سرمایه‌گذاری‌های دانشگاه‌ها

**ماده ۱۴:** به هیأت امنای دانشگاه‌ها، مؤسسات آموزش عالی و پژوهشی، جهاد دانشگاهی و پارک‌های علم و فناوری اجازه داده می‌شود تا در راستای تحقق و توسعه اهداف و مأموریت‌های علمی، آموزشی و پژوهشی از طریق توسعه منابع مالی و مدیریت متمرکز و یکپارچه سرمایه‌گذاری‌ها، دارایی‌ها، اموال و موقوفات (با رعایت موازین شرعی)، سازمان توسعه و سرمایه‌گذاری وابسته به خود را در چارچوب قانون اجرای سیاست‌های کلی اصل چهل و چهارم (۴۴) قانون اساسی و با رعایت قوانین و مقررات مربوطه تأسیس نماید.

تبصره ۱: سازمان توسعه و سرمایه‌گذاری با تصویب هیأت امناء و زیر نظر رؤسای دانشگاه‌ها، مؤسسات آموزش عالی و پژوهشی، جهاد دانشگاهی و پارک‌های علم و فناوری فعالیت می‌کند و صد درصد (۱۰۰٪) مالکیت آن متعلق به آن دانشگاه، مؤسسه پژوهشی، جهاد دانشگاهی و پارک علم و فناوری می‌باشد.

تبصره ۲: درآمد سازمان توسعه و سرمایه‌گذاری با رعایت اصول پنجاه و دوم (۵۲) و پنجاه و سوم (۵۳) قانون اساسی منحصراً در راستای تحقق اهداف آن دانشگاه، مؤسسه آموزش عالی و پژوهشی، جهاد دانشگاهی و پارک علم و فناوری صرف خواهد شد.

تبصره ۳: اساسنامه این سازمان شامل ارکان، وظایف، اختیارات، نحوه فعالیت، مدیریت و نظارت در چهارچوب این قانون، حداکثر ظرف سه‌ماه از تاریخ ابلاغ این قانون توسط وزارتخانه‌های علوم، تحقیقات و فناوری و بهداشت، درمان و آموزش پزشکی و معاونت علمی و فناوری رئیس‌جمهور تهیه می‌شود و به تصویب هیأت وزیران می‌رسد.

## «ماده ۱۵»

کاهش هزینه‌های پیگیری دعاوی قضایی  
شرکت‌های دانش‌بنیان

ماده (۳۵) قانون آیین دادرسی دادگاه‌های عمومی و انقلاب

**ماده ۱۵:** شرکت‌ها و مؤسسات دانش‌بنیان یا اعضای هیأت مدیره و مدیران عامل آنها، در موضوعات مرتبط با همان شرکت یا مؤسسه می‌توانند علاوه بر استفاده از وکلای دادگستری برای طرح هرگونه دعوا یا دفاع یا تعقیب دعاوی مربوط و همچنین موارد مصرح در ماده (۳۵) قانون آیین دادرسی دادگاه‌های عمومی و انقلاب (در امور مدنی) مصوب ۱۳۷۹/۱/۲۱، از کارکنان خود با داشتن یکی از شرایط ذیل به عنوان نماینده حقوقی استفاده نمایند:

۱. دارا بودن یکی از مدارک کارشناسی یا بالاتر در رشته حقوق
  ۲. دو سال سابقه کار قضائی یا وکالت یا مشاوره حقوقی به شرط عدم محرومیت قبلی از اشتغال به قضاوت یا وکالت
- تبصره: ارائه معرفی‌نامه نمایندگی حقوقی به مراجع قضائی الزامی است.

#### قانون مرتبط

#### ماده (۳۵) قانون آیین دادرسی دادگاه‌های عمومی و انقلاب:

- وکالت در دادگاه‌ها شامل تمام اختیارات راجع به امر دادرسی است جز آنچه را که موکل استثناء کرده یا توکیل در آن خلاف شرع باشد، لیکن در امور زیر باید اختیارات وکیل در وکالت‌نامه تصریح شود:
۱. وکالت راجع به اعتراض به رأی، تجدیدنظر، فرجام‌خواهی و اعاده دادرسی.
  ۲. وکالت در مصالحه و سازش.
  ۳. وکالت در ادعای جعل یا انکار و تردید نسبت به سند طرف و استرداد سند.
  ۴. وکالت در تعیین جاعل.
  ۵. وکالت در ارجاع دعوا به‌داوری و تعیین داور.
  ۶. وکالت در توکیل.
  ۷. وکالت در تعیین مصدق و کارشناس.
  ۸. وکالت در دعوای خسارت.
  ۹. وکالت در استرداد دادخواست یا دعوا.
  ۱۰. وکالت در جلب شخص ثالث و دفاع از دعوای ثالث.
  ۱۱. وکالت در ورود شخص ثالث و دفاع از دعوای ورود ثالث.
  ۱۲. وکالت در دعوای متقابل و دفاع درقبال آن.
  ۱۳. وکالت در ادعای اعسار.
  ۱۴. وکالت در قبول یا رد سوگند.

## «ماده ۱۶»

حمایت از توسعه شبکه تولید برق تجدیدپذیر

آیین نامه اجرایی ماده (۱۶) قانون جهش تولید دانش بنیان

**ماده ۱۶:** در راستای توسعه صنایع دانش‌بنیان مرتبط با انرژی‌های تجدیدپذیر و توسعه بازار برای این صنایع و تولید برق پاک در محل مصرف، صنایع با قدرت مصرف بیشتر از یک مگاوات موظفند معادل یک درصد (۱٪) از برق مورد نیاز سالانه خود را از طریق احداث نیروگاه‌های تجدیدپذیر تأمین نمایند و این میزان در پایان سال پنجم حداقل به پنج درصد (۵٪) برسد. در غیر این صورت وزارت نیرو موظف است درصد ذکر شده از برق مصرفی این صنایع را با تعرفه برق تجدیدپذیر محاسبه نموده و از صنایع اخذ نماید. مبالغ فوق ضمن تفکیک از قبوض برق، به میزان پنجاه درصد (۵۰٪) با رعایت اصل پنجاه و سوم (۵۳) قانون اساسی مستقیماً صرف خرید تضمینی برق تجدیدپذیر می‌گردد، به میزان بیست و پنج درصد (۲۵٪) پس از واریز به حساب خزانه‌داری کل کشور به حساب معاونت علمی و فناوری رئیس‌جمهور واریز می‌گردد تا صرف حمایت از آزمایشگاه‌ها، شرکت‌های دانش‌بنیان و شتاب‌دهنده‌ها و سایر موارد مرتبط با توسعه برق گردد و مابقی طریق خزانه‌داری کل کشور و بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران صرف پرداخت تسهیلات کم‌بهره به بخش خصوصی جهت احداث نیروگاه‌های تجدیدپذیر کوچک‌مقیاس می‌شود. صناعی که ملزم به خرید برق در بهابازار (بورس) انرژی هستند، می‌توانند درصد فوق را از برق تجدیدپذیر عرضه شده در بهابازار (بورس) انرژی خریداری نمایند. آیین‌نامه اجرائی این ماده حداکثر ظرف سه‌ماه پس از ابلاغ این قانون، توسط معاونت علمی و فناوری رئیس‌جمهور با همکاری وزارتخانه‌های نیرو و صنعت، معدن و تجارت تهیه می‌شود و به تصویب هیأت وزیران می‌رسد.

### مصوبه هیأت وزیران

هیئت وزیران در جلسه ۱۴۰۱/۵/۲۶ به پیشنهاد معاونت علمی و فناوری رئیس‌جمهور (با همکاری وزارتخانه‌های نیرو و صنعت، معدن و تجارت) و به استناد ماده (۱۶) قانون جهش تولید دانش بنیان - مصوب ۱۴۰۱ - آیین‌نامه اجرایی ماده مذکور را به شرح زیر تصویب کرد:

### آیین‌نامه اجرایی ماده (۱۶) قانون جهش تولید دانش بنیان

**ماده ۱:** در این آیین‌نامه، اصطلاحات زیر در معانی مشروح مربوط به کار می‌روند:

۱. قانون: قانون جهش تولید دانش بنیان - مصوب ۱۴۰۱ -
۲. ساتبا: سازمان انرژی‌های تجدیدپذیر و بهره‌وری انرژی برق.



۳. توانیر: شرکت مادر تخصصی مدیریت تولید، انتقال و توزیع نیروی برق ایران.
۴. تعرفه تجدیدپذیر: متوسط نرخ خرید برق از نیروگاه‌های تجدیدپذیر توسط ساتبا در هر ماه.
۵. کارگروه: کارگروه توسعه دانش بنیان صنایع انرژی‌های تجدیدپذیر موضوع ماده (۷) این آیین‌نامه.
۶. واحدهای صنعتی مشمول: واحدهای صنعتی با قدرت مصرفی بیشتر از یک (۱) مگاوات مشمول ماده (۱۶) قانون.
۷. درصد مشمول: درصدی از مصرف برق واحد صنعتی که طبق قانون از طریق احداث نیروگاه تجدیدپذیر تأمین می‌گردد. این درصد در سال اول برابر یک درصد (۱٪) و در پایان سال پنجم حداقل به پنج درصد (۵٪) می‌رسد.
۸. برق مصرفی مشمول: میزان برق مصرفی واحدهای صنعتی مشمول ضرب در درصد مشمول در هر دوره.
۹. نیروگاه‌های تجدیدپذیر کوچک مقیاس: نیروگاه‌های تجدیدپذیر با ظرفیت کمتر یا برابر (۳۰۰۰) کیلو وات.
- ماده ۲:** واحدهای صنعتی مشمول موظفند سالانه معادل درصد مشمول از برق مورد نیاز خود را از طریق احداث نیروگاه‌های تجدیدپذیر تأمین نمایند. وزارت نیرو موظف است اطلاع‌رسانی به واحدهای صنعتی مشمول در خصوص احداث و تأمین برق از نیروگاه‌های تجدیدپذیر مطابق درصدهای ذکر شده در قانون را انجام دهد.
- تبصره ۱: وزارت نیرو موظف است هر ساله نسبت به تهیه فهرست واحدهای صنعتی مشمول و ارائه آن به کارگروه اقدام نماید.
- تبصره ۲: واحدهای صنعتی مشمول موظفند نیازهای خود را در سامانه نظام افکار نو (ایده‌ها) و نیازها (نان) ثبت نمایند.
- تبصره ۳: وزارتخانه‌های راه و شهرسازی و جهاد کشاورزی موظفند مطابق تشریفات قانونی اراضی مورد نیاز این طرح را برای آن دسته از واحدهای صنعتی مشمول که زمین لازم برای اجرای نیروگاه‌های تجدیدپذیر را در اختیار ندارند، بر اساس اعلام وزارت نیرو و مصوبه کارگروه در اختیار متقاضیان قرار دهند. مالکیت این اراضی در دوره احداث و بهره‌برداری در اختیار دولت جمهوری اسلامی ایران باقی می‌ماند.
- ماده ۳:** ساتبا موظف است ماهانه تعرفه تجدیدپذیر را بر مبنای متوسط دو ماهه آخرین صورتحساب‌های تایید شده سرمایه‌گذاران محاسبه و به توانیر اعلام نماید.
- ماده ۴:** توانیر موظف است در هر دوره میزان برق تجدیدپذیر تولیدی در نیروگاه‌های تجدیدپذیر متعلق به واحدهای صنعتی مشمول را قرائت و از برق مصرفی مشمول کسر نماید. در صورت کسری تولید برق تجدیدپذیر مابه التفاوت را با تعرفه تجدیدپذیر، محاسبه و در قبوض برق واحدهای صنعتی در ردیف جداگانه

لحاظ نماید. در صورتی که تولید برق تجدیدپذیر بیشتر از برق مصرفی مشمول باشد، واحد صنعتی مشمول مجاز است که درخصوص مازاد برق تولید شده به یکی از روش‌های زیر منتفع گردد:

۱. توانیر میزان مازاد برق تولیدی تجدیدپذیر را برای موضوع این ماده در دوره‌های آتی حداکثر تا یک سال محاسبه می‌نماید.

۲. مطابق مقررات وزارت نیرو از انتفاع برق مازاد تولیدی خود بهره‌مند گردد. ضوابط مربوط به این بند یک ماه بعد از ابلاغ این آیین‌نامه، توسط ساتبا اطلاع رسانی می‌گردد.

تبصره ۱: صدور قبض مجزا از قبوض مصرفی واحدهای صنعتی مجاز نیست.

تبصره ۲: توانیر موظف است تعرفه تجدیدپذیر موضوع این ماده را پس از گذشت شش ماه از تاریخ تصویب این آیین‌نامه اعمال نماید.

تبصره ۳: چنانچه واحد صنعتی مشمول اقدام به احداث نیروگاه تجدیدپذیر از طریق قرارداد خرید تضمینی برق با ساتبا نماید، ابتدا برق مصرفی مشمول از انرژی الکتریکی خالص تولیدی نیروگاه کم شده و مازاد آن مشمول شرایط قرارداد خرید تضمینی است.

تبصره ۴: واحدهای صنعتی مجازند که نیروگاه‌های تجدیدپذیر را در نقطه‌ای خارج از محل استقرار واحد صنعتی و در محل مصرف احداث نمایند. در صورتی که مالکیت نیروگاه‌های تجدیدپذیر احداث شده موضوع این تبصره متعلق به واحدهای صنعتی فوق باشد، توانیر موظف است برق تولیدی از این نیروگاه را برای واحد صنعتی فوق منظور نماید.

تبصره ۵: واحدهای صنعتی مشمول می‌توانند تمام یا بخشی از برق مصرفی مشمول خود را از برق تجدیدپذیر ارلته شده در بهابازار (بورس) انرژی خریداری نمایند. نحوه اجرای این تبصره به موجب دستورالعملی که توسط ساتبا با همکاری معاونت علمی و فناوری رییس‌جمهور و بورس انرژی ایران تدوین و ابلاغ می‌گردد، مشخص می‌شود. گواهی‌های تولید برق تجدیدپذیر که برای فروش برق تولیدی نیروگاه‌های تجدیدپذیر غیردولتی در بهابازار (بورس) انرژی صادر می‌شود، برای نیروگاه‌های تجدیدپذیر با تجهیزات ساخت داخل، با ضرایب حداکثر دو برابر است. نحوه تعیین ضریب مذکور و شرایط نیروگاه‌های تجدیدپذیر با تجهیزات ساخت داخل به تصویب کارگروه می‌رسد.

تبصره ۶: تأمین تمام یا بخشی از برق مصرفی مشمول توسط واحدهای صنعتی مشمول از طریق قراردادهای دوجانبه آنها با تولیدکنندگان غیردولتی برق تجدیدپذیر در چارچوب قوانین و مقررات وزارت نیرو مجاز است.

**ماده ۵:** توانیر موظف است با هماهنگی خزانه‌داری کل کشور تا زمان تعیین شده در تبصره (۲) ماده (۴)

این آیین نامه نسبت به ایجاد زیرساخت لازم برای تفکیک مبالغ ناشی از اجرای این آیین نامه از مبدأ پرداخت، اقدام نماید به گونه‌ای که مبالغ دریافتی با رعایت اصل پنجاه و سوم (۵۳) قانون اساسی و تشریفات قانونی به شرح زیر **مستقیم**<sup>۱</sup> به حساب ذی نفعان مربوط واریز گردد:

۱. به میزان پنجاه درصد (۵۰٪) به حساب درآمد اختصاصی ساتبا نزد خزانه‌داری کل کشور جهت خرید تضمینی برق تجدیدپذیر براساس قوانین و مقررات مربوط.

۲. به میزان بیست و پنج درصد (۲۵٪) به حساب معاونت علمی و فناوری رییس‌جمهور در خزانه‌داری کل کشور برای حمایت از آزمایشگاه‌ها، شرکت‌های دانش بنیان و شتابدهنده‌ها، شرکت‌های دانش پایه و واحدهای فناوری مستقر در مراکز رشد، پردیس‌ها و پارک‌های علم و فناوری و سایر موارد مربوط با توسعه صنایع دانش بنیان مرتبط با انرژی تجدیدپذیر.

۳. بیست و پنج درصد (۲۵٪) به صندوق نوآوری و شکوفایی براساس قوانین و مقررات مربوط، مطابق با رویه تعیین شده توسط کارگروه به منظور پرداخت تسهیلات کم بهره به بخش خصوصی جهت احداث نیروگاه‌های تجدیدپذیر کوچک مقیاس.

تبصره: مادامی که زیرساخت لازم به منظور واریز مبالغ از مبدا صورت نپذیرفته باشد، خزانه‌داری کل کشور موظف است بر اساس اعلام وزیر نیرو، درصدی از کلیه وصول‌های قبوض برق مصرفی مشترکین را به شرح این ماده به صورت علی الحساب **با رعایت قوانین و مقررات مربوط**<sup>۲</sup> به حساب ذی نفعان واریز نماید.

**ماده ۶.** کارگروه با هدف نظارت بر حسن اجرای این آیین نامه و تعیین شرایط اعطای تسهیلات به طرح‌های توسعه نیروگاه‌های تجدیدپذیر کوچک مقیاس با عضویت نمایندگان معاونت علمی و فناوری رییس‌جمهور (رییس کارگروه)، وزارت نیرو (ساتبا)، وزارت صنعت، معدن و تجارت و وزارت علوم، تحقیقات و فناوری تشکیل می‌شود. تبصره ۱: دبیرخانه کارگروه در معاونت علمی و فناوری رییس‌جمهور تشکیل می‌گردد.

تبصره ۲: با تشخیص کارگروه نمایندگانی از سازمان‌های مربوطه دولتی و بخش خصوصی امکان حضور در جلسه‌ها را خواهند داشت.

تبصره ۳: یکی از معیارهای اصلی اولویت نیروگاه‌های تجدیدپذیر کوچک مقیاس برای بهره‌مندی از تسهیلات موضوع این آیین نامه، استفاده از محصولات و خدمات دانش بنیان و یا محصولات ساخت داخل است.

۱. در تصویب نامه شماره ۱۴۸۸۶۶/ت/۰۵۶۷-هـ مورخ ۱۴۰۱/۸/۱۸ هیأت وزیران اضافه شد.

۲. در تصویب نامه شماره ۱۴۸۸۶۶/ت/۰۵۶۷-هـ مورخ ۱۴۰۱/۸/۱۸ هیأت وزیران اضافه شد.



## «ماده ۱۷»

### تسهیل سرمایه‌گذاری در حوزه دانش‌بنیان

آیین‌نامه اجرایی بند (الف) ماده (۱۷) قانون جهش تولید دانش‌بنیان

آیین‌نامه اجرایی بند (ب) ماده (۱۷) قانون جهش تولید دانش‌بنیان

**ماده ۱۷:** با هدف توسعه صادرات محصولات دانش‌بنیان و ایجاد شبکه‌های شرکت‌های دانش‌بنیان در بخش‌های مختلف اقتصاد، با اولویت تولید اقلام راهبردی موضوع ماده (۱) این قانون:

الف: صندوق نوآوری و شکوفایی و صندوق‌های پژوهش و فناوری غیردولتی موضوع ماده (۴۴) قانون رفع موانع تولید رقابت‌پذیر و ارتقای نظام مالی کشور مجازند به عنوان رکن ضامن برای تأمین مالی در بازار سرمایه فعالیت نمایند. سازمان بورس و اوراق بهادار نیز مکلف است ضمن تسهیل انتشار انواع صکوک در طرح‌های فناورانه و امکان تخصیص بخشی از منابع صندوق‌های سرمایه‌گذاری دارای مجوز از سازمان بورس و اوراق بهادار را در صندوق‌ها و نهادهای مالی موضوع قانون بازار اوراق بهادار جمهوری اسلامی ایران که در حوزه تأمین مالی فناوری و نوآوری فعالیت می‌کنند، فراهم کند.

آیین‌نامه اجرائی این بند توسط سازمان بورس و اوراق بهادار با همکاری معاونت علمی و فناوری رئیس‌جمهور و صندوق نوآوری و شکوفایی ظرف سه‌ماه پس از ابلاغ این قانون تهیه می‌شود و به تصویب هیأت وزیران می‌رسد.

### مصوبه هیأت وزیران

هیأت وزیران در جلسه ۱۴۰۱/۶/۱۳ به پیشنهاد سازمان بورس و اوراق بهادار با همکاری معاونت علمی و فناوری رئیس‌جمهور و صندوق نوآوری و شکوفایی و به استناد بند (الف) ماده (۱۷) قانون جهش تولید دانش‌بنیان - مصوب ۱۴۰۱ - آیین‌نامه اجرایی بند مذکور را به شرح زیر تصویب کرد:

#### آیین‌نامه اجرایی بند (الف) ماده (۱۷) قانون جهش تولید دانش‌بنیان

**ماده ۱:** صندوق‌های پژوهش و فناوری با معرفی کارگروه موضوع ماده (۸) آیین‌نامه اجرایی ماده (۴۴) قانون رفع موانع تولید رقابت‌پذیر و ارتقای نظام مالی کشور - مصوب ۱۳۹۴ - و صندوق نوآوری و شکوفایی منوط به انعقاد قراردادهای لازم در چهارچوب تعیین‌شده توسط سازمان بورس و اوراق بهادار مجازند به عنوان رکن ضامن تا سقف (۱۲) برابر سرمایه تأدیه شده با کسر مبلغ ضمانت‌های جاری صادره به نحوی که مبلغ انتشار (اصل و فرع) برای هر نوبت انتشار از هشتاد درصد (۸۰٪) سرمایه تأدیه‌شده تجاوز ننماید، در انواع روش‌های تأمین مالی بورس، فعالیت نمایند. سقف و درصد موضوع این ماده سالانه حسب مورد با تصویب سازمان بورس و اوراق بهادار قابل افزایش است.

تبصره: ضمانت موضوع این ماده اعم از ضمانت اصل مبلغ اسمی و سود می‌باشد.

**ماده ۲:** کلیه صندوق‌های سرمایه‌گذاری دارای مجوز از سازمان بورس و اوراق بهادار می‌توانند نسبت به

تخصیص منابع در اختیار به معاملات واحدهای سرمایه‌گذاری صندوق‌های سرمایه‌گذاری جسورانه و صندوق‌های سرمایه‌گذاری خصوصی یا گواهی شراکت تأمین مالی جمعی تا حدود مشخص شده زیر سرمایه‌گذاری کنند:

۱. صندوق‌های سرمایه‌گذاری مختلط تا سقف یک درصد (۱٪) از ارزش دارایی‌های صندوق.
۲. صندوق‌های سرمایه‌گذاری در سهام تا سقف پنج درصد (۵٪) از ارزش دارایی‌های صندوق.
۳. سایر صندوق‌های سرمایه‌گذاری بر اساس اساسنامه مصوب.

تبصره: در صورتی که واحدهای سرمایه‌گذاری صندوق‌های خصوصی و جسورانه یا گواهی شراکت تأمین مالی جمعی به نحو مقتضی یا با استفاده از انواع ابزارهای رسمی دارای تضمین بازپرداخت حداقل مبلغ اسمی اوراق مربوط باشد، سقف‌های تعیین شده تا دو برابر افزایش می‌یابد. در صورت تضمین بازپرداخت حداقل ارزش اسمی واحدهای سرمایه‌گذاری صندوق‌های خصوصی و جسورانه یا گواهی شراکت تأمین مالی جمعی، صندوق‌های سرمایه‌گذاری در اوراق بهادار با درآمد ثابت امکان سرمایه‌گذاری یک درصد (۱٪) از ارزش دارایی‌های خود را در واحدهای سرمایه‌گذاری صندوق‌های خصوصی و جسورانه یا گواهی شراکت تأمین مالی جمعی خواهند داشت.

**ماده ۳:** در صورت تعهد مدیران صندوق‌های سرمایه‌گذاری در ارتباط با اصلاح اساسنامه، امیدنامه، محاسبه صحیح خالص ارزش دارایی‌های صندوق، تقسیم منصفانه منافع و دریافت بیانه پذیرش خطر (ریسک) از مشتریان، سازمان بورس و اوراق بهادار اجازه سرمایه‌گذاری صندوق‌های سرمایه‌گذاری را به شرح ماده (۲) این تصویب‌نامه خواهد داد.

**ماده ۴:** به منظور تسهیل انتشار انواع صکوک برای تأمین مالی طرح‌های فناورانه، سازمان بورس و اوراق بهادار و شرکت مدیریت دارایی مرکزی بازار سرمایه موظفند به گونه‌ای برنامه‌ریزی نمایند که صدور مجوز انتشار انواع صکوک برای طرح‌هایی که توسط صندوق نوآوری و شکوفایی و یا صندوق‌های پژوهش و فناوری معرفی می‌شوند مشروط به ضمانت طرح‌های مذکور توسط صندوق یا صندوق‌های معرفی‌کننده، حداکثر ظرف سه ماه انجام شود.

**ماده ۵:** صندوق نوآوری و شکوفایی و صندوق‌های پژوهش و فناوری موضوع ماده (۴۴) قانون رفع موانع تولید رقابت‌پذیر و ارتقای نظام مالی کشور - مصوب ۱۳۹۴ - در چهارچوب ضوابط تعیین شده توسط سازمان بورس و اوراق بهادار می‌توانند به عنوان مدیر در صندوق‌های سرمایه‌گذاری جسورانه، صندوق‌های سرمایه‌گذاری خصوصی، صندوق پروژه و سکوهایی تأمین مالی جمعی فعالیت نمایند.

ب: دستگاه‌های متولی ارائه کمک‌های فنی و اعتباری خارجی موظفند این کمک‌ها را با هدف توسعه صادرات محصولات دانش‌بنیان اختصاص دهند. آیین‌نامه اجرائی این بند ظرف سه‌ماه پس از ابلاغ این قانون به پیشنهاد معاونت علمی و فناوری رئیس‌جمهور با همکاری ستاد کل نیروهای مسلح و وزارت امور خارجه تهیه می‌شود و به تصویب هیأت وزیران می‌رسد.

### مصوبه هیأت وزیران

هیأت وزیران در جلسه ۱۴۰۱/۵/۲۵ به پیشنهاد معاونت علمی و فناوری رئیس‌جمهور (با همکاری وزارت امور خارجه و ستاد کل نیروهای مسلح) و به استناد بند (ب) ماده (۱۷) قانون جهش تولید دانش‌بنیان - مصوب ۱۴۰۱ - آیین‌نامه اجرایی بند (ب) ماده (۱۷) قانون یادشده را به شرح زیر تصویب کرد:

#### آیین‌نامه اجرایی بند (ب) ماده (۱۷) قانون جهش تولید دانش‌بنیان

**ماده ۱:** در این آیین‌نامه اصطلاحات زیر در معانی مشروح مربوط به کار می‌روند:

۱. قانون: قانون جهش تولید دانش‌بنیان.
۲. شورا: شورای راهبری فناوری‌ها و تولیدات دانش‌بنیان موضوع ماده (۲) اصلاحی قانون حمایت از شرکت‌ها و مؤسسات دانش‌بنیان و تجاری‌سازی نوآوری‌ها و اختراعات.
۳. معاونت: معاونت علمی و فناوری رئیس‌جمهور.
۴. محصولات دانش‌بنیان: کالا و خدمات دانش‌بنیان موضوع قانون حمایت از شرکت‌ها و مؤسسات دانش‌بنیان و تجاری‌سازی نوآوری‌ها و اختراعات - مصوب ۱۳۸۹ - و اصلاحات و الحاقات بعدی آن که توسط شرکت‌های دانش‌بنیان و واحدهای فناور تولید می‌شود.
۵. کمک‌های فنی و اعتباری خارجی: کلیه سرفصل‌ها اعم از کمک‌های نقدی و اعطای کالا، خدمات، مشاوره‌ها و تسهیلاتی که در قالب کمک توسط دستگاه‌های متولی به خارج از کشور اعطا می‌شود.
۶. دستگاه متولی: دستگاه‌هایی که در چهارچوب قوانین و مقررات مربوط به هر نحو نسبت به اعطای کمک‌های فنی و اعتباری خارجی اقدام می‌نمایند.

**ماده ۲:** دستگاه متولی موظف است در مواردی که کمک‌های فنی و اعتباری خارجی با استفاده از ظرفیت محصولات دانش‌بنیان داخلی امکان‌پذیر است، از ظرفیت آنها استفاده کند. معاونت موظف است جهت تقویت سهم محصولات دانش‌بنیان در کمک‌های فنی و اعتباری دستگاه متولی اقدام نماید.

**ماده ۳:** دستگاه متولی موظف است برنامه کمک‌های فنی و اعتباری خارجی خود را با هدف توسعه



صادرات محصولات دانش‌بنیان تهیه و اجرا نماید. معاونت موظف است گزارش عملکرد میزان پیشرفت برنامه‌ها را هر سه ماه یکبار به شورا ارائه نماید.

**ماده ۴:** معاونت موظف است با همکاری وزارتخانه‌های امور خارجه، صنعت، معدن و تجارت (سازمان توسعه تجارت)، علوم، تحقیقات و فناوری، دفاع و پشتیبانی نیروهای مسلح و ارتباطات و فناوری اطلاعات اقدام به شناسایی فرصت‌های ارائه کمک‌های فنی و اعتباری خارجی با هدف توسعه صادرات محصولات دانش‌بنیان نموده و فهرستی از این فرصت‌ها و حوزه‌های اولویت‌دار تهیه و ضمن قرارداد در سامانه فکرنو (ایده‌ها) و نیازها (نان) به صورت دوره‌های به روزرسانی نماید.

**ماده ۵:** معاونت موظف است با همکاری وزارت امور خارجه در راستای توانمندسازی رایزنان و نمایندگان اعزامی دوره‌های آموزشی مورد نیاز برای معرفی فرصت‌های صادرات محصولات دانش‌بنیان را طراحی نموده و به صورت منظم برگزار نماید.

**ماده ۶:** معاونت موظف است فهرست شرکت‌ها و محصولات دانش‌بنیان با توان صادراتی را تهیه و به صورت سالانه به روزرسانی و ضمن قرارداد در سامانه فکرنو (ایده‌ها و نیازها (نان))، با همکاری دستگاه متولی نسبت به تدوین نقشه راه توسعه صادرات محصولات دانش‌بنیان اقدام نماید.

**ماده ۷:** ستاد کل نیروهای مسلح موظف است ملاحظات امنیتی و اطلاعاتی بمنظور صیانت از ارائه کمک‌های فنی و اعتباری در کشورهای هدف را به دستگاه متولی اعلام نماید.

**ماده ۸:** ستاد کل نیروهای مسلح موظف است همکاری لازم برای معرفی بسترهای مناسب به منظور ارائه کمک‌های فنی و اعتباری در کشورهای هدف را به دستگاه متولی به عمل آورد.

**ماده ۹:** وزارت امور خارجه ضمن بهره‌گیری از تمام ظرفیت‌های نمایندگی‌های خود در خارج از کشور در آماده‌سازی بسترهای سیاسی و شناسایی نیازمندی‌های توسعه‌ای و اقتصادی کشورهای هدف در جهت تسهیل ارائه کمک‌های فنی و اعتباری دستگاه متولی، برنامه‌های توسعه‌ای خود را در راستای تقویت صادرات محصولات دانش‌بنیان و دانش فناورانه برای تصویب به شورا ارائه می‌دهد.

پ: بانک مرکزی، سازمان امور مالیاتی و سازمان تأمین اجتماعی موظفند با رعایت محرمانگی امکان دریافت الکترونیکی و برخط داده‌های مرتبط با فعالیت شرکت‌ها و مؤسسات دانش‌بنیان و فناور را برای معاونت علمی و فناوری رئیس‌جمهور و صندوق نوآوری و شکوفایی فراهم نمایند.

ت: سازمان‌های توسعه‌ای مجازند در طرح‌های فناورانه مصوب شورای راهبری فناوری‌ها و تولیدات

دانش‌بنیان به صورت مستقیم یا از طریق بازار سرمایه و یا به صورت غیرمستقیم از طریق عاملیت صندوق نوآوری و شکوفایی و با رعایت قوانین و مقررات مربوطه و در چارچوب قانون اجرای سیاست‌های کلی اصل چهل و چهارم (۴۴) قانون اساسی سرمایه‌گذاری نمایند.

## «ماده ۱۸»

### تقویت جایگاه صندوق نوآوری و شکوفایی در زیست‌بوم فناوری و نوآوری

بند (ب) ماده (۱۶) قانون رفع موانع تولید رقابت‌پذیر و ارتقای  
نظام مالی کشور

دستورالعمل اجرایی بند (الف) ماده (۱۸) قانون جهش تولید دانش‌بنیان

بند (۲) ماده (۴۵) قانون رفع موانع تولید رقابت‌پذیر و ارتقای  
نظام مالی کشور

تبصره (۲) ماده (۹) قانون افزایش بهره‌وری بخش کشاورزی  
و منابع طبیعی

**ماده ۱۸:**

الف: متن ذیل به انتهای بند (ب) ماده (۱۶) قانون رفع موانع تولید رقابت‌پذیر و ارتقای نظام مالی کشور مصوب ۱۳۹۴/۲/۱ اضافه می‌شود:

«سرمایه‌گذاری مشترک بانک‌ها و صندوق نوآوری و شکوفایی در طرح‌های مصوب شورای راهبری فناوری‌ها و تولیدات دانش‌بنیان از شمول این بند مستثنی شده و بعنوان فعالیت بانکی تلقی می‌شود. بانک‌ها و صندوق نوآوری مکلف هستند حداکثر پس از هفت سال از تاریخ آغاز سرمایه‌گذاری نسبت به اتمام سرمایه‌گذاری و خروج اقدام نمایند.»

**قانون مرتبط****بند (ب) ماده (۱۶) قانون رفع موانع تولید رقابت‌پذیر و ارتقای نظام مالی کشور:**

کلیه بانک‌ها و مؤسسات اعتباری موظفند از تاریخ لازم‌الاجرا شدن این قانون تا مدت سه سال: ب: سهام تحت تملک خود و شرکت‌های تابعه خود را در بنگاه‌هایی که فعالیت‌های غیربانکی انجام می‌دهند، به استثنای طرح‌های نیمه‌تمام شرکت‌های تابعه واگذار کنند. تشخیص «غیربانکی» بودن فعالیت بنگاه‌هایی که بانک‌ها، مؤسسات اعتباری و شرکت‌های تابعه، سهامدار آنها هستند، برعهده بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران است. سرمایه‌گذاری مشترک بانک‌ها و صندوق نوآوری و شکوفایی در طرح‌های مصوب شورای راهبری فناوری‌ها و تولیدات دانش‌بنیان از شمول این بند مستثنی شده و بعنوان فعالیت بانکی تلقی می‌شود. بانک‌ها و صندوق نوآوری مکلف هستند حداکثر پس از هفت سال از تاریخ آغاز سرمایه‌گذاری نسبت به اتمام سرمایه‌گذاری و خروج اقدام نمایند.

**مصوبه شورای راهبری فناوری‌ها و تولیدات دانش‌بنیان**

شورای راهبری فناوری‌ها و تولیدات دانش‌بنیان در جلسه مورخ ۱۴۰۱/۱۰/۲۰، به استناد بند (ر) ماده (۳) آیین‌نامه اجرایی قانون حمایت از شرکت‌ها و مؤسسات دانش‌بنیان و تجاری‌سازی نوآوری‌ها و اختراعات - مصوب ۱۳۸۹ - «دستورالعمل اجرایی بند (الف) ماده (۱۸) قانون جهش تولید دانش‌بنیان» را به شرح زیر تصویب کرد:

## دستورالعمل اجرایی بند (الف) ماده (۱۸) قانون جهش تولید دانش بنیان

**ماده ۱:** در این دستورالعمل اجرایی اصطلاحات زیر در معانی مشروح مربوط به کار می‌روند:

**الف: شرکت‌ها و مؤسسات دانش‌بنیان:** شرکت‌ها و مؤسسات موضوع ماده (۲) قانون حمایت از

شرکت‌ها و مؤسسات دانش‌بنیان و تجاری‌سازی نوآوری‌ها و اختراعات مصوب ۱۳۸۹/۰۸/۰۵.

**ب: صندوق نوآوری و شکوفایی:** نهاد عمومی غیردولتی که مطابق ماده (۵) قانون حمایت از

شرکت‌ها و مؤسسات دانش‌بنیان و تجاری‌سازی نوآوری‌ها و اختراعات تشکیل و فعالیت می‌کند.

**ج: صندوق پژوهش و فناوری:** هر یک از صندوق‌هایی که به موجب ماده (۴۴) قانون رفع موانع

تولید رقابت‌پذیر و ارتقای نظام مالی کشور تأسیس شده و دارای مجوز فعالیت از کارگروه ماده (۸) آیین‌نامه

اجرایی ماده مذکور می‌باشند.

**د: سرمایه‌گذاری مستقیم:** تأمین مالی یک موضوع مشارکت از محل آورده نقدی و از طریق تأسیس

یا افزایش سرمایه شرکت‌ها و خرید گواهی شراکت تأمین مالی جمعی و واحدهای صندوق سرمایه‌گذاری

پروژه در مرحله عرضه اولیه یا افزایش سرمایه، که نهایتاً به اجرا یا توسعه یک موضوع مشخص بیانجامد.

**ه: سرمایه‌گذاری غیرمستقیم:** سرمایه‌گذاری از محل آورده نقدی و از طریق تأسیس یا افزایش

سرمایه یا خرید واحدهای سرمایه‌گذاری در مرحله عرضه اولیه یا افزایش سرمایه انواع صندوق‌های

سرمایه‌گذاری نظیر صندوق سرمایه‌گذاری جسورانه و خصوصی و شرکت‌هایی که امکان تأمین مالی سبد

یا مجموعه‌ای از پروژه‌های مختلف را فراهم می‌کنند.

**و: صندوق سرمایه‌گذاری جسورانه و خصوصی:** منظور صندوق‌های سرمایه‌گذاری جسورانه

(VC) و سرمایه‌گذاری خصوصی (PE) است که دستورالعمل تأسیس آن‌ها مطابق ابلاغیه شماره

(۱۲۰۲۰۱۱۵) سازمان بورس و اوراق بهادار مورخ ۱۳۹۸/۰۸/۲۰ ابلاغ شده است.

**ز: کارگروه:** کارگروه موضوع جزء (ح) بند (۱) تصویب‌نامه شماره ۵۹۹۳۹/ت/۸۶۸۴۳ مورخ ۱۴۰۱/۰۵/۲۴

هیأت وزیران موضوع اصلاح آیین‌نامه اجرایی قانون حمایت از شرکت‌ها و مؤسسات دانش‌بنیان و

تجاری‌سازی نوآوری‌ها و اختراعات.

**ح: دبیرخانه:** دبیرخانه شورای راهبری فناوری‌ها و تولیدات دانش‌بنیان، موضوع تبصره (۲) جزء (۲) بند

(الف) ماده (۸) قانون جهش تولید دانش‌بنیان.

**ط: مصادیق سرمایه‌گذاری:** موضوعات اولویت‌دار ملی و طرح‌های مصوب شورا که بر مبنای

«دستورالعمل اجرایی تعیین موضوعات اولویت‌دار ملی و طرح‌های مصوب شورا» تهیه می‌شود.

**ماده ۲:** سرمایه‌گذاری مشترک بانک‌ها با صندوق نوآوری و شکوفایی در قالب سرمایه‌گذاری مستقیم و غیرمستقیم، صرفاً در مصادیق سرمایه‌گذاری مجاز است.

**ماده ۳:** سرمایه‌گذاری مشترک بانک‌ها با صندوق نوآوری و شکوفایی در قالب سرمایه‌گذاری غیرمستقیم در صورتی مجاز است که حوزه فعالیت امیدنامه یا اساسنامه شرکت یا صندوق مورد نظر، مرتبط با تامین مالی فناوری، نوآوری و فعالیتهای دانش‌بنیان باشد.

**ماده ۴:** در سرمایه‌گذاری مشترک مستقیم و غیرمستقیم بانک‌ها و صندوق نوآوری و شکوفایی در مصادیق سرمایه‌گذاری، باید ملاحظات مربوط به تعمیق فناوری، تکمیل زنجیره ارزش از طریق فعالیتهای دانش‌بنیان، مبتنی‌بودن بر تحقیق و توسعه و نیز میزان اتکاء به محصولات ساخت داخل و استفاده از توان شرکت‌های دانش‌بنیان و واحدهای فناور مد نظر قرار گیرد.

**ماده ۵:** جهت توسعه و به‌روزرسانی موضوعات اولویت‌دار ملی، صندوق نوآوری و شکوفایی می‌تواند موضوعات مدنظر برای سرمایه‌گذاری را به دبیرخانه پیشنهاد داده و دبیرخانه حداکثر ظرف مدت یک ماه نسبت به تعیین تکلیف موضوع پیشنهادی بر مبنای «دستورالعمل اجرایی تعیین موضوعات اولویت‌دار ملی و طرح‌های مصوب شورا» اقدام می‌کند.

**ماده ۶:** استفاده از سایر ابزارها و مدل‌های سرمایه‌گذاری که در چارچوب قوانین و مقررات ایجاد می‌شوند، پس از تایید کارگروه، متناسب با ویژگی‌ها و کارکرد آن در چارچوب این دستورالعمل بلامانع است.

**ماده ۷:** صندوق نوآوری و شکوفایی مجاز است در صورتی که صندوق‌های پژوهش و فناوری موفق به جذب سرمایه بانک‌ها و مؤسسات اعتباری جهت سرمایه‌گذاری در چارچوب ماده (۲) شوند، نسبت به سرمایه‌گذاری متناسب با آورده نقدی آن صندوق‌ها در چارچوب ضوابط خود اقدام کند.

**ماده ۸:** میزان و نحوه مشارکت صندوق نوآوری و شکوفایی، فرآیندهای اجرایی، نحوه راهبری صندوق‌ها و شرکت‌های تامین مالی و سایر الزامات سرمایه‌گذاری نظیر حاکمیت شرکتی و زمان‌بندی تخصیص منابع، منطبق بر ضوابط مصوب صندوق نوآوری و شکوفایی است.

**ماده ۹:** صندوق نوآوری و شکوفایی مکلف است به عنوان مسئول اجرای این دستورالعمل اجرایی، گزارش‌های تخصصی و نظارتی از روند اجرایی‌شدن موضوعات و تکالیف و به‌ویژه تطابق سرمایه‌گذاری‌های انجام شده با ماده (۲) و (۳) و (۴) این دستورالعمل را تهیه و در بازه‌های شش‌ماهه به کارگروه اعلام کند.

**ماده ۱۰:** مسئولیت نظارت بر حسن اجرای این دستورالعمل بر عهده کارگروه است. دبیرخانه کارگروه

موظف است گزارش عملکرد این دستورالعمل را بصورت سالانه به شورای راهبری فناوری‌ها و تولیدات دانش بنیان ارسال کند. دبیرخانه موظف است در صورت احراز انحراف در فعالیتهای پیش بینی شده در قالب این دستورالعمل، گزارش مربوطه را به نهادهای نظارتی از جمله بانک مرکزی و سازمان بورس و اوراق بهادار اعلام کند.

**ماده ۱۱:** به استناد ماده (۱۸) قانون جهش تولید دانش بنیان، مدت زمان مشارکت بانکها و صندوق نوآوری و شکوفایی در سرمایه گذاری مستقیم و غیرمستقیم حداکثر ۷ سال پس از آغاز سرمایه گذاری است.

**ماده ۱۲:** مشارکت بانکها در اجرای دستورالعمل حاضر، در چارچوب مقررات و ضوابط بانک مرکزی است. بانک مرکزی مکلف است با همکاری معاونت علمی، فناوری و اقتصاد دانش بنیان رئیس جمهور و صندوق نوآوری و شکوفایی طی حداکثر یک ماه چارچوب ضوابط مذکور و زمینه‌های مربوطه را تدوین و به کلیه بانکها ابلاغ کند.

ب: در بند (۲) ماده (۴۵) قانون رفع موانع تولید رقابت پذیر و ارتقای نظام مالی کشور عبارت «و طرح‌های مصوب شورای برنامه ریزی استان» پس از عبارت «مناطق ویژه اقتصادی مصوب» اضافه می شود.

### قانون مرتبط

#### بند (۲) ماده (۴۵) قانون رفع موانع تولید رقابت پذیر و ارتقای نظام مالی کشور:

واگذاری اراضی ملی و دولتی برای احداث شهرک‌های صنعتی، کشاورزی و خدمات گردشگری و مناطق ویژه اقتصادی مصوب و طرح‌های مصوب شورای برنامه ریزی استان و طرح‌های قابل واگذاری دولتی، با رعایت مقررات زیست محیطی، از شمول تبصره (۲) ماده (۹) قانون افزایش بهره‌وری بخش کشاورزی و منابع طبیعی مستثنی می شود. آیین نامه اجرائی این ماده توسط وزارتخانه‌های جهاد کشاورزی و صنعت، معدن و تجارت تهیه می شود و به تصویب هیأت وزیران می رسد.

#### تبصره (۲) ماده (۹) قانون افزایش بهره‌وری بخش کشاورزی و منابع طبیعی:

با تصویب این قانون، انتقال قطعی مالکیت دولت در واگذاری اراضی ملی، دولتی و موات به متقاضیانی که از تاریخ ابلاغ این قانون به بعد شروع به تشکیل پرونده درخواست اراضی می نمایند ممنوع بوده و قوانین مغایر لغو می گردد لکن صدور سند مالکیت اعیانی احداثی پیش بینی شده در طرح مصوب و پس از اجراء

کامل طرح و تأیید هیأت نظارت مندرج در قانون اصلاح ماده (۳۳) اصلاحی قانون حفاظت و بهره‌برداری از جنگل‌ها و مراتع کشور مصوب ۱۳۸۶/۴/۹ مجمع تشخیص مصلحت نظام، بلامانع بوده و بهره‌برداری از اراضی مذکور به صورت اجاره، حق بهره‌برداری و یا حق انتفاع و در قالب طرح مصوب، مجاز می‌باشد.



**«ماده ۱۹»**

**هزینه‌های اجرای قانون**

**ماده ۱۹:** هزینه‌های اجرای این قانون از محل منابع حاصل از اجرای ماده (۳) این قانون و دیگر مواد آن، تأمین می‌شود.

«ماده ۲۰»

نظارت و پیگیری

**ماده ۲۰:** معاونت علمی و فناوری رئیس‌جمهور و وزارتخانه ذی‌ربط مسؤلیت پیگیری اجرای این قانون را بر عهده دارند و گزارش آن را هر شش‌ماه به کمیسیون‌های آموزش، تحقیقات و فناوری، صنایع و معادن، اقتصادی و کشاورزی، آب، منابع طبیعی و محیط زیست مجلس شورای اسلامی ارائه می‌کنند.

قانون فوق مشتمل بر ۲۰ ماده و ۱۰ تبصره در جلسه علنی روز یکشنبه مورخ یازدهم اردیبهشت‌ماه یکهزار و چهارصد و یک مجلس شورای اسلامی تصویب شد و در تاریخ ۱۴۰۱/۲/۲۱ به تأیید شورای نگهبان رسید.